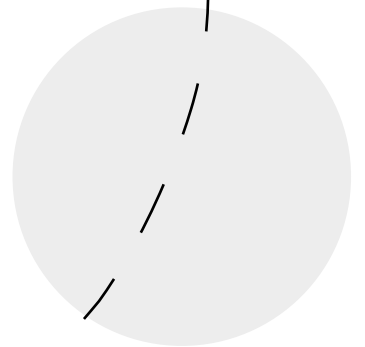
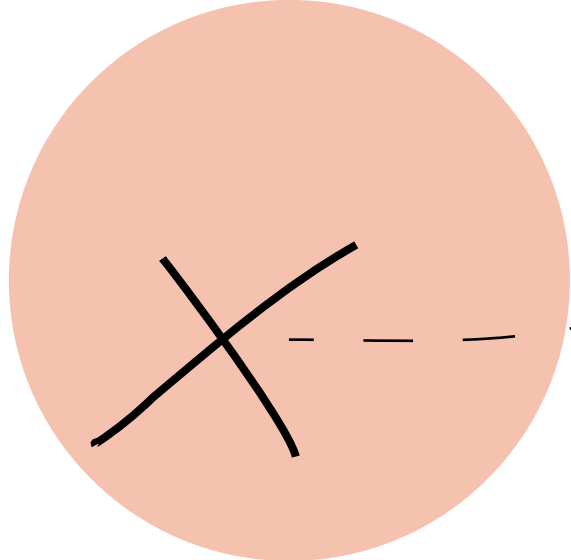


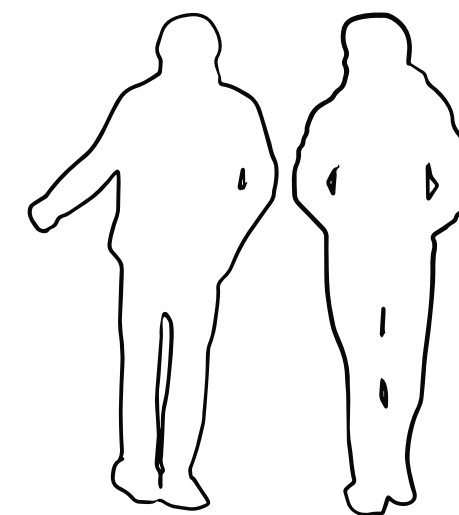
Estudi amb perspectiva de gènere d'espais públics sense resoldre

Elaboració d'una metodologia per identificar, analitzar i proposar millores als espais públics en clau de gènere a L'Hospitalet de Llobregat.





Plaça de les Palmeres



L'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat és el promotor d'aquest estudi que ha comptat amb la participació de la Fundació Contorno Urbano en la redacció i edició del document.

Coordinació: Susana Pinto

Ídx

1. Usos del document i marc teòric

pag. 8 a 33

- 1.1 Límits i aplicacions d'aquest estudi
- 1.2 Objectius d'aquest estudi
- 1.3 Metodologia i fases del projecte
- 1.4 Glossari
- 1.5 Espais públics no resolts
- 1.6 Urbanisme amb perspectiva de gènere

2. Anàlisi

pag. 34 a 51

- 2.1 La ciutat de L'Hospitalet
- 2.2 Dades generals
- 2.3 Indicadors i metodologia

3. Diagnosi

pag. 52 a 101

- 3. Diagnosi
 - 3.1 Rutes exploratòries i d'observació col·lectiva
 - 3.2 Enquesta col·lectiva o individual
 - 3.3 Diaris quotidians
 - 3.4 Qui ha participat en aquest estudi?
 - 3.5 Resultats generals diagnòstic participatiu
 - 3.6 Mapatge i localització d'espais sense resoldre
 - 3.7 Conclusions del diagnòstic

4. Actuacions

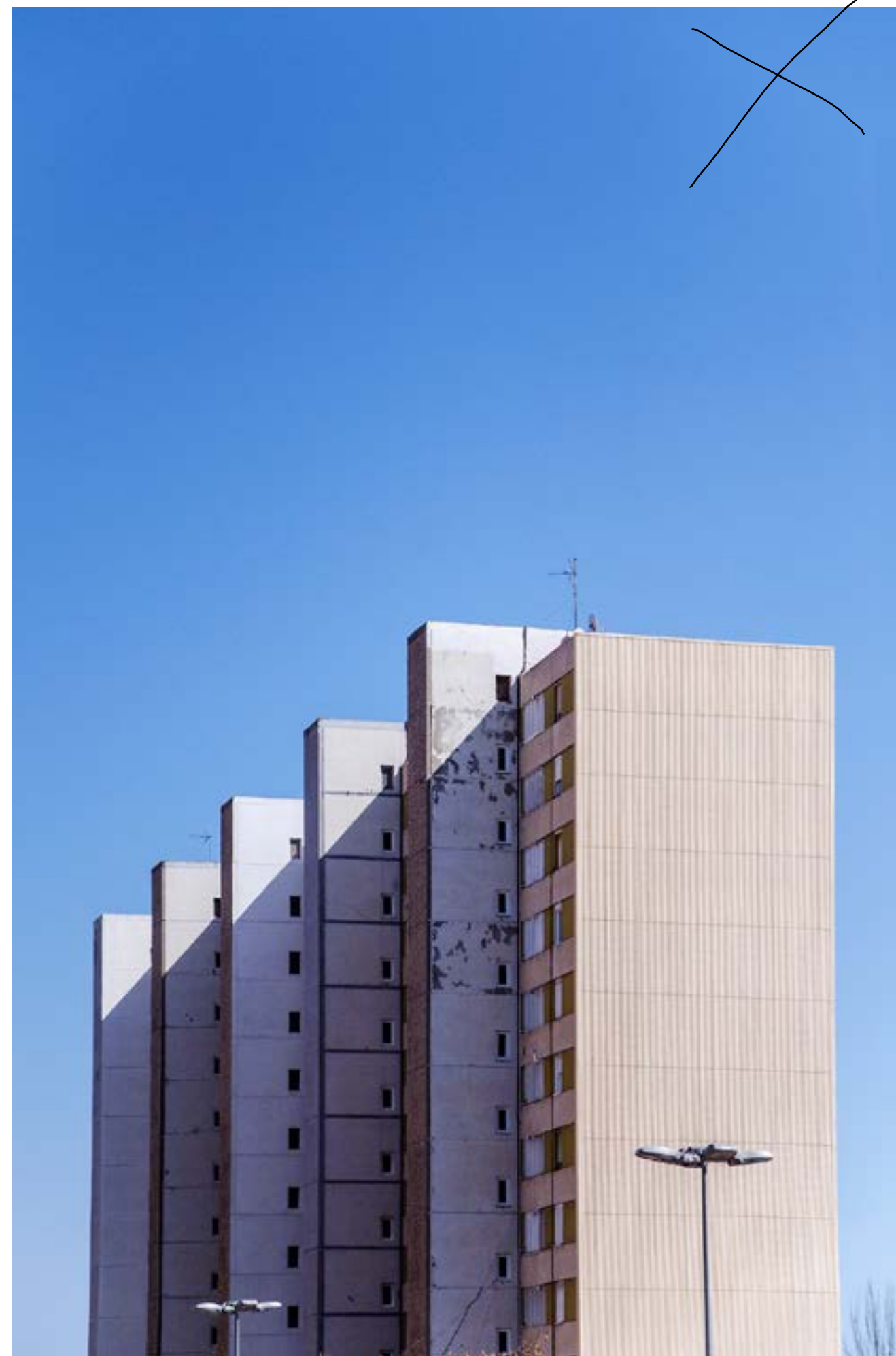
pag. 102 a 137

- 4.1 Propostes de millora transversals
- 4.2 Propostes de millora per àmbit
- 4.3 Fases d'implantació per intervenció
- 4.4 Tipologia d'actuacions recomanades
- 4.5 Casos pràctics

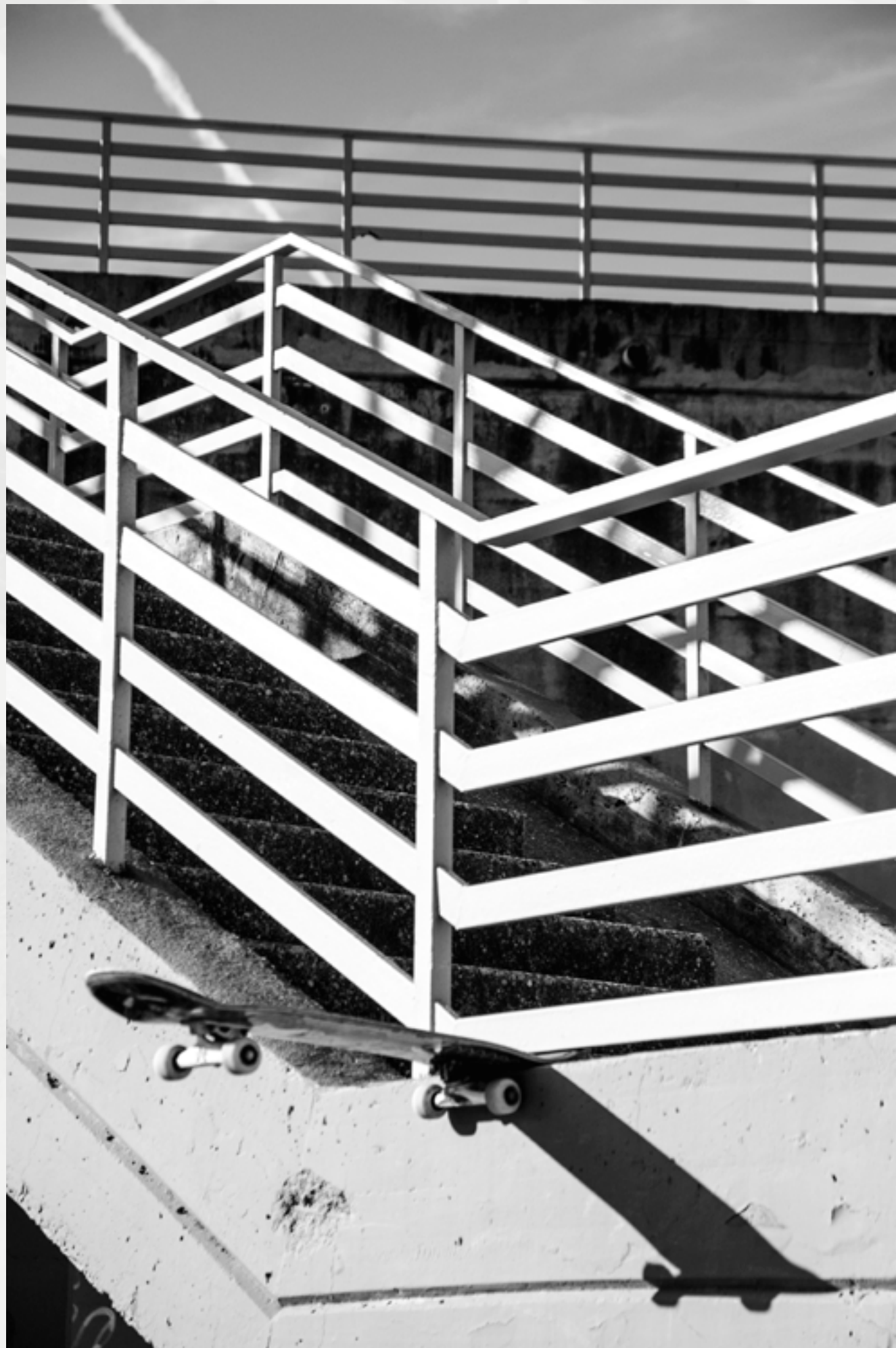
5. Implantació

pag. 138 a 153

- 5.1 Estratègia de desenvolupament
- 5.2 Estratègia de seguiment
- 5.3 Resultats esperats 2032



Bloc de pisos a Bellvitge



C/ Rosalía de Castro



Part primera:

**Usos del
document i
marc teòric**

1.1 Límits i aplicacions d'aquest estudi

Aquest estudi se centra en els espais públics no resolts i no en el conjunt d'infraestructures que conformen tota la ciutat. El motiu d'aquest límit és que entenem l'estudi com una primera fase d'un procés en revisió constant i ampliable a altres àmbits i s'ha volgut prioritzar en primera instància els espais públics, perquè són els espais de relació i convivència d'una comunitat, per tant, els espais de més importància per a la vida quotidiana, que sovint són aquells amb pitjors configuracions. Això no vol dir que no es tinguin en compte altres espais a l'hora d'analitzar una zona determinada o la ciutat en el seu conjunt, però es prioritzaran en aquesta fase els espais no resolts per sobre dels carrers, equipaments o altres infraestructures.

“ Els espais de més importància per a la vida quotidiana, sovint són aquells amb pitjors configuracions ”



A qui va dirigit aquest document?

Aquest document va dirigit en primera instància a tècnics municipals i a totes aquelles persones interessades en urbanisme amb perspectiva de gènere i en propostes per intervenir espais públics no resolts amb aquesta metodologia.

Quin és el seu objectiu?

L'objectiu d'aquest estudi és identificar espais no resolts i proposar millores amb perspectiva de gènere per tal de fer la ciutat més inclusiva, sostenible i vital.

Per què és necessari?

Necessitem un canvi de paradigma en el disseny, manteniment i usos de l'espai públic a les ciutats si volem millorar la qualitat de vida dels seus habitants i reduir desigualtats, tenint en compte les necessitats de les dones i el col·lectiu LGTBIQ+.

1.2 Objectius d'aquest estudi

Objectius principals

- 1. Identificar espais públics no resolts amb perspectiva de gènere
- 2. Elaborar indicadors d'avaluació i una metodologia per a les accions de millora en clau de gènere
- 3. Redactar unes recomanacions amb perspectiva de gènere per tenir una ciutat més habitable, segura i inclusiva
- 4. Establir tipologies i una metodologia d'actuació per aplicar les accions de millora

1.2.1 Objectius de desenvolupament sostenible



Aquest document i la seva aplicació estan dissenyades per alinear-se amb els objectius de desenvolupament sostenible 2030. Assolir aquests propòsits és prioritari per la millora de la qualitat de vida present i futura de les persones i les grans urbs metropolitanes tenen el paper de liderar localment aquest procés i d'enxarxar-se per tal de complir-los.

Els objectius principals als quals ens adherim són:

5. Igualtat de gènere: La igualtat entre els gèneres no és només un dret humà fonamental, sinó la base necessària per aconseguir un món pacífic, pròsper i sostenible.



10. Reducció de les desigualtats: La comunitat internacional ha aconseguit grans avenços traient les persones de la pobresa. El creixement econòmic no és suficient per reduir la pobresa si aquest no és inclusiu ni té en compte les tres dimensions del desenvolupament sostenible: econòmica, social i ambiental.



11. Ciutats i comunitats sostenibles: El futur que volem inclou ciutats d'oportunitats, amb accés a serveis bàsics, energia, habitatge, transport i més facilitats per a tothom.



Meta 5.1
Posar fi a la discriminació.



Meta 5.2
Eliminar totes les formes de violència de gènere.



Meta 5.5
Assegurar la participació plena de la dona i igualtat d'oportunitats.



Meta 10.2
Promoció de la inclusió social, econòmica i política.



Meta 10.3
Garantir la igualtat d'oportunitats.



Meta 11.3
Augment de la urbanització inclusiva i sostenible.



Meta 11.6
Reducció de l'impacte ambiental en ciutats.



Meta 11.7
Proporcionar l'accés a zones verdes i espais públics segurs.



Meta 16.7
Foment de la participació ciutadana.

Els reptes als quals s'adhereix el projecte corresponen a cada objectiu de desenvolupament sostenible i ens aporten objectius més específics sobre els quals poden incidir les propostes derivades d'aquest estudi. Aquests reptes van des de fer més sostenibles i inclusives les ciutats, fins a la reducció de les discriminacions, la violència de gènere o al foment de la participació ciutadana.

1.3 Metodologia i fases del projecte

Aquest estudi divideix en 5 fases: Anàlisi, diagnosi, proposició, implantació i avaluació. Aquestes cinc fases ens permeten fer un projecte que analitzi, doni resposta al diagnòstic i s'avalui de manera continuada per repensar i reconfigurar el que sigui necessari. El cicle dels projectes no poden ser tancats sinó que l'avaluació continua genera nous cicles amb possibles canvis, actualitzacions i millores. S'aposta per un model flexible on els espais consolidats es posen a debat i busquen la millora constant

“ El cicle dels projectes no poden ser tancats sinó que l'avaluació continua genera nous cicles ”

Anàlisi

En aquesta fase analitzem la ciutat, districte o barri per cercar quins resultats volem obtenir i establim els criteris i indicadors per realitzar la diagnosi principal i l'avaluació.

Diagnosi

Realitzem la diagnosi de manera conjunta amb la comunitat i establim quines són les carències, perills i oportunitats. Aquesta diagnosi es du a terme mitjançant diferents eines metodològiques adaptades als col·lectius i dissenyades per la recollida d'informació i el foment de la participació.

Actuacions

Es defineixen les propostes de millora i actuacions en funció de la diagnosi per tal d'assolir els resultats esperats. Aquestes propostes es realitzen també de manera participada.

Implantació

Proposem un calendari i tipologia d'actuacions en un pla d'implementació de 10 anys de durada.

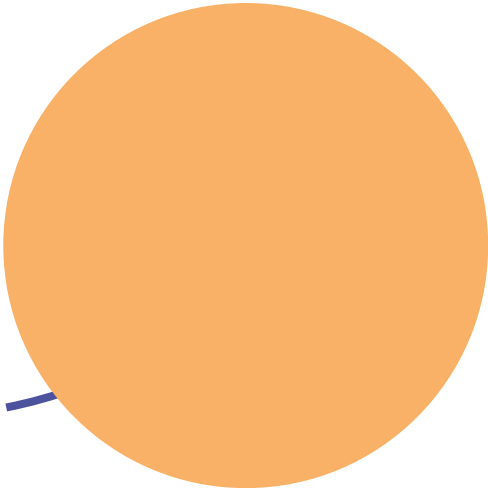
Avaluació

Avaluem tot el procés de manera continuada, a través dels indicadors i resultats esperats. Avaluem si la proposta d'intervenció de cada espai respon als quatre àmbits principals: confort, vitalitat, sostenibilitat i inclusivitat.

1.4 Glossari

Definicions i conceptes

Urbanisme tradicional	És el que planifica les infraestructures (parcs, places, carrers, carreteres...), les edificacions (edificis d'habitatges, equipaments...) així com la mobilitat (transport públic, privat, bicicletes, moviments a peu...) a través de lleis i normatives, que permeten ordenar l'ús del sòl. Aquesta planificació de la ciutat l'anomenem tradicional perquè s'ha executat des d'una mirada esbiaixada, creant una configuració i gestió urbana que legitima i perpetua desigualtats.
Tasques productives	Conjunt d'activitats i funcions remunerades que produeixen béns i serveis a l'economia mercantil i formal.
Tasques reproductives i de cura	Conjunt d'activitats i funcions no remunerades destinades a atendre la cura i atenció ja sigui en la pròpia, cures de la llar o de la família.
Perspectiva de gènere	Metodologia i mecanismes que permeten identificar, qüestionar i valorar la discriminació i desigualtat que pateixen les dones i crear unes condicions de canvi per poder avançar en la construcció d'una societat amb igualtat de gènere.
Gènere	Procés de construcció social mitjançant el qual s'adjudica simbòlicament les expectatives i valors que cada cultura atribueix a homes i dones.
Rols de gènere	Conjunt de comportaments, actituds i valors socials establerts socialment com a propis per a cada gènere, que són diversos segons les diferents cultures o col·lectius.



Mercat de Bellvitge

Criteris de gènere	Tots aquells conceptes que sorgeixen en fer visibles les desigualtats produïdes pels rols de gènere assignats.
Indicadors de gènere	Representació d'un succés que mostra totalment o parcialment una realitat amb la funció de fer visibles els canvis socials amb relació al gènere al llarg del temps.
Interseccionalitat	Teoria que sosté que l'experiència de desigualtat i discriminació o de privilegi es forma a partir de la interrelació entre diferents categories socials com el gènere, ètnia, classe social, orientació sexual o edat.
Auditoria de gènere	Metodologia per analitzar i diagnosticar com funciona la perspectiva de gènere i l'experiència de les dones en l'àmbit ja estudiat.
Indicadors (qualitatius i quantitatius)	Senyal que serveix per donar informació sobre alguna cosa. Hi ha els indicadors quantitatius (numèrics i percentuals) corresponen a indicadors de resultats, parteixen d'observacions objectives i verificables. Els indicadors de tipus qualitatiu descriuen característiques intangibles i es refereixen a percepcions, valors i opinions.
Vida quotidiana	Conjunt d'activitats que les persones porten a terme per satisfer les necessitats bàsiques del seu dia a dia.
Participació	Acció d'involucrar-se en qualsevol mena d'activitat sigui de manera intuïtiva o cognitiva.

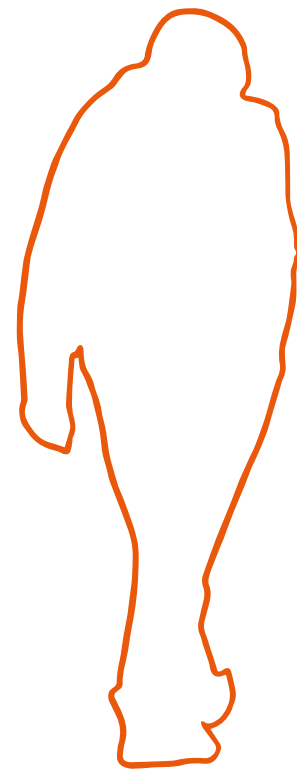
“ Considerem espais públics sense resoldre aquells que per la seva configuració actual no responen a les necessitats de la població ”

1.5 Espais públics no resolts I

Considerem espais públics sense resoldre aquells que per la seva configuració actual no responen a les necessitats de la població i que poden generar inseguretat, desplaer, incivisme o desigualtats. Volem qüestionar els espais públics que es consideren consolidats o resolts i proposar accions de millora o noves programacions que donin resposta als reptes socials, ambientals i econòmics contemporanis i futurs.

Els trets que provoquen que un espai públic es consideri no resolt són molt variats, però els trobem dins dels àmbits principals d'anàlisi d'aquest estudi: Confort, vitalitat, inclusivitat i sostenibilitat. Aquests quatre àmbits d'anàlisi ens permeten trobar les carències en la configuració d'aquests espais i els seus límits, per generar propostes d'implantació per tal de reconfigurar-los ja sigui regulant i fomentant els seus usos, millorant el seu confort i seguretat o fer-los més inclusius.

Per tal de resoldre aquests espais necessitem no només analitzar els àmbits en qüestió sinó desenvolupar metodologies que ens permetin crear espais més oberts, flexibles i que dissenyin el desordre. Dissenyar el desordre significa dissenyar intervencions urbanes flexibles, adaptables i que estiguin obertes al canvi constant, que promoguin els usos informals, espontanis i no planificats de l'àmbit públic; que estimulin l'expressió cultural i que creïn una atmosfera de tolerància cap a la diferència i el desconegut mitjançant la construcció d'espais comuns on la gent pugui interactuar i compartir els seus interessos i experiències¹.



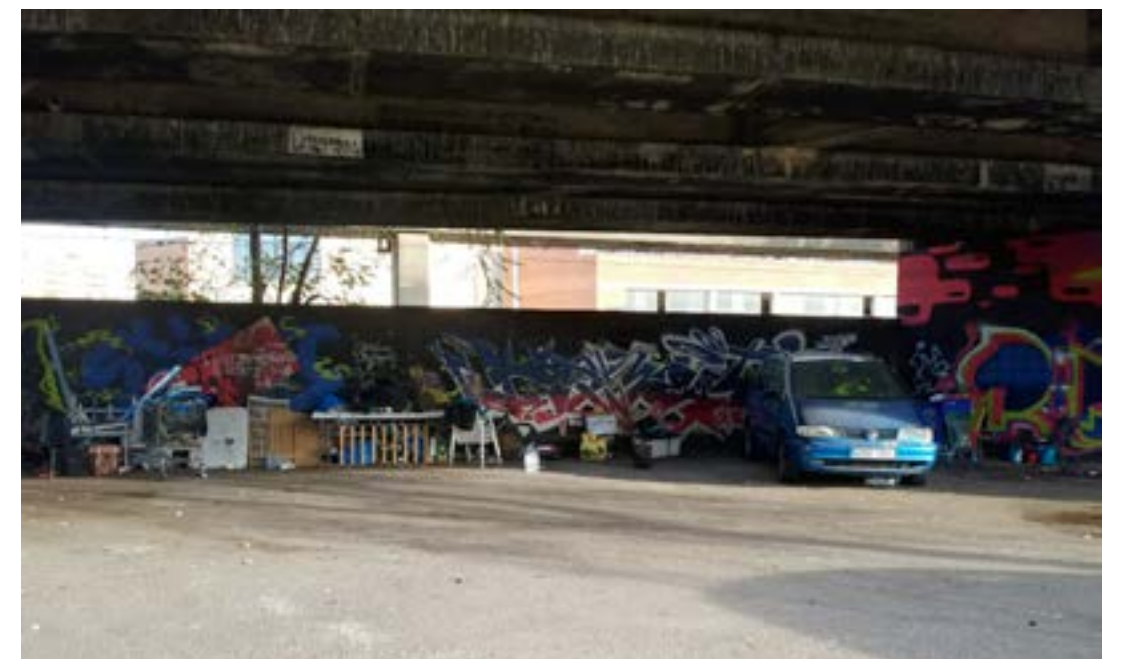
¹ Sendra, Pablo i Richard, Sennet (2021). Diseñar el desorden [Dissenyar el desordre]. Alianza editorial.

Alguns dels indicadors més freqüents dels espais públics no resolts poden ser la falta d'ús de l'espai, però també un ús excessiu, una configuració que genera inseguretat i no facilita els seus usos, un disseny poc funcional, atractiu, accessible i no confortable.



A les imatges que acompanyen aquesta pàgina podem observar alguns exemples de configuracions actuals que generen desplaer, baix confort, inseguretat i que no permeten altres usos diferents de l'espai que podrien activar-lo, resignificar-lo i millorar la seva vitalitat. Aquestes carències també generen una percepció d'inseguretat i brutícia dels espais urbans per part de la ciutadania que evitarà el seu ús quotidià i relegarà a l'espai a usos residuals i marginals.

Imatge superior: Plaça Jose Camilo Cela



Imatge inferior: Espai indefinit C/ Rosalia de Castro, s/n al costat de les piscines Municipals

Espais públics no resolts II

Exemples de carències o configuracions ineficients

Rambla de la marina de Bellvitge

Espai verd de baixa qualitat, sense capacitat d'acollir usos o vida quotidiana més enllà de ser creuat a peu. Tot i disposar d'arbrat i terra drenant, la falta de mobiliari i usos definits el relega a zona de pas o a usos residuals i anecdòtics. Aquesta falta de definició de l'espai perjudica els comerços en planta baixa i a la percepció de l'espai per part del ciutadà que el percep com inacabat i poc atractiu visualment.



Carrer de la Florida, 88

Espai indefinit i mal resolt amb un mobiliari antiquat i en mal estat que dona una percepció de brutícia i deixadesa. Es valora positivament el ser un espai en ombra, però una configuració poc funcional i un ús poc definit el transformen en un espai residual amb usos esporàdics i que dona peu a mals usos i incivisme. El confort visual és nul a l'espai i no té capacitat d'atracció de ciutadania pel seu ús.



Plaça de la Font

Espai aparentment resolt i consolidat, no acull els usos que podria i la seva configuració genera inseguretats en ser un espai fosc i amb poca transparència. Espai amb bona centralitat que no disposa de mobiliari o pla de dinamització més enllà d'usos puntuals a les festes majors i que genera una percepció negativa sobretot pel seu disseny poc atractiu.



Sortida Metro Can Boixeres

Espai residual que genera malestar i percepció d'inseguretats com moltes bosses d'aparcament no resoltes de la ciutat. La manca d'il·luminació i de visibilitat que generen els cotxes provoca que l'accés a l'ascensor vegi com insegur i perillós. La connexió de l'espai amb camins poc habitats i sense il·luminació genera mals usos i activitats que es perceben com incíviques o directament perilloses per les veïnes del barri.

Exemples d'oportunitats,
espais flexibles i
oberts

Espais públics no resolts III

Parc de les Planes

Un dels pulmons verds de la ciutat i dels parcs amb més superfície de tot L'Hospitalet de Llobregat. Disposa de molta capacitat per acollir usos esportius, recreatius, socials i culturals. Aquest espai situat al barri de Les Planes és també molt utilitzat per persones de tota la ciutat a causa de la seva gran mida i un disseny majorment agradable.



Plattform Park California, EUA

Situat a Culver City, aquest espai es trobava en desús i es va regenerar per ser utilitzat com a parc i espai per generar interaccions entre la ciutadania. La zona estava molt degradada, però la capacitat cohesionadora de l'oci, el menjar i la dinamització cultural ha fet aquest espai un punt central de la vida d'aquesta ciutat de Califòrnia.



Waller Park, San Francisco, EUA

Transformar unes grades de formigó en un espai atractiu dotant-lo de verd fa que un element inicialment hostil i poc atractiu es transformi en un espai d'estada. Plantes amb poca necessitat d'aigua fan el manteniment de l'espai econòmicament viable i reconfiguren aquest element amb una inversió mínima en un jardí esglaonat.



Plaça Puig i Gairalt

Aquesta plaça és un dels espais de la ciutat que disposa de banys públics i promou diferents activitats i usos mitjançant la zona de jocs infantils o la dinamització que aporta el club de petanca de les pistes. El seu mobiliari no estàndard i el seu disseny de ver urbà són un bon exemple de biodiversitat, amb espècies no habituals a altres parcs de la ciutat i que aporten qualitat i confort visual a l'espai.

1.6 Urbanisme amb perspectiva de gènere I

Les ciutats en què vivim actualment s'han dissenyat i ordenat mitjançant l'urbanisme tradicional, és a dir, s'han planificat les infraestructures, les edificacions, així com la mobilitat des d'una mirada esbiaixada, creant una configuració i gestió urbana que legitima i perpetua desigualtats. Tot i que es parteix que l'urbanisme és una matèria neutra, a la pràctica no ho és i, per tant, tampoc ho són les nostres ciutats. L'espai públic ens condiciona, ens diu qui el pot fer servir i qui no, a quines hores del dia, quins comportaments hem de tenir, en definitiva, una sèrie de missatges no escrits que arriben a la societat. L'urbanisme heretat i que encara s'aplica no respon a totes les persones, perjudicant certs grups de població com ara les dones, el col·lectiu LGTBIQ+, infants i joves, persones racialitzades, amb diversitat funcional i salut mental, etc. invisibilitzant la seva experiència.

Com bé s'explica en aquest article de Zaida Muxí², el subjecte universal que homogeneïtza totes les necessitats, drets i voluntats és masculí i cal trencar aquesta realitat.

2. "¿Qué aporta la perspectiva de género al urbanismo?"
Zaida Muxí Martínez, Roser Casanovas, Adriana Ciocchetto, Marta Fonseca y Blanca Gutiérrez
Valdivia, Universidad Politécnica de Cataluña

Tot i que cada vegada hi ha més dones amb estudis, i en concret carreres tècniques com arquitectura i enginyeria, no hi ha una equitat ni a l'administració ni a la majoria de despatxos encarregats de projectar els entorns urbans, especialment si mirem les persones en càrrecs importants. A més a més, els coneixements i aprenentatges que han adquirit durant els estudis universitaris i vida professional, no s'incorpora la perspectiva de gènere, per tant, és necessari una formació en clau de gènere dirigida als professionals que pensen, dibuixen i construeixen els espais públics. Per altra banda, l'urbanisme amb perspectiva de gènere és partidària dels equips multidisciplinaris, és a dir, professionals amb diferents perfils que col·laboren de manera transversal en la construcció de les nostres ciutats; arquitectes i enginyers, però també sociòlegs, persones integradores, mediadores, etc. i proposa revisar els reglaments i eines de planificació, per trencar amb certes estructures preestablertes que no faciliten el canvi en com fem ciutats.

Un altre aspecte a tenir en compte segons l'ONU³, és el dret a la ciutat, un dret de totes les persones per habitar, utilitzar, ocupar, produir, transformar, governar i gaudir de les ciutats, pobles i assentaments urbans justos, inclusivament, segurs, sostenibles i democràtics, definits com a béns comuns per a una vida digna, que s'ha de compartir i hi ha de pertànyer a tots els membres de la comunitat.

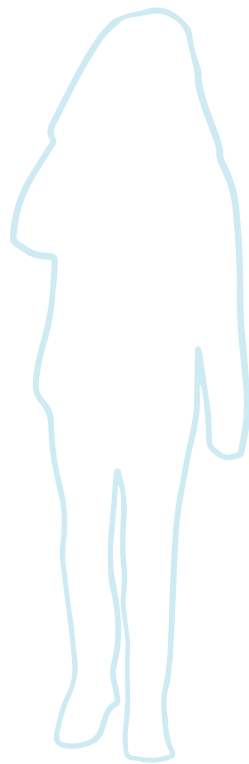
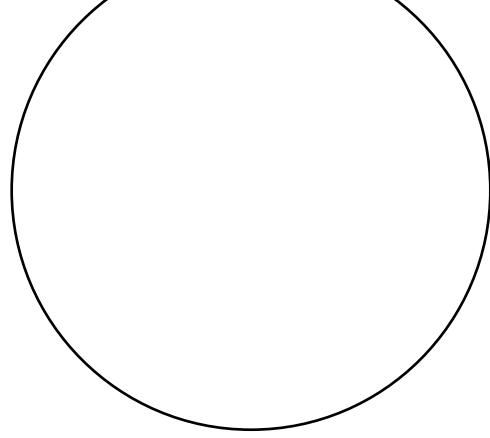
3. <http://agendadretalaciutat.cat>. L'Agenda pel Dret a la Ciutat neix a partir de la definició d'aquest dret per part de l'ONU i com un instrument per a reforçar la incidència de les propostes d'entitats i moviments socials

A l'agenda del dret a la ciutat³ s'enumera i explica els 8 components que ha de garantir un municipi per assegurar el dret a la ciutat:

1. Ha de ser lliure de discriminació, on es respecti, protegeixi i promogui tots els costums, identitats, idiomes i expressions artístiques i culturals.
2. Garantir la Igualtat de gènere i una vida lliure de violència.
3. Amb una ciutadania inclusiva, on totes les persones són ciutadanes i es tractin com a igual
4. Més participació política, en la definició, execució, seguiment i formulació dels pressupostos de les polítiques urbanes i de l'ordenació del territori per reforçar la transparència, l'eficàcia i la inclusió dels habitants i les seves organitzacions. Promoure la governança entre ciutadania i govern.
5. Ha de complir les funcions socials, donar prioritat a l'interès públic i social definit col·lectivament, oferint els béns, serveis i oportunitats urbanes, en especial a les dones i grups amb necessitats especials.
6. Que disposi d'Espais i serveis públics de qualitat, on es millorin les interaccions socials i participació política, es promoguin les expressions culturals i fomenti la cohesió social, en definitiva, que satisfacin les necessitats dels seus habitants.
7. Amb economies diverses i inclusives, que reconegui el treball domèstic, el treball comunitari i garanteixi accés a treball decent a tots els habitants.
8. Que tingui vincles urbà-rurals inclusivament, que asseguri l'autonomia alimentària i protegeixi la biodiversitat, els hàbits neutrals i els ecosistemes del seu entorn.

Urbanisme amb perspectiva de gènere II

L'urbanisme amb perspectiva de gènere inclou els 8 components garantint el dret a la ciutat a tota la població i pretén transformar els entorns urbans existents mitjançant criteris de gènere. Això implica un canvi de paradigma en com fins ara hem construït les ciutats perquè suposa un canvi de valors, dissenyar des de l'empatia i el diàleg, sense jerarquies i respectant els coneixements i experiències de totes les persones, la diversitat i realitat de cadascuna. Posant la vida de les persones al centre de qualsevol procés de transformació per donar resposta a les seves necessitats en un context específic en el temps. Per tant, és imprescindible incloure a les persones en el disseny dels espais públics. La participació com una eina més de l'urbanisme, per completar les decisions de planificació i resolució de conflictes públics. En tots els processos participatius cal incloure la mirada de la infància, la joventut, persones amb diversitat funcional, persones migrades, transgènere, persones grans, dones, comerciants, associacions, etc. Cada grup facilita informació del seu punt de vista respecte a un mateix aspecte, aportant una riquesa de coneixement als projectes. Informació que ben segur no podrien disposar els tècnics per compte propi a l'hora de dissenyar un espai públic. És necessari que la participació estigui present en totes les fases, des de l'anàlisi i diagnòstic, passant pel disseny, l'execució i finalment avaluació. Juntament amb l'equip tècnic i polític, es poden dissenyar ciutats amables, flexibles i adaptades a la comunitat a través de projectes de regeneració urbana.



“ És necessari que la participació estigui present en totes les fases ”

En definitiva, el que pretén l'urbanisme amb perspectiva de gènere és crear ciutats més inclusives i equitatives, erradicar les desigualtats, perquè puguin conviure persones diverses sense ser discriminades. Per aquesta raó és molt important la interseccionalitat, que ens permet reconèixer les diferents identitats i col·lectius oprimits respecte als grups privilegiats. De fet, l'ONU diu: “El futur de la humanitat i del planeta depèn de tenir millors ciutats”.

“ El futur de la humanitat i del planeta depèn de tenir millors ciutats ”

És imprescindible canviar el model de desenvolupament actual perquè introduir límits i definir objectius que després costen d'assolir, demostra que és un sistema poc eficient. Vivim en ciutats contaminades, cada cop més denses, poc saludables, amb una deficient quantitat i qualitat d'espais públics i amb un desequilibri social que afecta especialment als col·lectius més vulnerables.

L'urbanisme amb perspectiva de gènere pretén transformar i millorar l'espai públic existent i millorar-ne la gestió per evitar els espais públics sense resoldre. No pretén destruir-los i fer un disseny nou amb la inversió de recursos que suposa, seguint les directrius de l'urbanisme tradicional, sinó repensar els espais i els seus usos, per definir unes accions que amb una intervenció mínima permeti rehabilitar aquell espai perquè es pugui fer servir de manera flexible i segura en qualsevol moment del dia i per tothom. Per altra banda, posa en rellevància la vida comunitària, creant espais de relació i convivència, multifuncionals, on les persones poden sociabilitzar i compartir, generar xarxes de suport mutu i gaudir de l'accés a la ciutat de manera segura.

Urbanisme amb perspectiva de gènere III

La vigilància informal és un dels punts importants de l'urbanisme amb perspectiva de gènere, ja que un espai públic ple de vida, permet ser utilitzat de manera més segura. Gràcies als estudis i programes realitzats pels diferents moviments feministes del Canadà i en concret, al Comitè dones i Ciutat (Femmes et Ville)⁴ de Mont-real s'han pogut establir 6 principis bàsics que permeten dissenyar entorns urbans segurs per a les dones:

4. <https://femmesetvilles.org/fr/a-propos/equipe/>

1. Saber on estàs i a on vas: donant importància a la senyalització i poder-se ubicar fàcilment
2. Vist i ser vista: destacant la visibilitat i la vigilància informal
3. Sentir i ser escoltada: és vital que hi hagi més persones a l'espai públic
4. Poder escapar i obtenir auxili: la importància de tenir diferents vies de sortida en un mateix espai en cas de situació de perill i facilitat a obtenir ajuda.
5. Viure en un ambient net i acollidor: destacant la necessitat que els espais públics estiguin nets, ben conservats i un disseny atractiu i còmode.
6. Actuar col·lectivament: pren rellevància la vida comunitària i la participació ciutadana en les polítiques de seguretat



Partint dels sis principis de Mont-real, les professionals del Col·lectiu punt 6 van definir a la publicació "Entornos Habitables"⁵ sis línies estratègiques, amb actuacions específiques, per avançar en la construcció d'entorns segurs des de la perspectiva de gènere. Així es considera que un entorn és segur si és:

5. · Entorns habitables. Auditoria de seguretat urbana amb perspectiva de gènere a l'habitatge i l'entorn

Febrer 2017

1. Visible: fent esma en la visibilitat de l'espai i persones d'un mateix entorn, de possibles sortides en un cas de situació de risc, amb entorns ben il·luminats i des d'on es promou la visibilitat simbòlica i social de les dones
2. Vigilat: referint-se a la vigilància informal, aquella exercida entre iguals i no autoritària
3. Senyalitzat: que disposi de senyals que ajudin a orientar-se i a comprendre el funcionament de la ciutat, utilitzant un llenguatge inclusiu i no sexista
4. Equipat: amb infraestructures que recolzin activitats de la vida quotidiana, amb diversitat de persones en un ambient net i acollidor
5. Vital: que garanteixin la presència de persones, diversitat d'activitats, de trobada, relació i ajuda mútua, zones especialment multifuncionals
6. comunitari: que afavoreixi l'apropiació i el sentiment de pertinença, reforçant la cohesió social i la participació comunitària

“ Incloure la perspectiva de gènere en les polítiques de seguretat ”

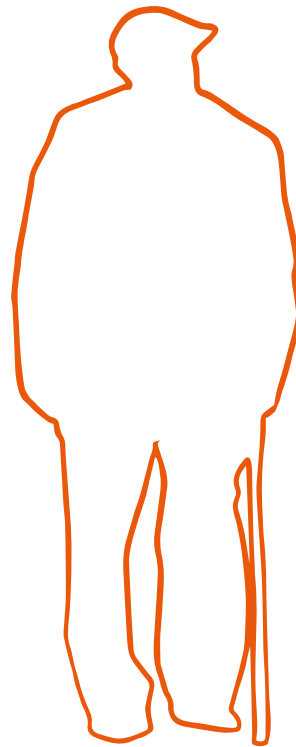
Urbanisme amb perspectiva de gènere IV

“ Més seguretat requereix millor espai públic ”

Aquests principis i estratègies ens permeten dissenyar espais públics segurs amb clau de gènere, però resta pendent com l'equip tècnic encarregat de dissenyar els espais públics ho apliquen de manera directa i efectiva. Sovint trobem casos que per evitar certes situacions d'inseguretat o actituds incíviques, s'apliquen polítiques preventives de seguretat, el que es podria denominar com urbanisme preventiu. Aquest modus operandi el que fa és aplicar mesures que pretenen controlar i prevenir els delictes, per exemple: incrementar la presència policial, controlar l'accés als espais públics, eliminar bancs, instal·lar elements-barrera perquè la gent no es pugui asseure o entrar, col·locar més càmeres de seguretat, etc. Aquestes iniciatives no milloren la convivència i el que si fan és augmentar la discriminació, per exemple en grups de joves, persones sense llar, persones grans o embarassades que no poden es poden asseure, etc.

Segons Martin Marcos, arquitecte i urbanista, “Més seguretat requereix millor espai públic”⁶, la problemàtica de la seguretat ha de ser part de la normativa urbanística i dels reptes inicials del projecte, l'arquitectura i l'obra pública.

Per altra banda, un tema molt important que cal millorar, és incloure la perspectiva de gènere en les polítiques de seguretat tal com es mostra a la Guia per a l'elaboració de diagnòstics de seguretat amb visió de gènere a l'àmbit rural i urbà, de la Generalitat de Catalunya.



6. Martin Marcos, <https://veredes.es/blog/mayor-seguridad-requiere-mejor-espacio-publico-martin-marcos/>

Segons Col·lectiu punt 6, en el llibre Urbanisme Feminista, un bon espai públic i de relació té 5 característiques que s'han d'abordar des del disseny i la localització dels espais com des de la gestió:

1. Proximitat: l'espai ha de formar una xarxa amb la resta en un radi d'uns 5 min a peu, en un teixit urbà d'habitatges consolidat per tal que hi hagi persones utilitzen aquell espai públic.
2. Vitalitat: el disseny de l'espai públic ha de permetre fer ús l'espai en qualsevol moment del dia, clima i per totes les persones.
3. Diversitat: l'espai ha de fomentar la mixtura física, social i funcional per la varietat de persones, usos i activitats, amb un paviment i elements urbans que facilitin l'ús de l'espai.
4. Autonomia: que l'espai sigui accessible i lliure d'obstacles, que el mobiliari permeti l'ús de diferents cossos i altures, que l'espai estigui ben il·luminat, senyalitzat i que l'accés sigui lliure i gratuït.
5. Representativitat: cal reconèixer la memòria de les persones i col·lectius, especialment les dones, persones no blanques i no heteronormatives mitjançant la nomenclatura dels espais públics i l'art públic.

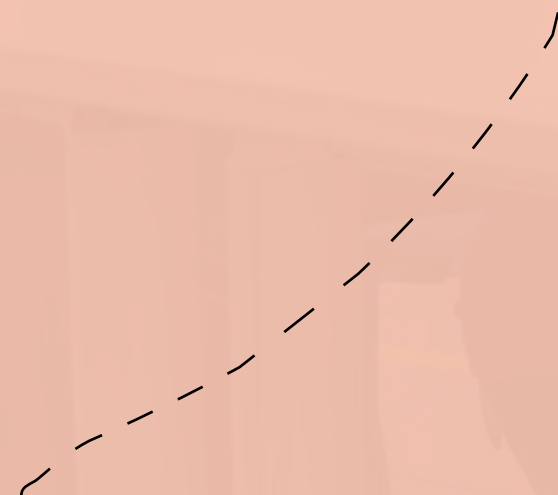
Segons la teoria “placemaking” un espai públic de qualitat és un espai que és sociable, còmode i acollidor, que ofereix diversitat d'usos i activitats i està ben connectat amb el seu entorn visual i físicament. Al llibre “How to turn a place around”⁷ PSS Team, expliquen que quan les persones ens sentim a gust per parlar i interactuar amb desconeguts a l'espai públic, es desenvolupa un sentiment més fort cap a la comunitat i a l'espai públic. També consideren que és molt important que les persones tinguin una imatge positiva dels espais, perquè s'hagin sentit a gust, perquè és un espai segur i net, amb espais on poden seure i conté mobiliari urbà que els permeti accomplir diverses activitats. És l'únic motiu pel qual les persones tornaran a aquell espai públic.

7. “How to turn a place around”, PSS (2000)

Per tant, podem dir que un espai públic resolt amb perspectiva de gènere és un espai flexible, que disposa de mobiliari urbà que ofereix diferents usos i és incliusiu amb diversitat de persones acomplint múltiples activitats al llarg del dia.

X

2.



Anàlisi

2.1 Anàlisi

2.1 La ciutat de L'Hospitalet

La seva població de prop de 265.000 persones i densitat de població, estimada en 21.364,76 hab/km² (2019), juntament amb els seus 12,4 km² de superfície la converteixen en la segona ciutat més habitada de Catalunya i la més densa de tota Espanya, de tots els Països Catalans i de tot Europa. El km² europeu més crític d'aquesta densitat de població es troba entre els barris de Collblanc i la Torrassa, en què s'assoleixen els 53.119 hab/km².

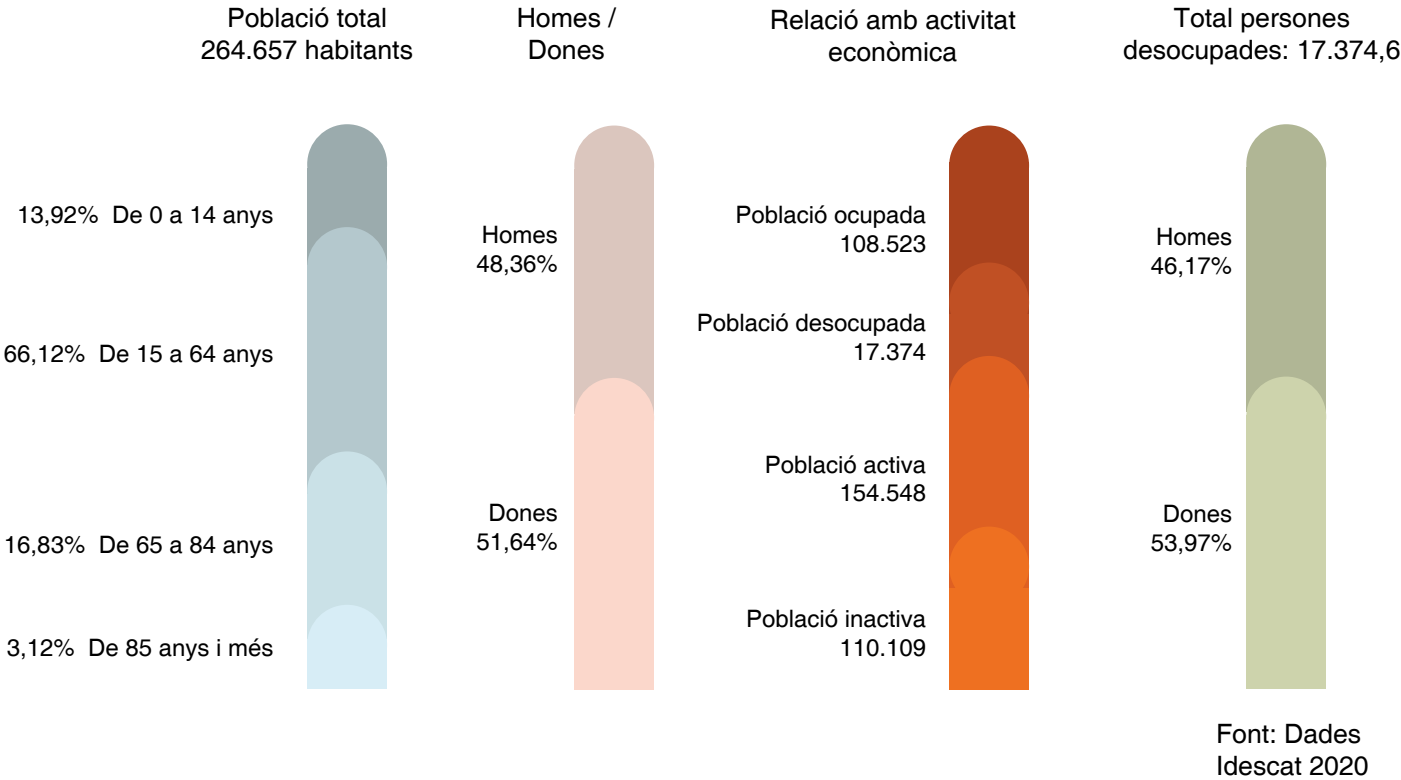
“ Aquestes infraestructures que connecten el Baix Llobregat a Barcelona, són determinants en la configuració de la ciutat ”

És una ciutat molt marcada per les onades migratòries que han conformat gran part de la seva població, per un urbanisme molt dens i per les infraestructures ferroviàries i de carreteres que divideixen la ciutat. Aquestes infraestructures que connecten el Baix Llobregat a Barcelona, són determinants en la configuració de la ciutat i són causants de moltes de les patologies i desigualtats que pateix la ciutadania.

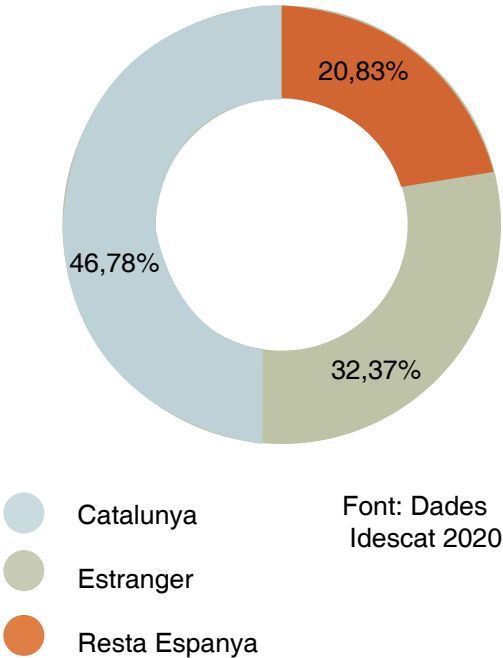
Si bé la ciutat es troba en un punt d'inflexió a causa del creixement econòmic, el projecte de soterrament de les vies i altres projectes que s'impulsaran els anys vinents. L'ajuntament treballa per millorar la seguretat i inclusivitat de la ciutat per tal de propiciar un creixement sostenible d'aquesta.



2.2 Dades generals



Lloc de naixement habitants



La ciutat de L'Hospitalet té un total de 264.657 habitants dels quals un 53,2% han nascut fora de Catalunya. En l'àmbit demogràfic la proporció per edats és similar a altres ciutats de Catalunya, amb una població majoritàriament d'entre 15 i 64 anys. Més de la meitat de la població es troba activa i un 41% es troba ocupada.

És una ciutat amb uns alts índex de densitat de població respecte a la seva superfície total.

Baròmetre municipal 2018 – 2020

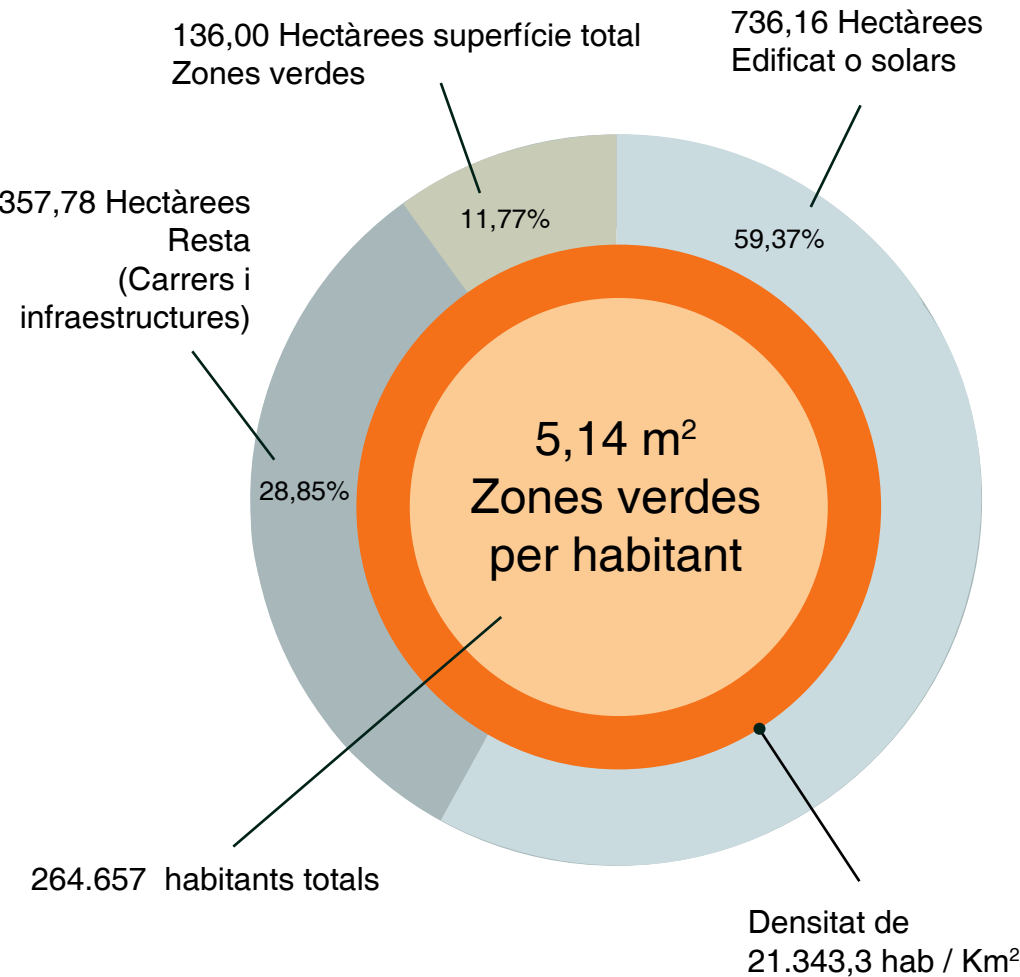
Preocupacions principals ciutadania L'Hospitalet de Llobregat

	2018	2019	2020
Inseguretat	29,3%	35,2%	31%
Neteja	24,2%	19%	14,5%
Immigració	21,8%	16,8%	12,9%
Massificació	8,7%	5,7%	11,3%
Incivisme	13,4%	10,6%	9,4%

Font: Baròmetre municipal 2020

El baròmetre municipal mesura les principals dades anuals en molts aspectes de competència pública. Incloem les dades de les principals preocupacions dels ciutadans els anys 2018 a 2020. La Inseguretat, la neteja o la immigració són els tres aspectes principals amb la massificació (densitat) o l'incivisme (convivència) com a les altres dues preocupacions principals.

1.240,00 Hectàrees superfície total de la ciutat
L'Hospitalet de Llobregat



La ciutat disposa de 136,00 ha de superfície total dedicat a àrees verdes, només un 11,77% de la seva superfície. Això provoca que respecte a la població total de 264.457 habitants, els m² de zona verda es redueixin a 5,5 m² per habitant.

Si tenim en compte les recomanacions de l'organització mundial de la salut (OMS) i les directrius europees, es considera una ciutat com saludable quan es troba en 15m² de zona verda per habitant.

“ 15m² de zones verdes per habitant fan que una ciutat sigui saludable segons l'OMS ”

Sobre la base de l'evidència científica existent, l'OMS recomana l'accés universal als espais verds i estableix la meta que hi hagi un espai verd d'almenys mitja hectàrea a una distància de no més d'entre 300 i 600 metres en línia recta des de cada domicili.

Si tenim en compte la quantitat de superfície verda a menys de 600 metres en alguns barris respecte a la seva superfície i habitants, trobem que la mitjana de m²/hab. de zona verda encara és inferior a 5,14 m², ja que no podem mesurar només els m² de zona verda sinó la seva proximitat i qualitat. En molts barris de la zona nord podem parlar de menys de 2 m² de zona verda per habitant a >600 metres a peu. Això genera unes dades molt inferiors a les recomanades i situa a la ciutat com poc saludable.

El pla director de verd urbà de l'ajuntament aprovat l'any 2018 vol fer front a aquest repte per tal d'augmentar la quantitat i qualitat del verd urbà. Es pot consultar <http://www.l-h.cat/gdocs/d2827255.pdf>



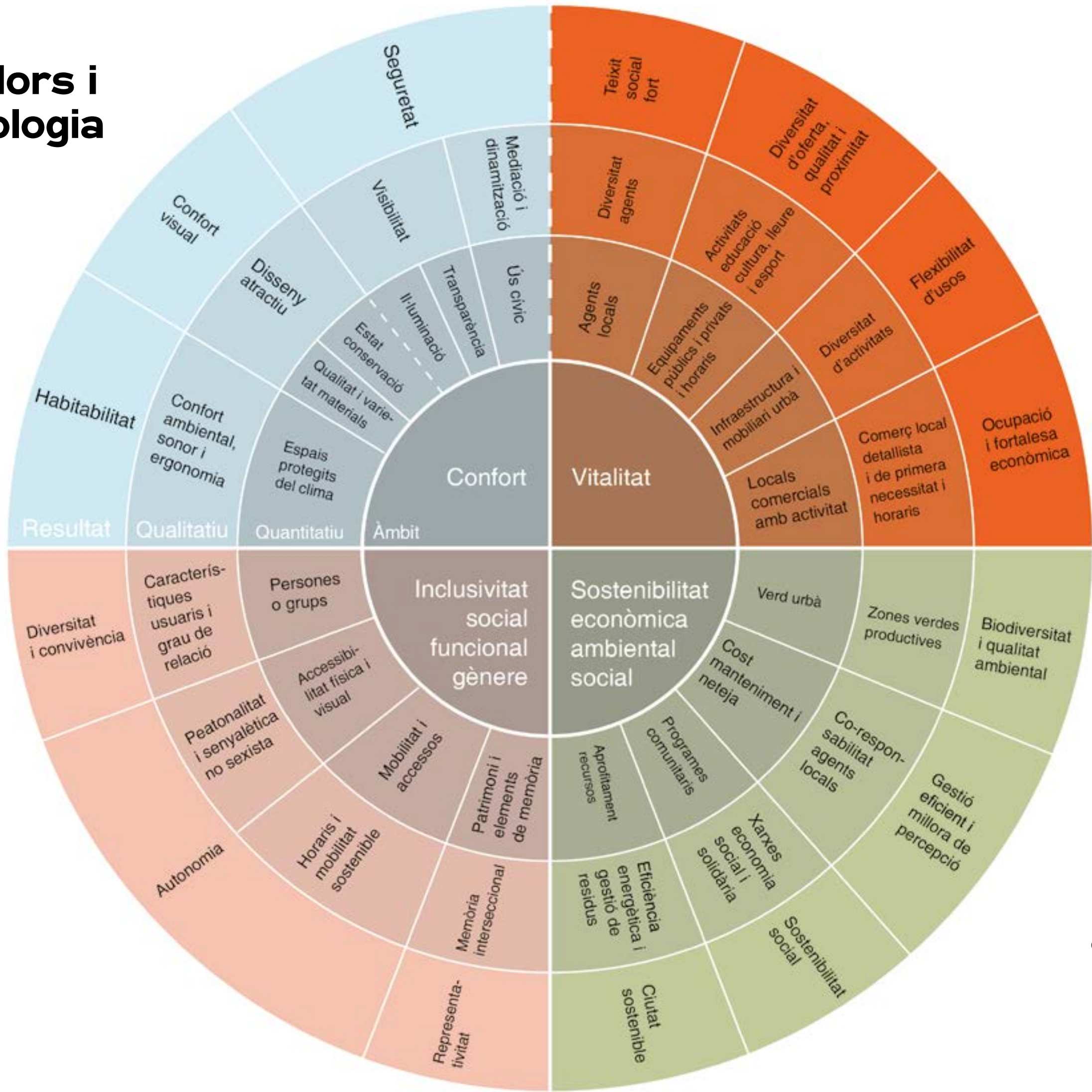
Tindre en compte la proximitat i la qualitat de les zones verdes: Terra drenant, diversitat d'espècies, distribució, confort ambiental, etc. És també un factor important, ja que els m² de zona verda de qualitat respecte a zones residuals (rodones, pàrquings, arbrat en places pavimentades) és un indicador important per mesurar la planificació del verd urbà de les nostres ciutats.

Font: Pla director de verd urbà ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat 2018

2.3 Indicadors i metodologia

Els indicadors d'anàlisi que proposem en aquest estudi es divideixen en quatre àmbits principals: Confort, vitalitat, inclusivitat i sostenibilitat. Aquests quatre àmbits despleguen una sèrie d'indicadors dividits de la següent manera: Quantitatius, qualitatius i resultats.

Aquest diagrama ens ajuda a identificar segons àmbit i tipus d'indicador els paràmetres d'anàlisi i diagnosi que hem de tenir en compte a l'hora de realitzar accions de millora amb perspectiva de gènere dels espais públics que abastem amb aquest estudi.



Aquests indicadors són també la base de la metodologia de diagnosi compartida amb la comunitat i ens ajuda a dissenyar eines per tal d'identificar conjuntament carències, oportunitats i voluntats. D'aquesta manera podem dissenyar de manera participativa les actuacions de millora que es considerin necessàries després d'un diagnòstic que tingui en compte tots aquests aspectes qualitatius, quantitatius i de resultat.

Confort

“ Espais que es perceben com a segurs i habitables van agafats de la mà d'aquells que generen també confort visual al ciutadà ”



Espais que es perceben com a segurs i habitables van agafats de la mà d'aquells que generen també confort visual al ciutadà. Un espai mal dissenyat, amb poca vitalitat i pobresa en els seus elements, es percep com a insegur i poc habitable i tendeix a expulsar tots els usos que no siguin residuals. Per tal d'augmentar el confort d'un espai hem de fer-lo climàticament acollidor, vital, ergonòmic i visualment atractiu. D'altra manera, les persones no utilitzaran l'espai i quedarà en desús per part de la ciutadania.

Imatge 1: Plaça de Can Colom, L'Hospitalet de Llobregat



Imatge 2: Parc de Can Buxeres

L'àmbit de confort comprèn la seguretat, habitabilitat i el confort visual d'un espai públic. Aquest confort pot ser ambiental (so, temperatura, olors, etc.), visual (disseny atractiu, netedat, etc.) o de percepció de seguretat (incivisme, usos de l'espai, visibilitat, etc.) Per tal d'obtenir espais públics que es percebin com segurs i confortables necessitem analitzar primer quins és el resultat esperat i quins indicadors qualitius i indicatius ens poden ajudar a obtenir-lo.



Seguretat

Aquest indicador de resultat ens genera informació sobre com de segur es percep un espai per part de la ciutadania i quins factors hi incideixen. Un factor és la il·luminació i transparència per veure i ser vistes (visibilitat). També l'ús cívic dels espais i la mediació o dinamització dels mateixos ens poden aportar una reducció de la conflictivitat social associada a l'indret i major vitalitat. La dinamització i mediació (diürna i nocturna) també aporten vigilància informal, presència d'agents locals i diversitat d'usos. Aquest aspecte tot i vinculat a l'àmbit de la vitalitat, és també essencial en la percepció de seguretat dels espais.



Confort visual

El benestar i la satisfacció que genera el confort visual no produeixen un efecte únic i fàcilment reconeixible, sinó una condició genèrica de benestar i afecta la salut de les persones. Aspectes com la luminància d'un espai, el seu estat de conservació, la qualitat dels materials i el seu disseny són aspectes fonamentals a tenir en compte si volem generar confort visual i benestar amb els espais urbans. Espais mal il·luminats o conservats i amb dissenys poc atractius generen desplaer i afecten la nostra percepció i benestar.



Habitabilitat

L'Habitabilitat d'un espai públic fa referència al conjunt de condicions que ha de tenir per tal no només de complir amb el marc legal de característiques i elements mínims per ser considerat vàlid (papereres, accessibilitat, llocs per seure, etc.) També cal tenir en compte el confort ambiental que inclou aspectes com la protecció contra el clima (ombra, vent, etc.), els sorolls, les olors i l'ergonomia del mobiliari.



La vitalitat d'un espai públic es pot potenciar o fer desaparèixer segons configurem els espais. Un espai públic amb flexibilitat d'usos, agradable que genera plaer visual atraurà múltiples usos. Regenerar espais poc habitables amb usos residuals o incívics fa que es transformin en espais vitals per la ciutat.

Per tal de crear espais vitals i de millorar la cohesió i fortalesa econòmica d'un territori hem de tindre en compte i potenciar les activitats quotidianes, les entitats i agents locals i als serveis i comerços privats. El conjunt de l'oferta pública i privada, així com el nombre d'espais on acomplir activitats són indicadors importants. De la mateixa manera, democratitzar l'accés a la cultura, l'oci, l'esport o l'educació és importantíssim i potenciar la gratuïtat d'aquestes activitats sempre que sigui possible una prioritat.



Imatge 1:
Superilla
Barcelona

Imatge 2:
Montpellier,
França

vitalitat

“ Regenerar espais poc habitables amb usos residuals o incívics fa que es transformin en espais vitals per la ciutat ”

L'àmbit de vitalitat comprèn totes aquelles activitats i usos que es fan de l'espai públic i els equipaments, comerços o altres agents pròxims així com la seva relació. Aquest àmbit també inclou el teixit social vinculat a la zona d'actuació, el comerç i els nivells d'ocupació de la població i dels locals comercials propers. Aquest conjunt d'àmbits i d'indicadors ens ajuden a entendre millor els usos actuals, les carències i els usos futurs que es poden donar, així com les condicions físiques que ha de tenir l'espai per tal d'acollir-les.



Teixit social fort

Aquest indicador de resultat fa referència al nombre d'agents locals (privats, tercer sector, institucionals), la seva diversitat i connectivitat entre ells per tal de crear un teixit social fort que aportí vitalitat als espais públics de la zona. Aquest teixit també és essencial en fer els espais més inclusius, per efectuar vigilància informal, dinamitzar, vetllar per la cohesió social i les xarxes de suport social locals.



Diversitat d'activitats, qualitat i proximitat

Per tal d'eliminar barreres i democratitzar l'accés a les ofertes d'esport, oci, educació i cultura, necessitem una bona oferta d'espais i equipaments públics i privats. Aquestes infraestructures i com es relacionen amb l'espai públic proper són molt importants per mesurar la vitalitat de les ciutats. Per una altra banda, una oferta variada, accessible (econòmica, geogràficament, amb facilitats de conciliació, etc.) són essencials en qualsevol territori i actuen sovint com activadors dels espais i generadors de petites comunitats clau en l'ecosistema d'un barri.



Flexibilitat d'usos

La mateixa configuració de l'espai públic incloent el mobiliari urbà i la resta d'elements que el conformen facilita o impedeix els possibles usos. Un espai extremadament rígid o amb poques i mal dissenyades infraestructures dificultarà els seus usos formals i informals. Espais amb baixa capacitat d'ús quotidià, espontani i informal atraurà especialment usos anecdòtics, residuals o incívics. Són els espais flexibles i oberts els que permeten una millor distribució de les activitats i els usos generant vitalitat, cohesió comunitària i millor aprofitament de l'espai públic.



Ocupació i fortalesa econòmica

Els locals comercials en ús és un indicador quantitatiu molt important en la manera en la qual s'utilitzen els carrers i places de les nostres ciutats. Un teixit comercial fort genera no només ocupació, sinó vitalitat, activitats i impactes indirectes entre la xarxa de comerços i equipaments de tota la zona. Que aquesta oferta sigui de productes de primera necessitat i d'àmbit local millora la vida quotidiana, la fortalesa econòmica local de la ciutat i té una alta capacitat dinamitzadora i de generació de benestar.

Sostenibilitat

Econòmica
Social
Ambiental

Fer les ciutats més sostenibles és un objectiu global de màxima prioritat on les administracions locals. Entenem els objectius de desenvolupament sostenible 2030 com un bon mirall per incidir positivament en les condicions de vida de les persones menys desfavorides i garantir refugis climàtics, reducció de l'illa de calor i petjada de carboni de les ciutats. Tanmateix, garantir una bona gestió dels recursos i de les oportunitats és vital per aconseguir actuacions d'impacte immediat i mesurable.



Imatge 1: Espai Indeterminat
C/França i Rambla Marina ,
L'Hospitalet de Llobregat

Imatge 2: Oslo,
Noruega

L'àmbit de sostenibilitat l'entendem no només com la sostenibilitat ambiental de les ciutats i de les accions de lluita contra el canvi climàtic sinó amb una dimensió de desenvolupament sostenible que inclou la sostenibilitat social i econòmica. Aquesta manera d'entendre el creixement és l'única opció de generar ciutats habitables i sostenibles en un futur pròxim i de liderar el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible 2030 des de les administracions locals.



Biodiversitat i qualitat de l'aire

La pèrdua de biodiversitat al món és un problema greu que amenaça d'alterar els ecosistemes i la nostra supervivència en un futur pròxim. La quantitat i qualitat de verd urbà i la seva capacitat de ser productiu i de generar refugi per a tota mena d'espècies (siguin plantes, insectes o mamífers) esdevé un repte cada vegada més important si volem aprendre a conviure amb l'entorn natural i a generar ciutats més sostenibles.



Smart city

Els recursos que utilitzem en el manteniment, millora i neteja dels espais públics representa en moltes ciutats una part important del seu pressupost. Una gestió eficient, innovadora i flexible ens permetrà no només estalviar sinó generar mecanismes de prevenció en la generació de residus i millorarà la percepció i relació amb l'espai públic de la ciutadania.



Sostenibilitat social

Els programes comunitaris i les xarxes socials entre persones milloren la inclusivitat social, política i econòmica de la població i garanteixen la igualtat d'oportunitats. També promouen la participació ciutadana i augmenten la resiliència de la ciutat per resistir crisis socials i econòmiques. És per això que el nombre de projectes comunitaris i les entitats de l'economia social i solidària són actors claus en la sostenibilitat social de la ciutat i poden reduir les desigualtats i la conflictivitat, generen ocupació i vitalitat, etc.



Ciutat eficient

L'aprofitament eficient dels recursos (econòmics, naturals, energètics) i la gestió i reaprofitament dels residus esdevenen dos punts clau en la sostenibilitat ambiental de les ciutats. Tant la contaminació produïda per les energies fòssils com la quantitat de residus que generen les ciutats són realitats que han de ser abordades de manera immediata segons els objectius de desenvolupament sostenible 2030.



Imatge 1:
Philadelphia,
EUA

Imatge 2:
Oslo, Noruega

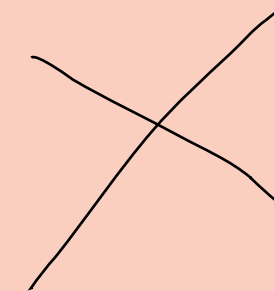


Lluitar contra qualsevol forma de violència o discriminació també es manifesta mitjançant fer un espai públic no només més accessible físicament sinó en l'àmbit de la representativitat, diversitat i de la convivència dels seus usuaris. És important eliminar barreres físiques, visuals però també culturals i actitudinals per tal de garantir una inclusivitat de gènere, de diversitat funcional i social.

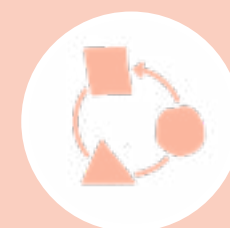
Inclusivitat

Gènere
Funcional
Social

“ És important eliminar barreres físiques, visuals però també culturals i actitudinals ”

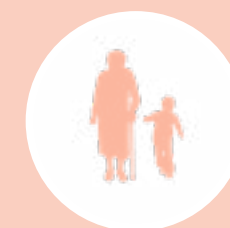


Aquest àmbit inclou una mirada interseccional per tal d'incidir sobre els generadors de discriminació a l'espai públic i incloure la diversitat de gènere i funcional o la inclusió social com a factors a l'hora de dissenyar i planificar els espais urbans. Necessitem mirades transversals que puguin abordar els problemes des de diferents àmbits per reduir les desigualtats de manera efectiva i tenir ciutats inclusives i diverses.



Diversitat i convivència

Les persones o grups que utilitzen un espai, les seves característiques i grau de relació incideixen sobre aquest aspecte. Espais públics amb usuaris amb graus de relació i coneixença fan aquests espais més segurs, comunitaris i milloren la convivència. La diversitat (funcional, gènere, edat, etc.) dels usuaris i la capacitat de l'espai d'atraure'ls és important per promoure les activitats informals i l'espontaneïtat dels usos.



Autonomia

La configuració dels espais i el seu mobiliari condiciona l'accessibilitat física i visual (senyalitzacions, barreres, etc.) així com la mobilitat interna, els accessos o la possibilitat d'auxili. Aquests factors sumats als horaris del transport públic i el grau de conversió en zona de vianants són indicadors importants per determinar el grau d'autonomia en la utilització d'aquests espais per part de tota mena d'usuaris. La senyalística no sexista i inclusiva també ajuda a millorar aquesta autonomia d'ús de l'espai per part dels col·lectius.



Representativitat

Elements de memòria interseccional i el patrimoni cultural material o immaterial també conformen les nostres ciutats i són generadors d'identitat, empoderament i representativitat. Aquest aspecte es presenta com essencial si mirem la ciutat en clau de gènere, perquè aquesta sigui més inclusiva, on tota la població es pugui sentir representada i integrada en la seva ciutat.

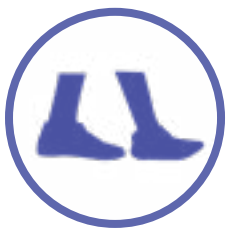
Diagnosi

X

3.



3. Diagnosi



Rutes exploratòries



Enquesta col·lectiva o individual



Diaris quotidians

Per tal de detectar i analitzar els diferents espais públics sense resoldre que hi ha a la ciutat d'Hospitalet, s'han dissenyat tres eines metodològiques, on en cada una s'utilitzen diverses estratègies de participació per recollir informació qualitativa i quantitativa. Algunes s'han realitzat amb persones veïnes i altres agents locals, de manera individual i col·lectiva i altres amb veïnes i persones tècniques responsables de l'estudi. El que pretén és involucrar a la comunitat, especialment a grups de dones i joves i persones no binàries per tal de conèixer en profunditat la situació actual.

- Eina 1: Rutes exploratòries i observació col·lectiva
- Eina 2: Enquesta col·lectiva o individual
- Eina 3: Diaris quotidians

Cada eina s'ha dissenyat perquè permeti el màxim de participació. Sabem que vivim en un moment on la participació és complicada degut a la conciliació laboral i la falta de cultura de la participació. Per aquest motiu s'han preparat diferents activitats que permeten una participació en un horari establert, on es defineixen dies i horaris específics per a fer les rutes i la gent s'havia d'inscriure a través d'un formulari web. També s'han organitzat rutes amb col·lectius específics adaptant-se als seus horaris i necessitats, en aquest cas les rutes eren tancades als participants d'aquell grup. Els grups es van limitar a 15 persones i s'han fet tantes rutes com grups han desitjat participar, per tal que la marxa sigui més eficient i l'activitat més qualitativa. Finalment, també es podia col·laborar a l'estudi de manera autònoma i en qualsevol horari a través d'altres eines pensades per fer sense una dinamitzadora in situ, que permetien a la vegada fer-ho de manera individual o col·lectiva.

“ S'han fet tantes rutes com grups han desitjat participar ”

Les eines de participació i les activitats acomplertes permeten detectar carències i oportunitats a tota la ciutat i els espais considerats no resolts de manera satisfactòria per part de la ciutadania.



3.1 Rutes exploratòries i d'observació col·lectiva



Aquest taller consta de dues parts; primer s'explica que és un espai públic no resolt amb perspectiva de gènere, explicant els paràmetres a tenir en compte i posant exemples que s'observen in situ perquè s'entengui. Posteriorment, es decideix de forma col·lectiva els diversos espais públics que considerem no resolts i que s'han d'indicar en un plànol que porta la dinamitzadora.

Eines utilitzades: Marxa exploratòria i observació col·lectiva

Recursos materials:
Plànol de l'àmbit d'estudi a una escala llegible (no té per què ser per barri o districte), retoladors i bolígrafs, càmera fotogràfica, carpeta, fulls de paper i enquesta que permet guiar l'observació.

Recursos humans:
participants de l'activitat, tècnica dinamitzadora, tècnica d'espai públic de l'administració.



Es genera un grup de discussió per establir aquests punts, justificant el perquè es consideren no resolts i quines són les causes principals. Un cop marcats tots els punts en el mapa, es crea la ruta a realitzar, i durant la marxa, es decideixen quins es volen analitzar amb profunditat i quins es fan aportacions des de la mateixa experiència sense observar-los en detall.

Àmbito A- Confort

Nombre espacio público analizado: Pla y Pines

Observaciones

A1. Limpieza y estado de conservación o mantenimiento?
Limpieza: ☒ Buena ☐ Regular ☐ Mala
Estado conservación: Nuevo ☐ Correcto ☐ Desgastado ☒ Necesita mantenimiento

A2. Calidad y variedad materiales:
¿Qué materiales observas? asfalto gris
Agradables a la vista y al tacto: ☐ Si ☒ No
¿Es un diseño atractivo? Si ☐ No ☒
¿Es un diseño estándar? Si ☒ No ☐

A3. Iluminación y transparencia:
Iluminación uniforme día y noche: ☒ Si ☐ No
¿Hay rincones oscuros y/o obstrucciones por árboles o carteles? Si ☒ No ☐
Transparencia: ¿Hay relación entre int./ext. del parque/plaza? Si ☒ No ☐
¿Int./ext. plantas bajas? Si ☐ No ☒ No vivienda

A4. Espacios protección clima, caminables y "sentables":
¿Elementos que protejan del sol, lluvia o viento? Si ☒ No ☐
¿Cuáles? arboles altos
¿Vinculados a los espacios "sentables"? Si ☒ No ☐
¿Vinculados a los espacios de paso? Si ☒ No ☐
¿Por lo general consideras que es un espacio con...?
Sol ☐ Semi-sol ☐ Sombrio ☒ Oscuro ☐
¿Hay espacios para sentarse para realizar actividades de descanso, estancia y socialización adaptados a diferentes diversidades funcionales?
No ☐ Si pero insuficientes ☒ Si suficientes ☐ (sentarse en el césped, bancos, plataformas, escalones, gradas, sillas...)
¿Son cómodas? ☐ Si ☒ No
¿Cómo percibe el ruido?
Es tranquilo con poco ruido ☒ Ruido a ciertos momentos del día ☐
Muy ruidoso ☐
¿Qué ruidos? coches
Por lo general, ¿cómo se siente en este espacio respecto a la seguridad personal? Seguras día y noche ☒ No ☐
Hay momentos en que no nos sentimos seguras ☐
No nos sentimos seguras en ningún momento del día ☒ vacío y inseguro (poco iluminación)

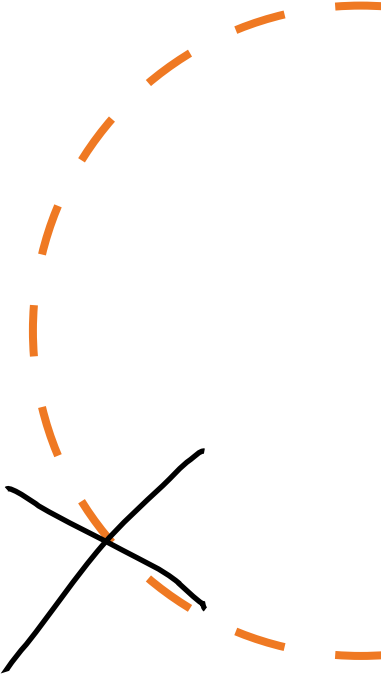
Propuestas: mejorar señalización
poner red
añadir vegetación por el río
añadir faros existentes
redistribuir urbanización
añadir elementos de juego
Seemle un espacio de paso -reforzar

Així doncs, durant la ruta les participants fan aportacions dels espais no resolts, destacant aquells aspectes més rellevants per a elles, com ara problemes d'inseguretat vinculada a la manca d'il·luminació, mals usos, falta o excés de vitalitat, la neteja o que simplement no respon a les necessitats actuals de la població entre d'altres.

Durant la marxa, si travessem espais públics que no s'havien plantejat en un inici i que es consideren no resolts, també s'incorporen al mapa.
Quan arribem a un espai públic que es vol analitzar en detall, la dinamitzadora procedeix a fer una sèrie de qüestions segons els diferents àmbits proposats a l'estudi: confort, vitalitat, inclusivitat i sostenibilitat, per analitzar aquell indret i fer propostes de millora. De manera col·lectiva es va observant i fent aportacions, comentaris i propostes, que la dinamitzadora va anotant.

Durant tota la ruta també es fan fotografies dels diferents elements o situacions que es van discutint. En acabar, es fa un qüestionari de valoració també col·lectiu, per saber si ha agradat l'activitat, si estava ben organitzada, per saber que han après o els agradaria destacar i perquè facin suggeriments de millora.

Exemple de fitxa d'anàlisi d'un dels àmbits que analitzen un espai en profunditat. Podeu trobar el document base a l'annex d'aquest document



Els punts de trobada de les rutes obertes organitzades amb un dia i hora establert, s'han basat en punts on queden grups de persones grans setmanalment per a realitzar passejades pels diferents barris de la ciutat. Aquesta informació l'ha facilitada serveis socials i d'aquesta manera ens assegurem que el lloc de trobada és accessible i fàcil de localitzar per la comunitat.

Els horaris s'han establert de la següent manera, per analitzar una zona específica, es van proposar un dia al matí i un altre dia a la tarda, per oferir diverses opcions horàries i per poder visitar els espais públics de dia i de nit. També es van suggerir unes rutes en cap de setmana, enfocades a fer una marxa transversal a la ciutat, seguint el recorregut de les vies del tren, eix est-oest i nord-sud, per assegurar-nos que també quedi constància a l'estudi d'aquests espais frontera entre barris. Les rutes que s'han organitzat amb col·lectius i entitats específiques, el mateix grup ha indicat, dia, hora i punt de trobada.

La duració de la sessió dependrà del que les participants aportin i vulguin visitar. En general les rutes han durat un mínim d'1,5 h i un màxim de 3 h, la majoria han sigut de 2,5 h.

Aquesta activitat permet aportar informació de l'experiència de les veïnes de manera molt directa a través de l'observació del participant i la discussió en grup, mitjançant l'acompanyament d'una dinamitzadora que guia i acompanya durant tot el taller.



Foto realitzada durant les rutes d'exploració d'espais no resolts amb perspectiva de gènere

Espais públics sense resoldre

Calendari rutes

Collblanc-Torrassa.
Punt de trobada, pl. del mercat.
· Dimarts 9 de novembre 10:30
· Dijous 11 de novembre 17:30

Pubilla Casas- Florida - Can Serra.
Punt de trobada, davant escola La Carpa
· Dimarts 16 de novembre 11:00h
· Dijous 18 de novembre 17:30h

Santa Eulàlia - Gornal.
Punt de trobada, porta casal Provençana, av Amadeu Torner
· Dimarts 23 de novembre 10:30h
· Dijous 25 de novembre 17:30h

Centre - Sant Josep - Sanfeliu.
Punt de trobada, davant Hotel d'entitats de sanfeliu
· Dimarts 30 de novembre 10:30h
· Dijous 2 de desembre 17:30h

Bellvitge - zona industrial crta. del mig.
Punt de trobada, davant del mercat municipal de Bellvitge
· Dijous 9 de desembre 10:30h
· Dijous 9 de desembre 17:30h

Eix Nord- Sud.
Punt de trobada, sortida de metro Torrassa (sortida costat del Parc de la Torrassa)
· Dissabte 27 de novembre 10:30h

Eix Est-Oest .
Punt de trobada, sortida metro Santa Eulàlia
· Diumenge 28 de novembre 10:30h

Inscripció prèvia a les rutes!
Obre el QR o <https://cutt.ly/mRG22if>

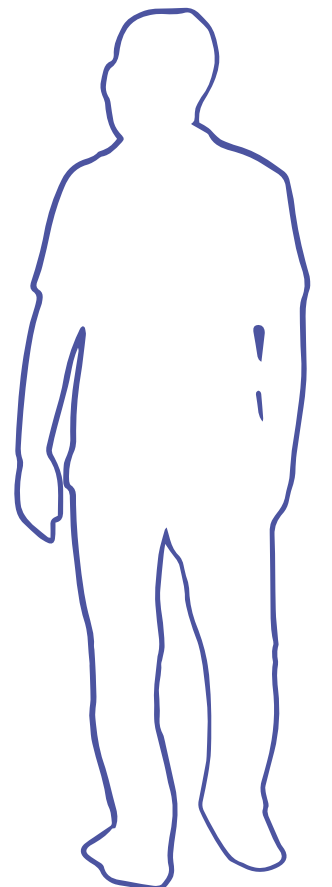
CONSORCI D'URBANO

Els cartells es van penjar pels barris de la ciutat i es van difondre també per xarxes socials. El codi QR redirigia al participant al formulari d'inscripció.

Finalment, caldrà sintetitzar tota la informació de la ruta en un informe que inclou, l'anàlisi i propostes de millora per espai públic acompanyades d'una fotografia, així com un plànol amb tots els espais públics no resolts detectats i analitzats.

Per a fer les rutes, es va crear una cartelleria que va permetre fer difusió per diferents canals. Es van penjar els espais físics d'equipaments de tota la ciutat i també es va comunicar per diferents xarxes. En aquests castells s'indicaven els dies, horari i punts de sortida de les rutes obertes, així com un codi QR que et portava a l'enllaç per a realitzar la inscripció a la ruta. També es va fer comunicació des de la institució cap a la ciutadania i interna de l'administració a altres departaments. Per acabar, també es va fer difusió amb agents i col·lectius del territori, perquè a més de participar, també ajudessin a fer d'altaveu.

Com a observació, ens agradaria afegir que fer les rutes en època d'hivern, dificulta l'execució, ja que si fa mal temps, la participació es veu afectada i, per altra banda, la vida de carrer és diferent a causa del fred i la falta d'hores de llum.



3.2 Enquesta col·lectiva o individual



Eines utilitzades:
Enquesta col·lectiva i individual

Recursos materials:
Enquestes, retoladors i bolígrafs

Recursos humans:
Participants de l'activitat, dinamitzadora opcional

Aquesta activitat consisteix a analitzar els espais públics sense resoldre d'un en un a través d'una enquesta que permet observar part de la informació dels diferents àmbits, però no inclou tots els paràmetres qualitatius i quantitatius, sinó els principals perquè sigui més fàcil i àgil d'omplir. L'estructura de l'enquesta consta de quatre parts. A l'inici hi ha un text molt breu en què s'explica en què consisteix l'activitat i l'acompanya un petit apartat que permet recollir informació del participant, ja que l'enquesta és totalment anònima.

Es va considerar important saber el gènere i edat de la persona participant així com el codi postal on viu.

Per iniciar l'activitat es demana que s'indiqui el nom de l'espai públic no resolt a estudiar, sigui una plaça, parc o espai indeterminat. Un cop localitzat l'espai a analitzar, els participants poden procedir a omplir l'enquesta, l'apartat més extens que es destina a l'anàlisi i observació de l'indret, seguint l'ordre dels àmbits: confort, vitalitat, inclusivitat i sostenibilitat. També s'inclou un altre espai perquè les persones facin propostes de millora a aspectes que no estan bé o caldria millorar i finalment es demana en l'últim punt un exemple que els hi agrada com espai públic, per tenir bones referències i que expliquin perquè el troben agradable i/o quines activitats hi fan quan hi van.



Les enquestes individuals o col·lectives van ser una eina interessant on no era obligatori la presència de dinamitzadores i els agents locals van poder efectuar de manera autònoma i independent.

Àmbit B - Vitalitat

Consideres que aquest espai públic està molt o poc utilitzat? ○○○○○

Quines activitats realitzaries en aquest espai públic? Per exemple: Llegir, passejar, prendre el sol, fer esport...

Propostes millora

Què fer o quines mesures podem prendre per millorar aquest espai públic perquè sigui un espai agradable, segur, inclusiu, accessible i sostenible?

Quines activitats no pots fer en aquest espai públic?

Quines limitacions trobes?

Vas amb algú a aquest espai públic? Família ☒ Amics i amigues ☐ Sol/a ☐

Coneixes algú que vagi a aquest espai públic? Família ☐ Amics i amigues ☐ No ☒

Àmbit C - Inclusivitat

Consideres que és un espai accessible i inclusiu? Si ☐ No ☒

Podries resumir breument quines barreres i limitacions has trobat?

Hi ha il·lums de transport públic? Si ☐ No ☒

Quin tipus?

Hi ha elements de memòria? Ex. escultures, murals, fotografies, panells, etc. Si ☐ No ☒

Saps qui les ha fet i què representen? Si ☐ No ☒

Àmbit D - Sostenibilitat

Hi ha verd urbà (arbres, arbustos i plantes)?

No ☐ Si, però insuficient ☒ Si, suficient ☐

Com percebes la qualitat de l'aire? ○○○○○

Exemple d'enquesta d'anàlisi d'un espai. Podeu trobar el document base a l'annex d'aquest document

L'enquesta permet que els participants observin l'espai públic triat des dels diferents àmbits d'estudi.

Aquest prototip d'enquesta, està pensat perquè també es pugui fer de manera col·lectiva, és a dir, un grup de persones poden decidir l'espai a analitzar i respondre les qüestions conjuntament. En aquest cas, a l'apartat d'informació de les participants, han de posar el nombre de persones que participen per gènere, les edats i codi postals de cada una.

L'enquesta es va dissenyar perquè pugui ser una eina que es faci servir de manera individual o col·lectiva. En el cas de l'enquesta individual, s'ha fet difusió de la mateixa enviant-la per mail o entregant-la en mà, a les persones interessades a participar, però que no podien assistir a les rutes, així com a persones amb mobilitat més reduïda.

També s'ha tramès per mail o entregat en mà a grups de persones, perquè el puguin omplir de manera autònoma. Això ha permès per exemple, que grups de noies joves o dones que tenen horaris complicats, l'hagin fet plegades pel seu compte, en persona o en línia.

En el cas de les persones que l'han fet a distància, ha sigut necessari fer un seguiment per tal que ens facin arribar de nou les enquestes omplertes.

3.3 Diaris quotidians I



Aquesta activitat és molt més flexible i accessible que l'anterior. Es proposa al participant a què faci una ruta, pot ser arbitrària, però preferiblement quotidiana, la durada, dia i moment que vulgui. La ruta la pot fer la persona sola o acompanyada i el que es tracta és d'analitzar els diferents espais pels quals passem i respondre a unes quantes qüestions.

En el cas del diari d'adults, consta de 6 apartats. Primer hi ha un breu text introductori i un apartat que recull informació del participant i opcionalment dades de contacte. També s'afegeix un hashtag per si la gent vol fer fotos i compartir-la amb la resta de participants en les xarxes. La segona part és la més extensa, on s'ha d'indicar la ruta i els espais públics analitzats, es pot escriure i dibuixar així com fer un llistat de problemes o facilitats que s'han trobat durant el procés. Es demana lloc i hora de sortida i d'arribada. A la tercera part del diari es pregunten una sèrie de qüestions vinculades a l'àmbit de vitalitat, inclusivitat i confort, i també inclou un apartat per fer propostes de millora, així com per anotar comentaris, pensaments o sensacions.

“ La ruta la pot fer la persona sola o acompanyada i el que es tracta és d'analitzar els diferents espais pels quals passem ”

Eines utilitzades:
Diaris quotidians per adults i infants.

Recursos materials:
Diaris, retoladors i bolígrafs

Recursos humans:
Participants de l'activitat, dinamitzadora opcional

Exemple de pàgines d'un diari quotidià. Podeu trobar el document base a l'annex d'aquest document

Finalment, s'inclou un “barriometre” per valorar l'espai públic, la comunitat, arquitectura i naturalesa del barri, per fer una radiografia general del barri,

En el cas del diari per infants, s'estructura en 4 apartats. El primer consta d'un breu text que convida a l'infant a participar i s'explica perquè necessitem la seva ajuda, llavors es demana informació del gènere, edat i el barri d'on és, així com un retrat de si mateix. La segona part consisteix a indicar el recorregut que ha fet el participant, mitjançant dibuixos i text, cal indicar per quins espais públics han estat i detallar que els hi ha agradat. Es demana lloc i hora de sortida i d'arribada. En la tercera part es demana respondre unes qüestions que consisteixen a observar la vitalitat i finalment es demana que els hi ha agradat i què falta al barri, així com una valoració global del barri.

Aquests diaris permeten una expressió més lliure i emocional, els participants poden compartir experiències i sensacions, a la vegada que analitza l'entorn i avalua com aquest li influeix i el fa sentir. És un mètode d'observació i expressió que es pot individualment o amb família i amics. Està pensat perquè les famílies també puguin omplir-lo plegats, cadascú el seu en funció de l'edat. El disseny gràfic utilitzat es basa en un grafisme molt manual, amb un format “A6” lleuger i que permet apuntar sobre una mà. La versió d'infant s'ha adaptat a una estètica més infantil, que convida a l'expressió artística.



Diaris quotidians II

Versió per adults
exemple

Portada i
contraportada



¡Hola!

El departamento de urbanismo del Ayuntamiento de Hospitalet junto a la fundación Contorno Urbano estamos realizando un estudio de espacios públicos no resueltos con perspectiva de género. Este diario que tienes en tus manos quiere registrar todas tus reflexiones, comentarios y percepciones que experimentes durante un paseo cualquiera que realices por espacios cotidianos de tu barrio. Para ello, puedes llevarlo en una de tus salidas habituales por el barrio, para ir anotando la información solicitada. Cuando lo hayas rellenado, debes devolvérselo a la persona que te lo ha entregado para compartir tu visión con el resto de vivencias de la comunidad e incluirlo en el estudio.

¡Gracias por tu colaboración y a disfrutar del paseo!

Datos

Género: Femenino ☒ Masculino ☐ No binario ☐

Edad: 47

Código postal: 08905

Día de la semana: lu ma mi ju vi sa do

Tipo de vivienda: Piso ☒ Casa aislada ☐ Casa adosada ☐

Contacto (opcional):

G-mail: [redacted]

Tel: [redacted]

Si te apetece hacer fotos de los espacios públicos y los cuelgas a Instagram pon el hashtag #espaisenseresoldreth

Indica tu recorrido

Desde (lugar): Casa Cole Banco Compras Regreso

Hora: 9:30 10:00 11:00 12:00

Hasta (lugar): Se a casa amigos al cole Fútbol Regreso a casa

Hora: 16:30 17:00 18:00 20:30

Escribe y/o dibuja

Anota todo aquello que te llame la atención (fuerse bien/mal, ruido, ambiente, limpieza, materiales, temperatura, personas, etc.)

¿Con qué problemas te has encontrado?

que en el parque se encuentran jóvenes fumando y para mi niño no está bien. Porque tengo 1 hijo y 1 nieto menores de edad y en los bancos hay muchos gente problemática.

¿Con qué facilidades te has encontrado?

[redacted]

Dibuja en cada parte de tu recorrido una o varias emociones.

Emociones: 😊 😐 😞 😡

Algunas preguntas para ti

¿Has pasado en algún espacio público o en varios? Si ☒ No ☐

¿Dónde? Mercedona, Compostela y Banco

¿Por qué te has parado en este o estos sitios? a comprar, a mirar en el mercadillo que me gusta y al banco hacen trámite

¿Con quién vas a esos espacios públicos? Familia ☒ Amigos/as ☐ Solo/a ☐

¿A quién te encuentras allí? Familia ☐ Amigos/as ☒ Nadie ☐

¿Qué actividades haces en esos espacios? Tomo el sol ☐ Juego ☐ Leo ☐ Bailo ☐ Descanso ☐ Practico deporte ☐ Me relaciono ☒

Otras actividades: de compras y pases de park me distraigo un poco.

¿Con quién haces esas actividades? Familia ☐ Amigos/as ☒ Solo/a ☐

¿Hay más personas en ese espacio público? Si ☒ No ☐

¿Nos puedes describir género, edad, si están en grupo o solas y que actividad o actividades hacen?

Género	Nº Aprox.	Grupo/A solas	Edad
Hombres	<u> </u>	☐	<u> </u>
Mujer	<u> </u>	☐	<u> </u>
No tiene	<u> </u>	☐	<u> </u>

Actividad o actividades que realizan estas personas:

[redacted]

¡Venga que ya terminamos con las preguntas!

¿Cómo valoras la seguridad en ese espacio público? - ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ +

¿Cómo valoras la comodidad del espacio público?

Mobiliario urbano - ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ +

Convivencia - ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ +

Accesibilidad - ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ +

¿Cómo se puede mejorar este espacio para que sea más inclusivo, amable y sostenible?

me gustaría que hubiera más seguridad tanto para los jóvenes y mayores y si pasaran por la plaza libertad, la Plaza de la floridad, muelle y otros calles, fuera mucho mejor.

Anota recuerdos, comentarios, pensamientos...

Recuerdo que la parada y vivienda de Hospitalet era muy bien en todo sentido porque ya me pasaba horas que todo iba muy bien.

Barriómetro

Valora del 0-5 cada parámetro (Comunidad, espacio público, naturaleza y arquitectura). Coloca un punto según tu criterio y después une los puntos con una línea.

Comunidad Espacio público

Arquitectura Naturaleza

Ya has terminado :) ¡Gracias!

Información:

Contorno urbano

www.contoururbano.com

info@contoururbano.com

@contorno_urbano

62044547

Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat

www.h.cat

@Ajuntament

En aquestes imatges podem veure un exemple d'un diari emplenat per una veïna de la ciutat respecte a la seva ruta quotidiana per la ciutat de L'Hospitalet amb els aspectes negatius i positius que destaca.

Diaris quotidians III

Versió per infants
exemple

Diari de

Posa aquí el teu nom:

[Redacted]

Informació:
Contacta amb nosaltres:
www.ajuntamentlho.com
t. 93 40 11 111
Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat
www.lho.cat
@ajuntamentlho

Estudi d'espais públics sense
resoldre amb perspectiva de
gènere.

2021

HOLA!

LES MEVES DADES

Gènere: ☒ Femella ☐ Mascull ☐ No binari

Edat: 9 anys

Barri: Santa Eulàlia

Posa aquí el teu retrat:

Necessitem la teva ajuda com a
habitant de la ciutat d'Hospitalet per
localitzar espais del barri que ens
agraden o que puguem millorar perquè
siguin més segurs i divertits!!

Gràcies per la vostra col·laboració i a
gaudir del passeig!

Indica el teu recorregut

Des de (lloc): Plaça LES PLANES Hora: 17:00

Parque de la Pau

Plaça Bloquesla Florida

Fins a (lloc): Plaça LES PLANES Hora: 18:45

Per què t'agraden aquests llocs?

El Parque de la Pau me gusta porque
fem molts llocs i activitats.
La Plaza de la Florida porque
juguem a Pim Pom y més.

ESCRIB O DIBUJA

Algunes preguntes per a tu

Amb qui vas a aquests espais públics?

Família ☒ Amics/gues ☒ Sol/a ☐

A qui et trobes allà?

Família ☐ Amics/gues ☒ Ningú ☐

Quines activitats fas en aquests espais?

Jugo ☒ Ballo ☒ Em relaciono ☒
Descanso ☒ Practico esport ☒

Altres activitats:

ACTIVITATS

Amb qui fas aquestes activitats?

Família ☐ Amics/gues ☒ Sol/a ☐

Escriu i dibuixa que falta al teu espai preferit
del barri. Què podríem millorar?

Quants cors posaries al teu barri?

10

Balles
Canastes
Mesca
de Pim Pom

Jugo a...
Pim Pom
Basquet
Futbol
Y més

Les activitats
y jugar

No sé que posar
No m'agrada...

En aquestes imatges
podem veure un
exemple d'un diari
emplenat per un infant
de la ciutat respecte a
la seva ruta quotidiana
per la ciutat de
L'Hospitalet amb els
aspectes negatius i
positius que destaca.

3.4 Qui ha participat en aquest estudi?

La participació de l'estudi d'espais públics sense resoldre s'ha dissenyat de tal manera perquè participin, el personal tècnic de l'administració, l'equip tècnic encarregat de fer l'estudi i agents del territori així com veïnes i veïns a títol individual, per tenir una visió completa i transversal dels espais urbans de la ciutat.

Equip tècnic redactor

Està format per un equip interdisciplinari; una arquitecta formada en urbanisme feminista, una integradora social i una dinamitzadora sociocultural. Totes consten d'educació en igualtat de gènere i diversitat sexual i han executat diversos projectes feministes i educatius per a la igualtat de les dones i de les persones LGTBIQ+.

Persones tècniques de l'administració

L'estudi s'ha promogut des de l'àrea d'espai públic, habitatge, urbanisme i sostenibilitat amb la participació d'una coordinadora enginyera civil que ha acompanyat tot el procés durant l'estudi. Valorem positivament la participació del personal tècnic de l'administració a les rutes, compartint preocupacions i coneixements amb la resta de veïnes que participaven. Així mateix, ha permès recopilar dades de l'administració que ens ha ajudat en la redacció de la fase d'anàlisi així com de la fase de propostes i



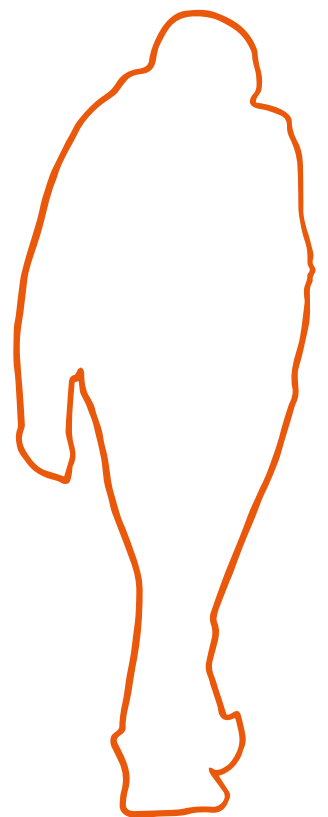
La participació va ser constant a tots els barris de la ciutat entre les rutes obertes, les pactades amb actors locals i les eines de participació independents com diaris i enquestes.



implementació.

També han participat companyes de les següents àrees:

- Serveis socials: Per tal de contactar amb el col·lectiu de gent gran
- Salut comunitària: Aportant la mirada de què molts problemes d'aquests espais públics no resolts afecten la salut i seguretat de la ciutadania, i com gràcies a la perspectiva de gènere podrien esdevenir espais que garanteixen i promouen la salut comunitària.
- Esports: Fent difusió entre les usuàries dels diferents equipaments esportius de la ciutat, ja que sovint estan vinculats a espais no resolts.
- Convivència i seguretat: Han realitzat acompanyament a les rutes per analitzar, compartir coneixements i experiències.
- CAID: centre d'atenció i informació a la Dona, que ens ha ajudat a fer difusió i ha permès adreçar-nos directament als diversos grups de dones de la ciutat perquè poguessin participar.



Persones veïnes i agents del territori

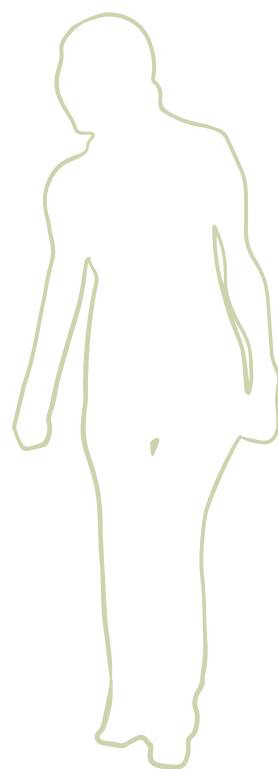
Ens permeten conèixer el dia a dia dels espais públics detectats, des de l'experiència pròpia. Ens aporten informació molt valuosa que va més enllà del que podem observar els dies que fem les marxes exploratòries o les enquestes. Són persones que viuen i conviuen amb la resta de la comunitat. Volem agrair la participació a totes les persones que han participat, sigui in situ o remotament, sense elles no hauria estat possible recopilar tota aquesta informació.

També volem agrair la participació a les diferents entitats que s'han implicat en l'estudi:

- Coordinadora AMPAS Collblanc la Torrassa, que ens va facilitar material que havien treballat anteriorment respecte als camins escolars segurs.
- Punt Òmnia, de la Fundació Akwaba, per reunir un grup de veïnes dels seus programes per fer una marxa exploratòria pel barri de Collblanc i la Torrassa.
- Fundació Salut i Comunitat, on les educadores ens han acompanyat a més d'una ruta per aportar el seu punt de vista com a dona i posar en rellevància les dificultats dels seus usuaris a l'espai públic.
- Unitat Polivalent de Salut Mental de L'Hospitalet, ja que han analitzat amb les seves usuàries i usuaris diversos punts no resolts de la ciutat a diferents barris.
- Esplai Can Serra, per aportar el punt de vista dels infants respecte als espais públics no resolts del barri de Can Serra a través dels diaris infantils.
- Esplai Les Planes, Escola Joaquim Ruyra i Escola Pau Vila, per aportar la mirada dels infants respecte als espais públics no resolts del barri de les Planes i la Florida a través dels diaris infantils.
- Escola de Vida, per participar en l'estudi amb un grup de dones del barri de les Planes.
- AAVV Districte IV, per aportar molta informació i problemes dels diversos espais públics no resolts amb perspectiva de gènere del barri de les Planes i la Florida
- A l'espai jove Sidecar, per aportar el punt de vista de les joves del barri de la Florida, les Planes, Pubilla Cases i Can Serra.
- Associació Cultura 13, per participar amb un grup de dones de Santa Eulàlia i Granvia i del grup de joves, que van analitzar els barris de Collblanc, Torrassa, Florida i Can Serra.
- Escola Pau Sans, per aportar el punt de vista dels infants respecte als espais públics no resolts del barri de Sant Josep i Centre.
- Pla Integral blocs la Florida- Les planes, que ens van acompanyar per la ruta de Can Serra i Pubilla Cases, des de la seva experiència com a dones i per conèixer l'estudi i la seva metodologia per implementar-ho a les accions del Pla Integral 2021-2030.
- Federació d'associacions de Veïns i veïnes de L'Hospitalet, que ens van permetre presentar i fer difusió entre les diferents entitats de veïns i veïnes de la ciutat perquè també poguessin participar en l'estudi.



Persones i veïnes i agents del territori



Finalment, volem agrair especialment la participació dels diversos grups de dones dels diferents barris de la ciutat, en concret al Grup de Dones de Collblanc i la Torrassa, Grup de dones de Can Serra, Grup de dones del Centre, Grup de dones de Sant Josep i l'associació Eurodona de Sanfeliu, per les seves aportacions tan valuoses.





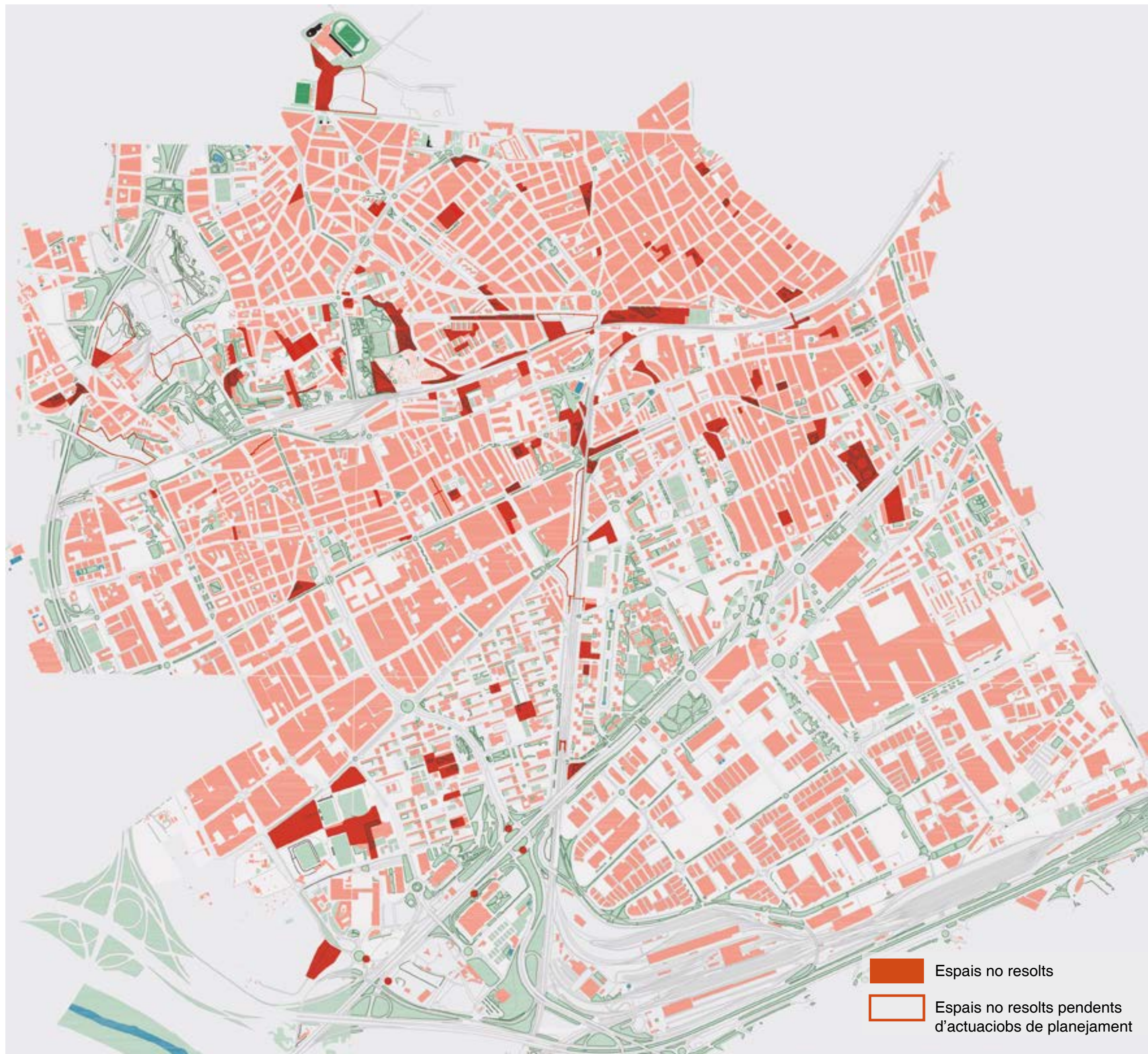
3.5 Resultats generals diagnòstic participatiu

Les activitats i eines ens han permès posar a prova els diferents indicadors qualitius i quantitatius de cada àmbit d'estudi: confort, vitalitat, inclusivitat i sostenibilitat, que s'havien dissenyat inicialment segons el context d'Hospitalet. Aquests s'han acabat ajustant un cop fetes totes les rutes per tal de poder encabir tota la informació, paràmetres i observacions que feien les participants al llarg dels tallers. L'objectiu era avaluar i completar el cercle d'indicators que es necessita a la fase de diagnòstic per assegurar que la perspectiva de gènere s'incorpora a les futures intervencions urbanístiques. En concret, s'han detectat aspectes i comportaments vinculats a l'incivisme, que d'entrada no quedaven recollits als indicadors i ens hem adonat que és un dels principals problemes que provoca inseguretat a la ciutadania. Per aquest motiu el conjunt d'indicators que es presenta a l'inici d'aquest estudi ja inclou aquest aspecte per tenir present quan fem les intervencions als espais públics no resolts amb perspectiva de gènere.

Un cop acabada cada activitat s'ha fet un informe que resumeix tota la informació recopilada de les sessions. Aquest informe inclou els comentaris i observacions dels participants de cada espai públic analitzat amb el cercle d'indicators, així com el plànol amb els espais detectats i analitzats. S'han fet informes de cada ruta realitzada, també a partir dels resultats de les enquestes grupals i individuals, així com dels diaris infantils i d'adults. A partir d'aquests informes s'han extret les conclusions de la fase de diagnòstic de l'estudi.

3.6 Mapatge i localització d'espais sense resoldre

En total s'han detectat 97 espais públics no resolts a la ciutat d'Hospitalet de Llobregat dels quals 13 són del barri de Sanfeliu i Can Serra, 3 del barri de Pubilla Cases, 17 dels barris de la Florida i les Planes, 10 dels barris de Collblanc i la Torrassa, 14 de Santa Eulàlia, 6 de Gornal i Granvia, 17 del barri de Bellvitge i 17 de la zona Centre i Sant Josep. Tots aquests espais públics no resolts queden plasmats als plànols que s'adjunten a continuació. Alguns són places, altres parcs i també espais indeterminats, és a dir, espais públics, però que no tenen nom propi, com ara voreres amples, espais entre edificis, encreuaments amples, etc.



A. Sanfeliu-Can Serra

- ● ● 1. Espai indeterminat entre metro Can Boixeres i Ronda de dalt
- ● ● 2. Plaça dels Cirerers
- ● ● 3. Plaça de les Comunitats
- ● ● 4. Espai indeterminat entre C/Esplugues amb C/Tel·luri i C/Rei en Jaume
- ● ● 5. Espai indeterminat entre Can Cervera i Parc de Can Boixeres
- ● ● 6. Espai indeterminat C/Granollers amb carretera d'Esplugues de Llobregat
- ● ● 7. Espai indeterminat C/Granollers
- ● ● 8. Espai indeterminat C/Badajoz-EOI
- ● ● 9. Espai indeterminat Plaça de la Font i C/ de la Bisbal
- ● ● 10. Espais indeterminats entre Av. Can Serra i C/ de la Carpa
- ● ● 11. Plaça jardins d'Antonio Machado
- ● ● 12. Espais indeterminats C/Molí-Terrasses
- ● ● 13. Espai indeterminat Av. Can Serra amb Parc de Can Cluset

● Confort

● Vitalitat

● Inclusivitat social, funcional, gènere

● Sostenibilitat econòmica, ambiental, social

■ Espais no resolts

□ Espais no resolts pendents d'actuacions de planejament



C. Florida- Les Planes

- ● ● 1. Plaça de la Granota
- ● ● 2. Plaça de la Llibertat
- ● ● 3. Espai indeterminat Av. Catalunya i Av. Torrent Gornal
- ● ● 4. Plaça de Granada
- ● ● 5. Espai indeterminat. C/Teide- INS Fontserè
- ● ● 6. Parc de la Pau
- ● ● 7. Espai indeterminat. entre Av. Ponent i C/ Primavera
- ● ● 8. Espai indeterminat. Av. Catalunya i Blocs la Florida
- ● ● 9. Plaça "Petanca"
- ● ● 10. Plaça Blocs Florida
- ● ● 11. Espai indeterminat. El pont de Matacavalls
- ● ● 12. Espai indeterminat. C/Teide-Cementiri
- ● ● 13. Parc de les Planes
- ● ● 14. Aparcament Parc de les Planes
- ● ● 15. Espai indeterminat. Zona blocs Menéndez Pidal
- ● ● 16. Espai indeterminat. Clavells amb C/Sant Rafael
- ● ● 17. Espai indeterminat. C/Clavells- Poliesportiu les Planes

● Confort

● Vitalitat

● Inclusivitat social, funcional, gènere

● Sostenibilitat econòmica, ambiental, social

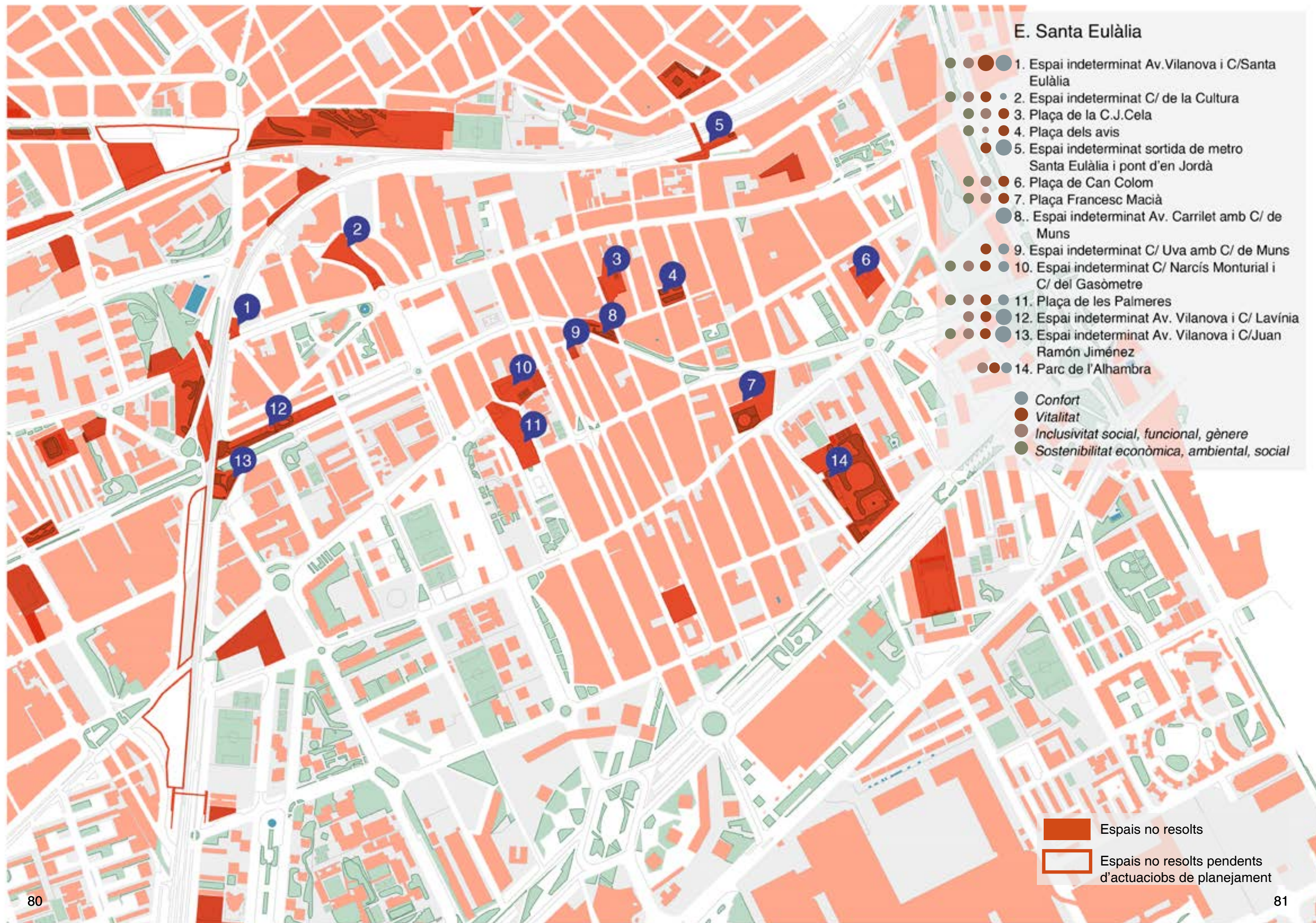
- Espais no resolts
- Espais no resolts pendents d'actuacions de planejament

-  Espais no resolts
-  Espais no resolts pendents d'actuacions de planejament

D. Collblanc - Torrassa

-  1. Plaça Guernica
-  2. Plaça Pirineus
-  3. Plaça Sénia
-  4. Parc Rius
-  5. Jardins de Francesc Pedra i Lola Peñalver
-  6. Plaça de les Vidrieres de Llobregat
-  7. Plaça Espanyola
-  8. Espai indeterminat C/Montseny i C/Roselló
-  9. Plaça del Vidre
-  10. Parc de la Torrassa

-  Confort
-  Vitalitat
-  Inclusivitat social, funcional, gènere
-  Sostenibilitat econòmica, ambiental, social



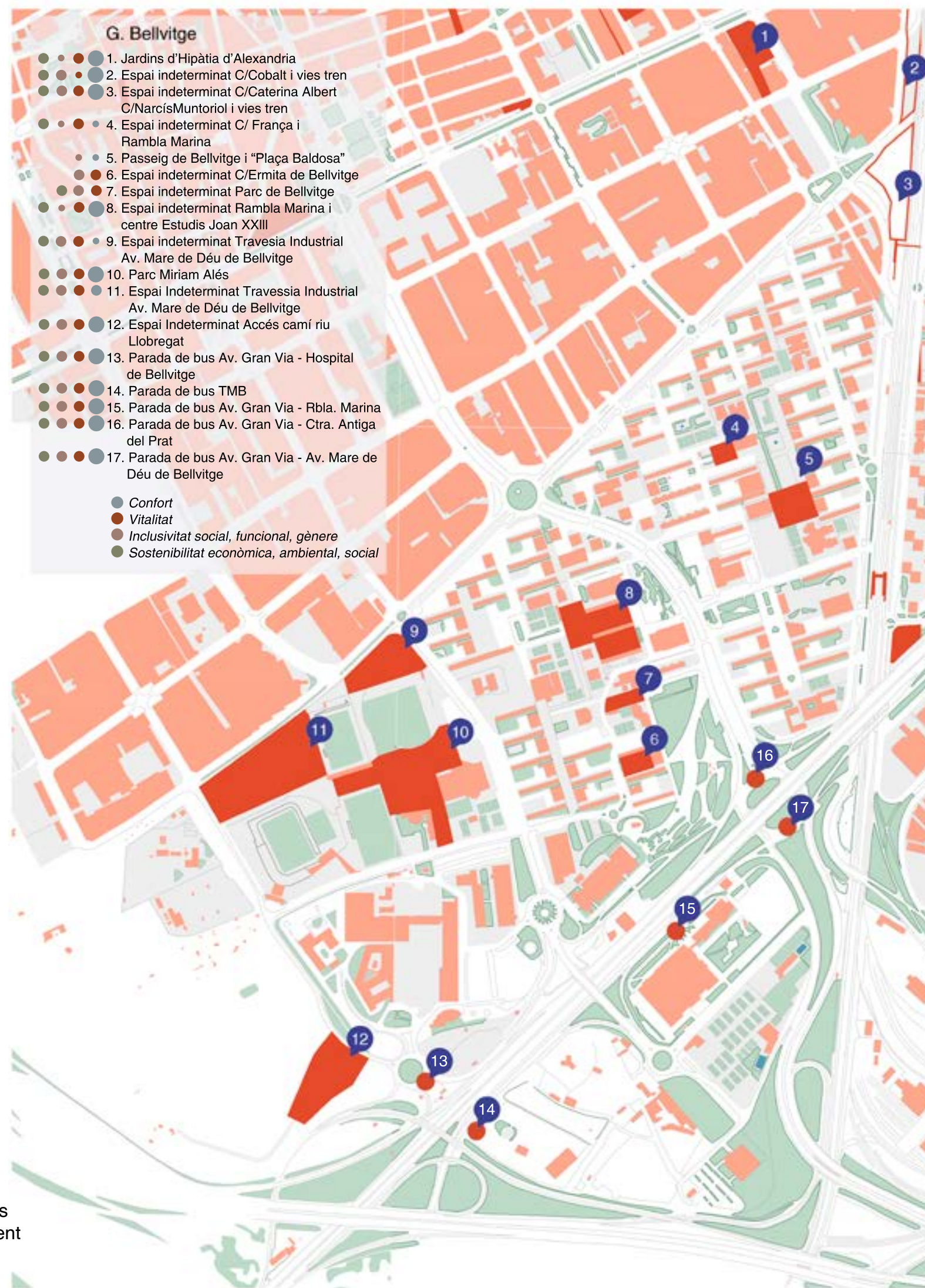
F. Granvia Sud- Gornal

- 1. Plaça dels Veïns
- 2. Espai indeterminat C/Aprestadora i C/Narcís Muntoriol
- 3. Espai indeterminat Av. Vilanova C/Joncs-CAP Gornal
- 4. Espai indeterminat Av. Vilanova
- 5. Espai indeterminat entre EMMCA i CasalGent Gran Gornal
- 6. Espai indeterminat Av. Vilanova i Av. Granvia Hospitalet

- Confort
- Vitalitat
- Inclusivitat social, funcional, gènere
- Sostenibilitat econòmica, ambiental, social

Espais no resultos

Espais no resultos pendents d'actuacions de planejament



H. Sanfeliu-Centre-Sant Josep

- ● ● ● 1. Espai indeterminat C/Radl i Av. Vilafranca
- ● ● ● 2. Espai indeterminat Av. Ventura Gassol amb Av. Vilafranca
- ● ● ● 3. Espai indeterminat C/Canigó i Av. Vilafranca
- ● ● ● 4. Espai indeterminat C/Rosalía de Castro-Piscines
- ● ● ● 5. Parc de la Cabana
- ● ● ● 6. Espai indeterminat C/Rosalía de Castro i C/ Sant Pis X
- ● ● ● 7. Espais públics indeterminats Ciutat Comptal
- ● ● ● 8. Espai indeterminat entre Av. Carrilet i C/Pau Sans
- ● ● ● 9. Parc de la Serp
- ● ● ● 10. C/Riera dels Frares amb C/ Vic
- ● ● ● 11. Espai indeterminat Av. Carrilet amb C/Sauri
- ● ● ● 12. Espai indeterminat C/ Casa Nova
- ● ● ● 13. Plaça de la Mare de Déu de Montserrat
- ● ● ● 14. Parc del Xipreret
- ● ● ● 15. Espai indeterminat Parc de la Remunta
- ● ● ● 16. Espai indeterminat C/Digoine i C/ Xipreret
- ● ● ● 17. Espai indeterminat C/Parral amb C/Riera de la Creu

- Confort
- Vitalitat
- Inclusivitat social, funcional, gènere
- Sostenibilitat econòmica, ambiental, social

- Espais no resultats
- Espais no resultats pendents d'actuacions de planejament

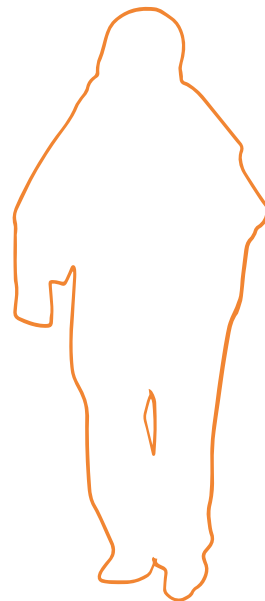
3.7 Conclusions del diagnòstic I

Àmbit Confort

En general els espais públics no resolts de la ciutat estan nets, però la percepció de la ciutadania és la contrària. La conseqüència d'aquesta percepció no és la falta de neteja, sinó el disseny estàndard i la poca varietat i qualitat dels materials. La majoria de places analitzades tenen un paviment continu dur de formigó i els parcs de sauló, sovint grans esplanades d'un sol material continu. El mobiliari urbà que s'ha observat no es considera de baixa qualitat material, però com se'n fa un ús intensiu, es degrada ràpidament i sumat a la falta d'un disseny atractiu dels diferents elements, així com la seva configuració en l'espai, s'extrau una imatge de desconfort visual dels espais públics. Cal recordar, que el 5è principi segons els estudis del Comitè de dones de Mont-real per garantir entorns urbans segurs és viure en un ambient net i acollidor.

Per altra banda, cal revisar i millorar el sistema d'enllumenat. Gairebé en tots els espais analitzats hi ha manca d'il·luminació quan es fa fosc, ja sigui per obstrucció d'arbres de la llum dels fanals, perquè no funcionen o directament per falta de punts de llum. Un altre dels problemes més habituals és la manca d'il·luminació en passos i escales en zones verdes amb pendent. Cal un estudi en profunditat dels espais públics per millorar aquest aspecte per tal de millorar la percepció de seguretat. Actualment, s'està redactant un projecte de millora lumínica de la ciutat de L'Hospitalet. Un altre element considerable és la falta de transparència entre espais públics (exterior) i plantes baixes (interiors). A la ciutat hi ha moltes plantes baixes que són habitatges i molts que són locals comercials tancats o que s'utilitzen com a traster. Això genera una dificultat de visibilitat interior - exterior en els espais públics analitzats, així com la falta d'il·luminació que aporten els locals a la via pública gràcies als aparadors i rètols. És molt important garantir una bona il·luminació i visibilitat dels espais públics, tant de dia com de nit, per poder ubicar-se, veure i ser vista, i així procurar que els espais siguin més segurs.

Pel que fa a l'habitabilitat dels espais públics analitzats, es considera majoritàriament que hi ha pocs bancs o espais per asseure's i que els que hi ha, no estan distribuïts de manera equitativa per l'espai i tenen configuracions que dificulten la sociabilització. També s'ha observat que no tots els espais estudiats tenen elements que protegeixin del sol, vent i pluja. L'arbrat, que es considera en tots els casos sempre insuficients, no va associat als espais per seure ni als camins per on passejar dels diferents parcs i places. Puntualment, s'ha vist alguna pèrgola que permet protecció solar però no aixopluc.



“ La majoria de places analitzades tenen un paviment continu dur de formigó i els parcs de sauló ”



Tal com s'ha comentat anteriorment, un altre factor que ha sorgit constantment a les rutes i enquestes és el problema de l'incivisme. Situacions com, un grup de persones bevent alcohol al carrer o consumint altres substàncies a plena llum del dia, persones que porten el gos sense lligar en espais no habilitats, amb les conseqüències derivades més enllà de la seguretat personal com ara la brutícia que això suposa i la despesa municipal en neteja. Altres com, joves o infants no vigilats que xuten pilotes sense mirar qui hi ha al seu entorn, afectant altres persones que comparteixen l'espai. Aquests esdeveniments succeeixen diàriament als espais públics de la ciutat i creen un sentiment d'inseguretat molt elevat, especialment als perfils més vulnerables. Totes aquestes activitats i actituds existeixen de dia i de nit, tot i que al vespre, segons quina hora, hi ha menys vitalitat i, per tant, la sensació de por incrementa.

En resum, tots aquests aspectes no faciliten millorar la percepció de seguretat de la ciutadania, ja que les enquestes realitzades tant individuals com col·lectives mostren que el 100% de les veïnes se senten insegures en certs moments del dia en aquests espais públics no resolts identificats.

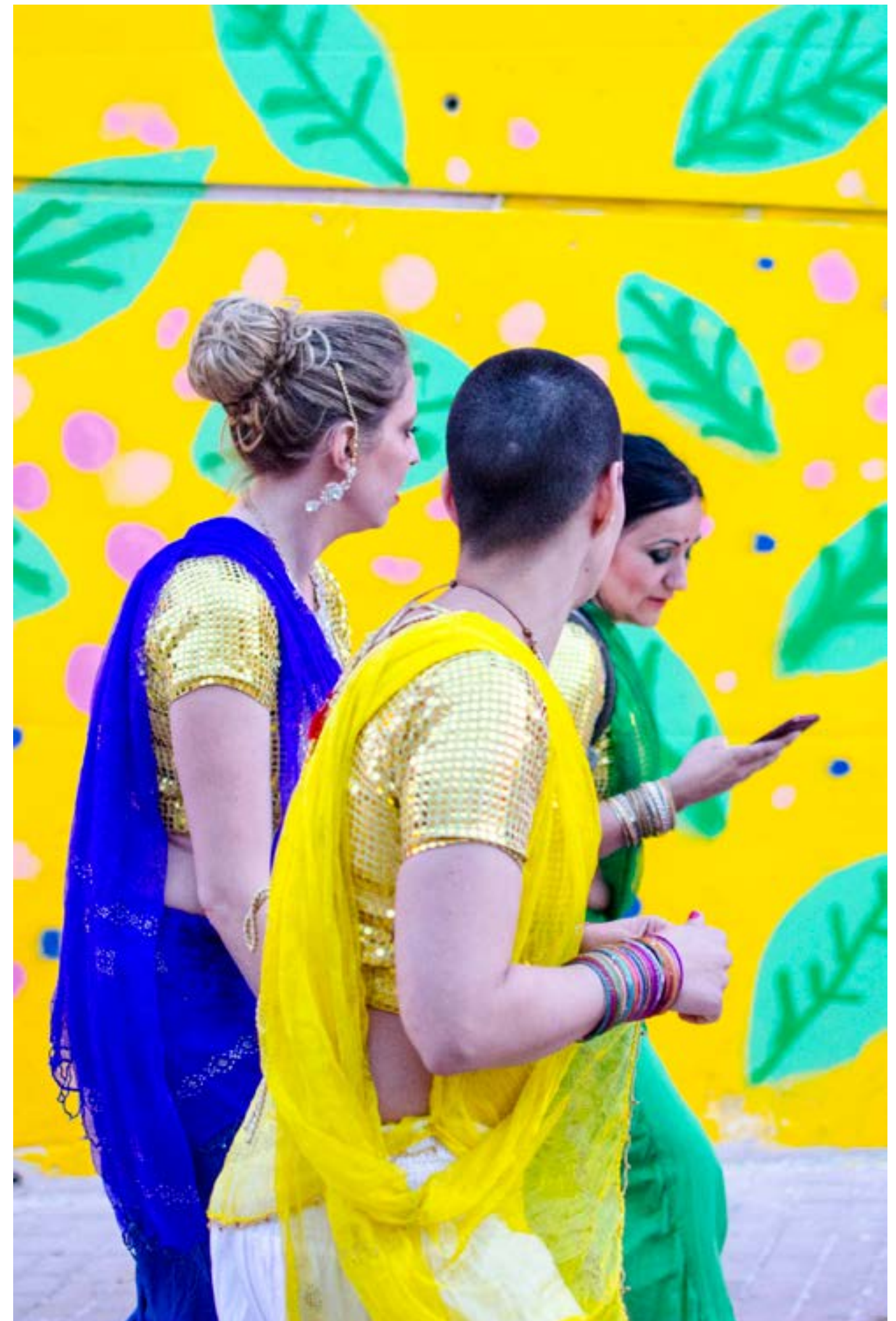
Conclusions del diagnòstic II

Àmbit Vitalitat

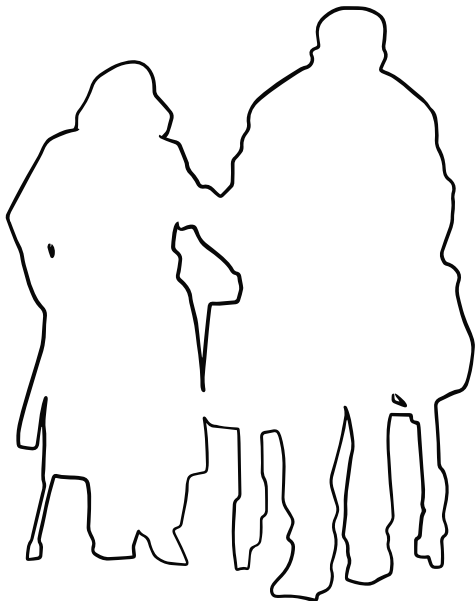
En aquest àmbit s'ha revisat l'existència d'equipaments públics o privats, així com les seves característiques dels diferents espais públics analitzats. Com a conclusió podem dir que no es disposa de cap mena d'equipament al 52% dels espais no resolts. En el 48% restant, disposen d'un equipament d'un sol ús, com ara un centre educatiu, un mercat, un CAP, etc. Això suposa que l'horari d'obertura i el públic a qui es dirigeix és limitat, per tant, no possibilita una mixtura d'usos, així com una oferta variada d'activitats de proximitat. És més, 15 dels espais no resolts, no disposen d'infraestructura i mobiliari urbà, ja que són solars o espais vinculats a aparcaments. La superfície d'aquests espais no resolts ascendeix a un total de 181.630 m2. En general, la resta d'espais que sí disposen de mobiliari i infraestructura, es valora com insuficient i aquest fet limita la possibilitat d'usos i flexibilitat dels espais no resolts analitzats. Es recomana ampliar els banys públics a més espais identificats, com el que hi ha situat a la plaça Puig i Gairalt, espai públic que en disposa.

Per altra banda, com s'ha comentat en àmbit anterior en relació amb la il·luminació, en general s'observa poques plantes baixes ocupades per activitats comercials amb productes de primera necessitat, d'oficina o del sector terciari en els espais observats, amb el que se'n deriva una baixa ocupació i poca fortalesa econòmica. Addicionalment, 25 dels espais analitzats no disposen d'edificació suficient al voltant i/o locals per poder generar aquesta vitalitat a l'espai públic i garantir la continuïtat del teixit.

Tots aquests aspectes són molt importants per tal de garantir un entorn amb vitalitat, on pren rellevància la vida comunitària i el fet de poder sentir i ser escoltada, gràcies a l'afluència de persones, com s'indiquen al principi 3 i 6 a l'estudi del Comitè de dones de Mont-real.



Conclusions del diagnòstic III

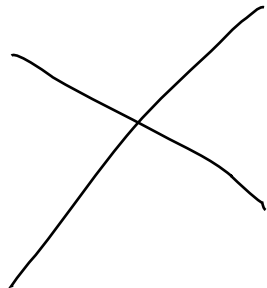


Àmbit sostenibilitat

En general la ciutadania té la percepció que falta verd als espais públics analitzats. Es parteix que el verd ha de constar de tres capes, la dels arbres, la dels arbustos i a nivell de paviment. Els espais que no incorporen aquests tres estrats es considera que no tenen un espai verd complet i de qualitat, ja que cada capa aporta uns beneficis a la població. Els espais analitzats sovint tenen arbres, però la valoració és sempre la mateixa, que són insuficients. En paral·lel, s’han observat puntualment jardineres en algunes places dures, però també es consideren insuficients i que sovint, el disseny d’aquestes jardineres o les plantacions que hi consten, no són atractives. També es va comentar que és important que hi hagi verd associat als espais per seure i de mobiliari per poder-los fer servir tot l’any en condicions agradables. Per altra banda, també es va recollir que falta biodiversitat, les participants els agradaria més color i varietat de plantes a l’espai públic.

Un comentari habitual era que els pocs arbres que hi ha, són joves, ja que s’ha talat i canviat arbrat de la ciutat recentment. La conclusió respecte a la valoració de la qualitat de l’aire sempre ha sigut negativa en totes les persones participants i per aquest motiu demanen més espais públics i verds.

Un espai analitzat que si promou la cogestió dels entorns verds, és el situat al parc pròxim al pont de Matacavalls al barri de les Planes. En aquest espai públic diferents agents locals col·laboren per al disseny i cura del verd.



“ És important que hi hagi verd associat als espais per seure i de mobiliari ”

També cal destacar que hi ha espais verds de la ciutat que utilitzen el sistema d’aigües freàtiques com a font d’aigua per realitzar el rec, considerat en el diagnòstic com una bona pràctica.



Conclusions del diagnòstic IV

Àmbit inclusivitat

Durant l'estudi dels diferents espais, hem detectat que la ciutat té molts espais públics sense anomenar, dels 90 totals analitzats, 53 s'han anomenat espais indeterminats, ja que no tenien un nom específic. Per tant, és una oportunitat per impulsar la representativitat dels col·lectius més vulnerables, especialment el de les dones i col·lectiu LGTBIQ+. Un cas que es va detectar seria la plaça que acull el CAID, el centre d'atenció i informació a la dona, on es va recollir la proposta de canviar-li el nom actual.

Un altre aspecte detectat és que Hospitalet té molt poques escultures, segons l'estudi de Laiapp de Carolina Gaona i Torre Barrina, la ciutat té 27 escultures en total, de les quals només 6 representen a dones, és a dir, un 22,22%. Són xifres de la poca representativitat de la dona que observem als espais públics, quan en realitat el percentatge de població d'homes i dones a escala mundial és aproximadament del 50-50.

Pel que fa a l'accessibilitat visual als espais públics analitzats, en general es considera que la majoria de parcs i places analitzats tenen marge de millora per fer-los més oberts i que hi hagi més visibilitat en els accessos. Recordem que un dels principis del Comitè de dones de Mont-real és el de veure i si ser vista i el Poder escapar i obtenir auxili.

Gairebé tots els espais estudiats compleixen amb accessibilitat física almenys en un dels accessos, però no faciliten diversos recorreguts accessibles. El paviment és un problema en tots els parcs estudiats, perquè s'han detectat paviments trencats, marges, escocells o arrels d'arbres que dificulten l'accés a persones amb diversitat funcional. En general es considera que hi ha una bona xarxa de transport públic col·lectiu, tot i que s'han de millorar les zones d'espera i horaris del servei per permetre una mobilitat segura a qualsevol hora del dia. Per altra banda, un altre dels principis de Mont-real, és el de saber on estàs i a on vas, per garantir l'autonomia de les persones. Cal instal·lar cartells i plànols informatius que permetin ubicar-se o que expliquin i visibilitzin elements de memòria o d'interès patrimonial per tota la ciutat.

Finalment, durant les rutes, així com les enquestes i diaris que s'han utilitzat durant la fase d'observació es demanava remarcar quines persones utilitzaven aquests espais públics no resolts i de quina manera, així com el grau de relació entre elles. En general, es van detectar pocs espais públics no resolts que realment hi hagués persones plurals i fent diversitat d'activitats. Aquests espais són els més importants pel que fa a convivència i vida comunitària. Per contra, la majoria d'espais analitzats no hi havia moltes persones fent-ne ús, en qualsevol moment del dia, i moltes de les activitats que s'observaven estaven vinculades a passejar el gos amb usuaris de totes les edats, persones grans passejant o prenen el sol, famílies i infants especialment en horari després de sortir de l'escola i puntualment en diversos espais grups de joves i adults, majoritàriament homes en aquest últim cas. Normalment, les activitats que realitzaven les persones observades no eren inadequades, tot i que puntualment i a qualsevol hora del dia es podia detectar grups de persones bevent a l'espai públic, especialment adults durant el dia.

“a la majoria d'espais analitzats no hi havia moltes persones fent-ne ús”

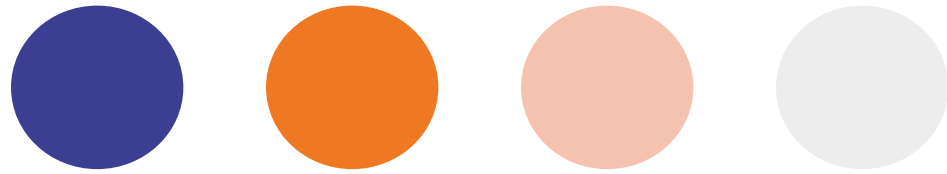
Com a conclusió, podem dir que es podria utilitzar més l'espai públic en relació amb la densitat de població de certs barris. S'ha vist que els col·lectius que dediquen més temps a fer activitats a l'espai públic són les persones grans, especialment en horari de matí. També s'observen famílies amb infants, durant les tardes i caps de setmana, els joves a les tardes i caps de setmana, les persones que treuen a passejar els gossos i finalment, grups d'adults, majoritàriament homes, que es reuneixen i consumeixen a l'espai públic. Aquest aspecte va molt vinculat a la resta de resultats, ja que afecta l'habitabilitat, confort visual, i molt especialment, a la seguretat, diversitat i convivència de la ciutadania.



Actuacions

4

4.1 Propostes de millora transversals



En les recomanacions específiques de l'àmbit de confort s'ha comentat que és necessari millorar la xarxa d'enllumenat de la ciutat per evitar espais foscos que generen inseguretat. Una de les conclusions derivades del diagnòstic feia referència a la falta de plantes baixes permeables amb l'exterior a causa de l'increment d'habitatges en planta baixa i la falta d'activitats comercials.

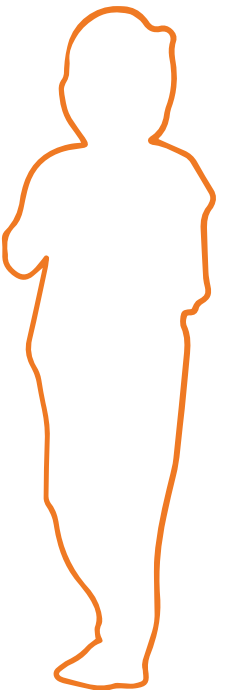
Creiem que s'ha de redactar un projecte dedicat a la promoció del comerç local, que ofereixi un paquet de mesures que facilitin noves activitats en aquests locals de plantes baixes, especialment als locals situats al voltant dels espais públics no resolts. Aquest aspecte va lligat a l'habitabilitat i vitalitat. Per una banda, un espai públic més atractiu, confortable i amb flexibilitat d'usos convidarà que hi vagin més persones, especialment si hi ha teixit comercial, com ara botigues amb productes de primera necessitat i restauració. Per tant, un espai públic resolt convindria que a part de tenir un bon disseny, vagi acompanyat d'edificis d'habitatge, però assegurant l'activitat en planta baixa per garantir la vitalitat i la seguretat. També cal considerar que una iniciativa d'aquestes característiques milloraria l'ocupació de la població, i l'administració generaria més ingressos arran de les activitats comercials, uns recursos que podria destinar a la millora de la infraestructura i manteniment de la ciutat.

“ Un espai públic més atractiu, confortable i amb flexibilitat d'usos convidarà que hi vagin més persones ”

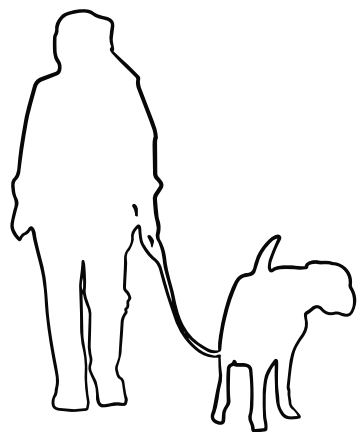
“ La població té la sensació que la ciutat no té prou espais verds ”

Pel que fa a la sostenibilitat, tal com s'ha resumit a les conclusions del diagnòstic, la població té la sensació que la ciutat no té prou espais verds. Caldria augmentar els m2 de verd de la ciutat, garantint les 3 tipologies de verd; capa arbrat, arbustives i paviment. És important que el verd es distribueixi de manera equitativa pels diferents espais públics no resolts que s'han analitzat. Els que ja es consideren parcs, poden sumar espais enjardinats productius i arbrat, les places dures, fàcilment es poden col·locar jardineres amb un disseny que permeti crear espais flexibles i multifuncionals. La població no valora positivament els terres drenant de sorra com única alternativa als paviments durs.

Un altre dels temes més rellevants de l'estudi és la inclusivitat, i en termes de representativitat al carrer, hem vist a les conclusions del diagnòstic que ens falta molt de recorregut per assolir la igualtat. Per aquest motiu, proposem que tots els espais públics no resolts detectats que no tenen nom propi, puguin anomenar-se amb noms representatius dels col·lectius més vulnerables, especialment de dones i del col·lectiu LGTBIQ+ a través de la comissió del nomenclàtor. També es recomana revisar noms existents dels espais públics que hagin quedat obsolets o no representin a la societat actual i substituir-los per noms utilitzant l'eina del nomenclàtor. Per altra banda, cal reforçar la representativitat a través de l'art públic, cal incorporar més escultures, murals, panells informatius, etc. que representin a la dona en la societat, i que també hi hagi més dones autores d'aquestes obres.



“ Cal reforçar la representativitat a través de l'art públic ”

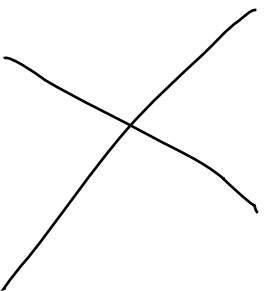
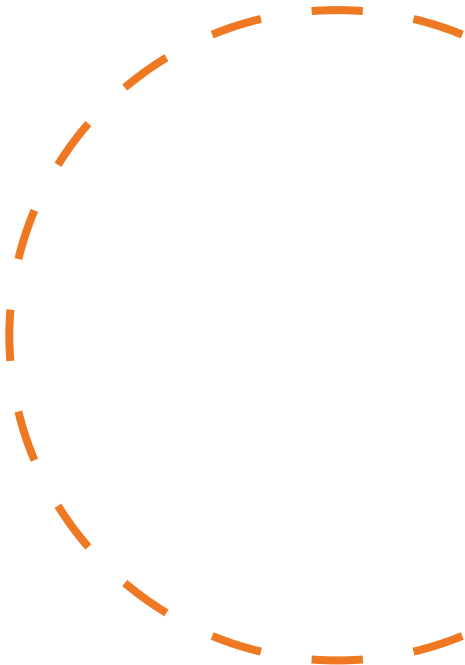


Aquest aspecte també es pot aplicar al personal tècnic de l'administració encarregat de dissenyar els espais públics i zones verdes de la ciutat. Cal fomentar, per una banda, l'equitat en el personal tècnic com ara enginyeres i arquitectes, i per l'altra, fer formació en clau de gènere a tot el personal tècnic implicat en la planificació de la ciutat. És un aspecte molt important per avançar la ciutat cap a un urbanisme amb perspectiva de gènere.

Pel que fa a l'accessibilitat física dels espais públics analitzats, en general es garanteix mínim un accés i recorregut accessible.

Caldria augmentar el nombre i format dels recorreguts accessibles dels espais identificats. Cal posar-se en el lloc de les persones amb diversitat funcional o mobilitat reduïda, com ara una persona amb cadira de rodes o amb un cotxet de bebè, amb la dificultat extra que ja tenen a l'hora de desplaçar-se i el tipus de recorregut que els fem fer, sovint el triple de llargs que faria una persona amb menys dificultats i per espais menys agradables.

També cal promoure l'accessibilitat en accessos i recorreguts interns de places i parcs on hi ha grans desnivells, per garantir l'accés a tota la població.



4.2 Proposicions de millora per àmbit



1. Habitabilitat

1.1. Espais protegits del clima

- 1.1.1 Augmentar el nombre d'illes verdes
- 1.1.2 Fomentar la instal·lació d'infraestructures d'ombreig temporals i aixopluc en places i parcs
- 1.1.3 Fomentar l'augment d'arbrat a tots els espais públics

1.2 Confort ambiental, sonor i ergonomia

- 1.2.1 Fomentar l'augment de zones verdes i terra drenant
- 1.2.2 Generar espais públics que vetllin en la reducció de les illes de calor, tenint en compte els materials (índex de refracció, retenció d'escalfor, etc.)
- 1.2.3 Reduir el trànsit rodat a prop de parcs i places
- 1.2.4 Vetllar per mobiliari urbà ergonòmic i accessible per a totes les edats



Parc du chemin de l'île, Nanterre (França)



Parc a Kreuzberg, Berlín (Alemanya)



2. Confort visual

2.1 Estat de conservació

- 2.1.1 Realitzar un manteniment més efectiu i no demorar la finalització de la reparació o remodelació
- 2.1.2 Promoure la rehabilitació del parc edificat privat mitjançant ajudes directes

2.2 Qualitat i varietat de materials

- 2.2.1 Fomentar l'ús de materials sostenibles
- 2.2.2 Vetllar per la varietat en els materials emprats per tal de generar espais atractius visualment
- 2.2.3 Utilització de materials amb baixa empremta ecològica i que no contribueixin a l'escalfament de la ciutat

2.3 Disseny atractiu

- 2.3.1 Dissenyar espais públics de qualitat i atractius
- 2.3.2 Disseny espais públics flexibles i primant la diversitat d'usos



1. Espai de confort a San Francisco (EUA)
2. Santiago de Chile (Chile)





3. Seguretat

3.1 Us cívica

- 3.1.1 Esponjar els usos dels espais més sobreutilitzats a través del disseny dels espais públics d'un mateix entorn quotidià
- 3.1.2 Fomentar l'ús de tots els espais millorant-los o dinamitzant-los: Espais sense ús atrauen usos residuals o incívics
- 3.1.3 Neteja diària dels espais amb més ús: els espais bruts atrauen conductes incíviques
- 3.1.4 Foment d'activitats amb diferents horaris per augmentar la vigilància informal i la presència de persones a l'espai públic

3.2 Mediació i dinamització

- 3.2.1 Realitzar programes de mediació nocturna en espais d'alta conflictivitat social
- 3.2.2 Realitzar programes de sensibilització en matèria de consum de substàncies i facilitar espais segurs pel consum a cada barri
- 3.2.3 Promoure la dinamització d'espais públics per fomentar la convivència d'usos i crear-ne de nous
- 3.2.4 Fomentar la participació a través cogestió i cura dels espais amb els agents locals

3.3 Transparència

- 3.3.1 Eliminar les barreres visuals que poden generar angles morts en la visió d'un espai com les tanques publicitàries
- 3.3.2 Afavorir mobiliari i zones verdes que permetin una visió ampla i sense obstacles als espais públics

3.4 Il·luminació

- 3.4.1 Millorar l'enllumenat públic per fer-lo més eficient energèticament
- 3.4.2 Reforçar el sistema de control d'avaries i espais mal il·luminats
- 3.4.3 Vetllar perquè no hi hagi punts a la ciutat on la il·luminació nocturna sigui insuficient

3.5 Visibilitat

- 3.5.1 Reconfigurar espais públics per eliminar barreres arquitectòniques o elements que impedeixin la visibilitat plena i que generen inseguretat entre interior i exterior de l'espai públic
- 3.5.2 Garantir que hi hagi una bona visibilitat en els accessos així com càmeres de seguretat i botons d'avís als passos soterrats



1. Parc du chemin de l'île, Nanterre (França)



4. Teixit social fort

4.1 Agents locals

- 4.1.1 Creació de mapatges d'agents de l'entorn quotidià dels espais detectats
- 4.1.2 Foment de la creació de noves entitats sense ànim de lucre, comunitats d'interès i altres agrupacions informals però actives

4.2 Diversitat d'agents locals

- 4.2.1 Foment de creació de xarxes comunitàries que incloguin agents locals diversos
- 4.2.2 Vetllar per la col·laboració bilateral o multilateral en activitats conjuntes entre diferents actors locals per tal de millorar la cohesió i cooperació entre agents



Popup concert a Waterford City, (Irlanda)



5. Diversitat d'oferta, qualitat i proximitat

5.1 Equipaments públics, privats i horaris

- 5.1.1 Mapatge d'equipaments esportius, de lleure, sanitaris, culturals i educatius públics i privats, etc. en un radi de 10 minuts
- 5.1.2 Horaris dels equipaments i de les activitats que ofereixen
- 5.1.3 Gratuïtat o cost mitjà de les activitats

5.2 Activitats d'oci, culturals, esportives i educatives

- 5.2.1 Accessibilitat de les activitats oferides: geogràfica, econòmica, cultural i grau de conciliació.
- 5.2.2 Diversitat de l'oferta per diferents destinataris en especial joves, infants, dones, persones cuidadores i gent gran
- 5.2.3 Oferta total en un radi de 10 minuts, grau d'interès, valoració i demanda per part de la població
- 5.2.4 Transport públic i horari per accedir a aquests equipaments i serveis



Darling Harbour, Sydney (Australia)



Manifesto Market Praga, (Rep. Txeca)



6. Flexibilitat d'usos

6.1 Infraestructura i mobiliari urbà

- 6.1.1 Tipus, quantitat i qualitat del mobiliari urbà, detecció de zones amb carències de mobiliari (bancs, zones de joc, altres)
- 6.1.2 Instal·lar mobiliari multifuncional i adaptable
- 6.1.3 Dissenyar els espais per fomentar el màxim possible d'usos diferents mitjançant infraestructures flexibles i mobiliari

6.2 Diversitat d'activitats

- 6.2.1 Agenda d'activitats culturals, d'oci, esportives o educatives programades de manera puntual o habitual
- 6.2.2 Foment que agents locals amb capacitat de generar activitat, utilitzin l'espai de manera autònoma
- 6.2.3 Mesurar l'activitat quotidiana a l'espai
- 6.2.4 Enfortiment d'activitats que involucrin a la comunitat i als usuaris de l'espai adaptat



Carrer a Bath,
(UK)



7. Ocupació i fortalesa econòmica

7.1 Locals comercials amb activitat

- 7.1.1 Nombre de locals ocupats i amb activitat econòmica
- 7.1.2 Nombre de locals ocupats i amb activitat econòmica que ofereixin serveis o productes de primera necessitat
- 7.1.3 Mapatge i foment d'ocupació de locals buits mitjançant un pla de distribució en els diferents espais públics per garantir l'accés

7.2 Comerç local detallista, productes de primera necessitat i horaris

- 7.2.1 Foment i impuls al comerç local mitjançant programes de dinamització i suport
- 7.2.2 Protecció del comerç detallista d'autoocupació local
- 7.2.3 Grau d'implicació de les associacions o agrupacions de comerciants en activitats comunitàries, festives o en teixit d'agents locals de la zona
- 7.2.4 Foment del comerç cooperativista i d'altres empreses de l'economia social i solidària



Wellington Rd, Londres, (UK)



8. Biodiversitat i qualitat ambiental

8.1 Verd urbà

- 8.1.1 Augmentar els m² de zones verdes per habitant tal com recomana l'OMS, especialment als barris més densos de la zona nord de la ciutat
- 8.1.2 Augmentar la qualitat de m² de verd urbà
- 8.1.3 Promoure la biodiversitat i la flora autòctona en les zones verdes dels diferents espais públics

8.2 Zones verdes productives

- 8.2.1 Promoure la utilització de flora que contribueixi a la biodiversitat de la ciutat, en especial insectes i aus



Yunnan Avenue,
Chongqing (China)



Parc du chemin
de l'île, Nanterre
(França)



9. Smart City

- 9.1 Cost manteniment i neteja
 - 9.1.1 Recerca de solucions més eficients per realitzar el manteniment mitjançant actuacions preventives i destinant recursos a la innovació
 - 9.1.2 Destinar recursos per millorar la percepció de la ciutadania amb relació a la neteja dels espais amb solucions més eficients
- 9.2 Corresponsabilitat amb agents locals
 - 9.2.1 Cercar noves vies per generar projectes que promoguin la corresponsabilitat en la neteja i cura dels espais
 - 9.2.2 Establir programes de dinamització comunitària

Jardin des Joyeux, Aubervilliers,
Paris (França) Fotos del procés i
del resultat





10. Sostenibilitat social

10.1 Programes comunitaris

10.1.1 Foment de programes comunitaris d'intervenció integral als barris amb més conflictivitat social i persones en risc d'exclusió social

10.1.2 Impuls als projectes comunitaris existents amb finançament estable

10.1.3 Afavorir el treball en xarxa entre els projectes comunitaris i un nombre major d'àrees de l'administració com cultura, educació, esport, civisme, salut comunitària, etc.

10.2 Xarxes d'economia social i solidària

10.2.1 Reforçar el paper de les xarxes d'economia social i solidària locals en els plans estratègics municipals

10.2.2 Fomentar l'adhesió a les xarxes d'economia social i solidària d'un major nombre d'entitats

10.2.3 Establir taules sectorials que no només ajudin a desenvolupar plans estratègics sinó que afavoreixin projectes multilaterals entre agents locals del mateix sector



Superilla a Barcelona (Espanya)



11. Ciutat eficient

11.1 Aprofitament de recursos

11.1.1 Promoure programes de reutilització dels residus generats per l'administració per transformar-los en mobiliari urbà

11.1.2 Instal·lar més sistemes de captació solar als diferents espais públics (mitgeres, pèrgoles, etc.)

11.2 Eficiència energètica i gestió de residus

11.2.1 Promoure projectes locals de centres educatius o entitats del tercer sector que fomentin el reciclatge i la reutilització de residus

11.2.2 Foment dels banys ecològics i de la conscienciació sobre les aigües grises entre la ciutadania

11.2.3 Instal·lar més sistemes de captació solar als diferents espais públics (mitgeres, pèrgoles, etc.)



Balls Head Road, Waverton, Sydney (Australia)



12. Representativitat

12.1 Patrimoni i elements de memòria

- 12.1.1 Destinar els recursos necessaris per conservar i fer difusió del patrimoni local i elements de memòria
- 12.1.2 Promoure la inclusió de més elements d'art públic amb dones com autores i protagonistes

12.2 Memòria interseccional

- 12.2.1 Impuls a la inclusió de dones, persones migrades i del col·lectiu LGTBIQ+ en noms de carrers, equipaments i altres espais públics
- 12.2.2 Foment d'un patrimoni cultural i de memòria interseccional



1. Espai patrimonial a Siena, (Itàlia)

2. Font Carmen Lamaya (Espanya)



13. Autonomia

13.1 Mobilitat i accessos

- 13.1.1 Promoure accessos visibles i accessibles als espais públics
- 13.1.2 Garantir un mínim d'accessos als espais per poder evacuar o demanar auxili
- 13.1.3 Reforçar el servei de transport públic de proximitat com els autobusos interurbans i línies locals

13.2 Horaris i mobilitat sostenible

- 13.2.1 Promoure el transport públic elèctric a tota la ciutat
- 13.2.2 Ampliació dels horaris de les línies principals de transport públic segons horaris d'equipaments i serveis
- 13.2.3 Promoure carrils específics pels sistemes de transport individual

13.3 Accessibilitat física i visual

- 13.3.1 Garantir l'accessibilitat als espais públics especialment amb relació al mobiliari, paviment i accessos
- 13.3.2 Instal·lació d'ascensors i escales mecàniques a espais amb desnivells elevats i que dificulten l'accés per a persones amb diversitat funcional
- 13.3.3 Senyalització inclusiva i visible que permeti ubicar-se a tots els espais públics i accessos

13.2 Peatonalització i senyalització no sexista

- 13.4.1 Fomentar la conversió en zona de vianants de carrers al voltant de centres educatius, places, parcs i equipaments
- 13.4.2 Fomentar la conversió en zona de vianants en els barris amb menys espai públic per habitant.
- 13.4.3 Ús de llenguatge no sexista i inclusiu en la senyalització



Watford, Londres (UK)



14. Diversitat i convivència

14.1 Persones o grups

- 14.1.1 Analitzar el perfil dels usuaris de l'espai amb espacial atenció a l'edat, procedència, gènere
- 14.1.2 Establir avaluacions que detectin els problemes freqüents de convivència a l'espai i estableixi línies d'actuació
- 14.1.3 Foment de programes estables de dinamització matins, tardes i caps de setmana dels espais públics per millorar la cohesió i reduir la conflictivitat social

14.2 Característiques d'usuàries i grau de relació

- 14.2.1 Detectar i reforçar els espais públics quotidians i/o comunitaris
- 14.2.2 Afavorir el disseny d'espais públics que afavoreixin activitats i usuaris plurals (edat, gènere, procedència, etc.)
- 14.2.3 Fomentar mitjançant dinamització l'apropiació, cohesió social i participació comunitària



1. Parc temporal a Quebec (Canadà)

2. Carrer a Barcelona (Espanya)



Grønnegade square, Copenhagen, (Dinamarca)

4.3 Fases d'implantació per a cada intervenció

Tot seguit s'explicarà la metodologia de treball que s'hauria de seguir per transformar i millorar els espais públics sense resoldre detectats en aquest estudi.

Diagnòstic participat

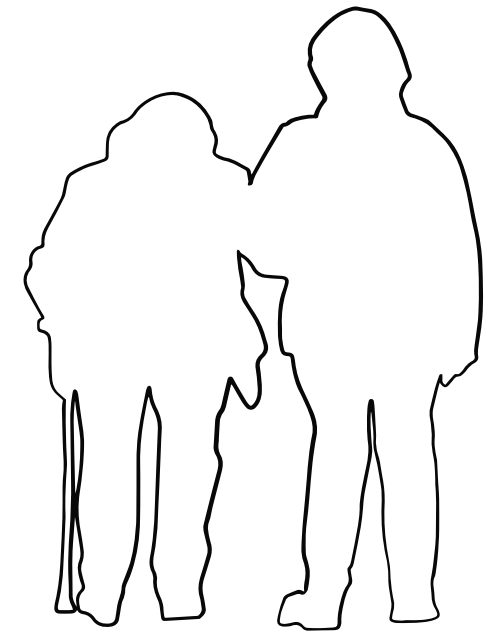
En aquesta fase és imprescindible comptar amb la participació de la comunitat a diferència de l'apartat anterior. Cal fer un bon procés de difusió i comunicació als veïns i veïnes de l'àmbit d'estudi, encara que siguin persones de barris diferents, així com del teixit associatiu pròxim.

Un cop s'ha convocat a les persones, caldrà crear un grup motor, format per veïns i veïnes a títol individual, així com representants d'entitats i agents propers a l'espai o que puguin estar interessades a participar. Aquest grup de persones acompanyaran tot el procés de treball. En paral·lel, es contactarà i treballarà amb agents de la zona i veïns i veïnes perquè puguin participar en les activitats i tallers puntuals que es faran durant totes les fases.

Aquestes activitats i tallers s'expliquen en més detall al cas pràctic. Un cop executats, caldrà sistematitzar la informació, per redactar una memòria que ens ajudarà per la fase de disseny.

Execució de l'actuació

Un cop tinguem el disseny definitiu, s'executaran les actuacions de transformació de l'espai.



Fase 1

Anàlisis de l'àmbit al voltant de l'espai públic sense resoldre

Cal analitzar un radi aproximat de 10-15 min a peu al voltant de l'espai públic no resolt i estudiar aquella zona encara que inclogui diferents barris o districtes. Ha d'incloure unes dades que ens permetin una aproximació social, física i econòmica de l'entorn d'aquest espai públic, així com plasmar l'estat físic actual de l'espai públic en qüestió i els seus límits.

Fase 2

Fase 3

Fase 4

Fase

Fase de codisseny i propositiva

En aquesta fase caldrà dissenyar amb participació l'espai públic sense resoldre, mitjançant les observacions i conclusions detectades a la fase d'anàlisi i diagnòstic. A través d'una sèrie de tallers es podrà codissenyar l'espai entre ciutadania i equip Tècnic. Finalment, caldrà una validació entre equip motor, tècnic i polític per fer el projecte executiu.

Seguiment i avaluació

En aquest apartat s'han d'establir els indicadors d'avaluació per fer el seguiment i evolució de l'espai, així com els mecanismes i calendari per fer una valoració continuada amb l'equip motor. Aquests indicadors s'han d'establir en cada ocasió amb el grup motor que ha participat en el disseny de l'espai públic no resolt. Així mateix, caldrà establir un pla de manteniment de l'espai.

4.4 Tipologia d'actuacions recomanades

Microurbanisme

Les accions de microurbanisme permeten intervencions d'alt impacte amb un pressupost reduït que ajudin a millorar els espais públics detectats

Dinamització

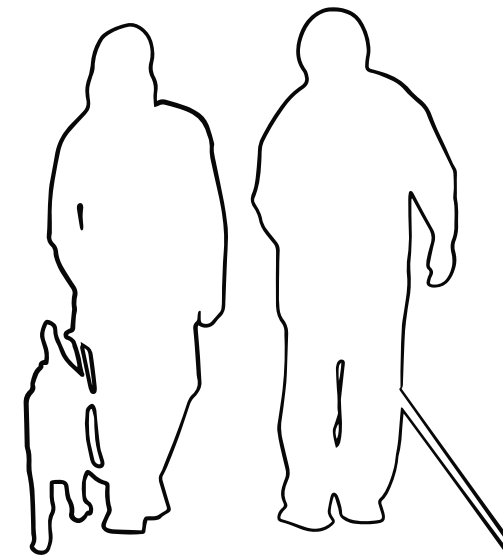
La dinamització sociocultural dels espais públics fomenten els bons usos, milloren la percepció de seguretat i enforteixen la sostenibilitat social, econòmica i cultural de la ciutat.

Mediació comunitària

La mediació comunitària i els projectes de cohesió social dels espais comporten una reducció de la conflictivitat i de l'incivisme, millorant la seguretat.

Actuacions transversals

Actuacions transversals de millora dels espais que inclouen aspectes com la il·luminació o l'accessibilitat



Per tal d'actuar sobre els espais públics no resolts necessitem una metodologia d'actuació i identificar les possibles eines al nostre abast per incidir positivament en la transformació i millora d'aquests espais. Les solucions que es proposen són sempre en clau de gènere per tal d'augmentar la inclusivitat, la seguretat i la vitalitat d'aquests espais, així com el confort. En aquest sentit, la majoria dels espais detectats requeriran actuacions de microurbanisme o de dinamització i les actuacions transversals i la mediació s'apliquen de manera transversal a tota la ciutat o a una àrea, no només de manera localitzada.

Aquestes tipologies d'intervenció pretenen ser de baix cost en relació amb l'impacte positiu que poden generar i han de garantir el desenvolupament sostenible de la ciutat en clau social, econòmica i cultural per tal que el seu creixement sigui confortable pels seus habitants.

A continuació tractarem cadascuna d'aquestes tipologies en detall mitjançant exemples pràctics o una anàlisi en profunditat.

4.5 Casos pràctics

4.5.1 Cas pràctic de microurbanisme: Pl. de Camilo José Cela

Apliquem en aquest exemple no real la metodologia de treball que s'hauria d'aplicar per transformar i millorar els espais públics sense resoldre a través d'un cas pràctic. S'enumeren i explicaran les passes a seguir per garantir que tant el procés com el resultat incorpora la perspectiva de gènere.

Fase 1: anàlisi de l'àmbit al voltant de l'espai públic sense resoldre

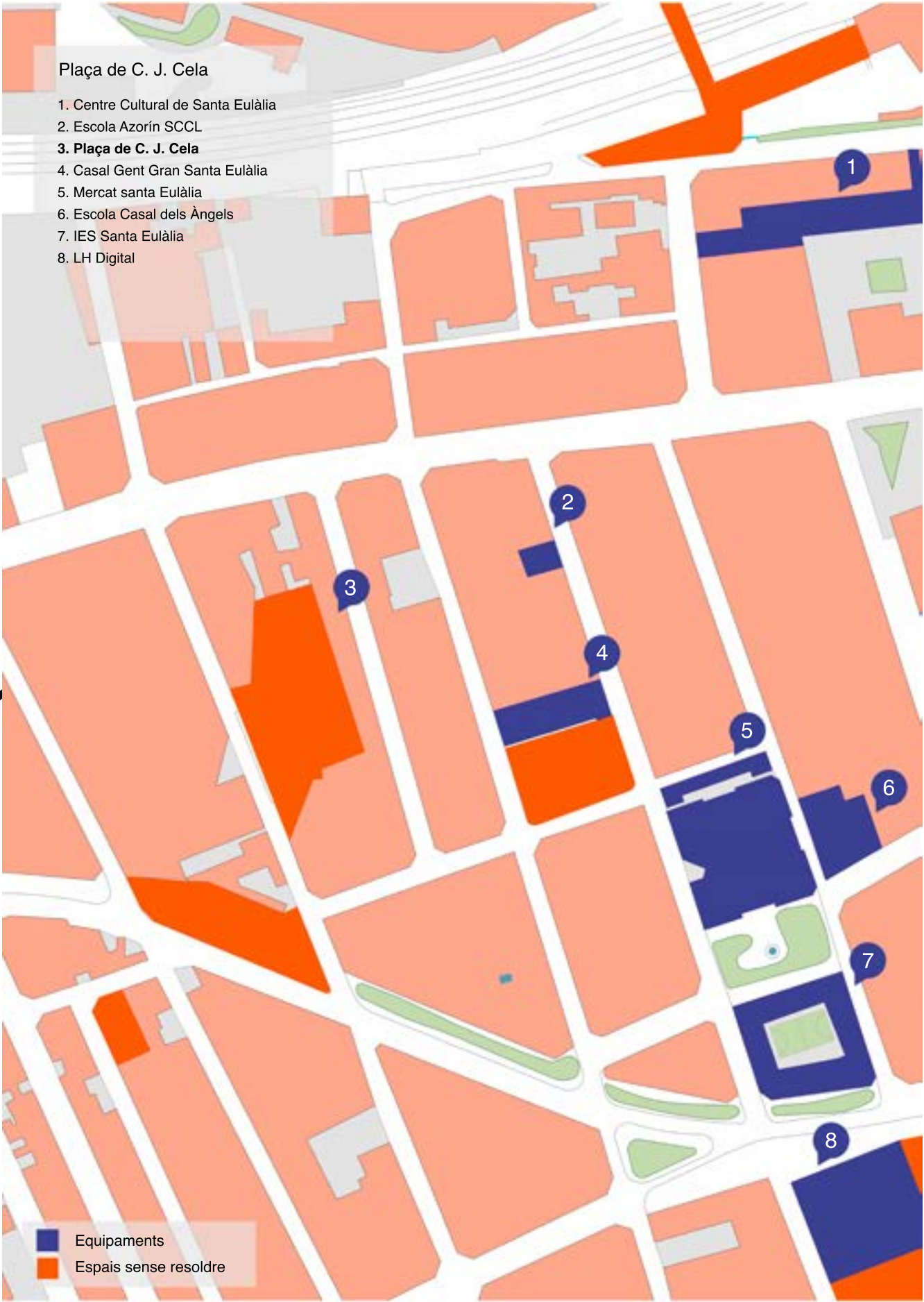
1.

1.1 Cal analitzar un radi aproximat de 300 a 350m a peu al voltant de l'espai públic no resolt i estudiar aquella zona encara que inclogui diferents barris o districtes. Ha d'incloure unes dades que ens permetin una aproximació social, física i econòmica de l'entorn d'aquest espai públic.
2.

1.2 Campanya de difusió i comunicació del projecte. Creació del grup motor i mapatge d'agents locals que podrien participar en el projecte en qualsevol de les seves fases així com equipaments pròxims a l'espai que podrien dinamitzar o fer-ne ús puntual.



Plaça de Camilo José Cela, estat actual



Fase 2: Diagnòstic participat

En aquest apartat es pot analitzar i observar l'estat actual de la plaça a través dels indicadors qualitius i quantitatius que s'han definit a l'estudi dels 4 àmbits; Confort, Vitalitat, Inclusivitat i sostenibilitat. Seria recomanable fer una sessió de formació en urbanisme amb perspectiva de gènere a les persones del grup motor i tècnics de l'administració implicats en el projecte. Un cop es tenen les nocions bàsiques, podem començar la diagnosi compartida. Es realitzaran els tallers d'exploració i observació de la plaça a través de diferents eines:

1.

2.1. Enquestes individuals i col·lectives: es poden fer amb grups organitzats, sempre garantint la participació de tots els col·lectius (infants, joves, gent gran, persones adultes amb tasques productives o reproductives i cura, del col·lectiu LGTBI, persones amb diversitat funcional i salut mental, etc.). També es realitzaran enquestes individuals in situ a persones que utilitzen la plaça.

2.

2.2 Diaris quotidians: És important fer una ruta als espais públics pròxims, a uns 10-15 min a peu per analitzar-los també a través de les enquestes, observant els 4 àmbits i els seus indicadors. Caldrà recopilar els itineraris i recorreguts que fem entre aquests punts, especialment si coincideixen amb un camí escolar, per valorar si cal fer-hi també actuacions de millora.



La informació extreta d'aquestes eines ens permetrà obtenir una radiografia de l'espai en diferents moments del dia i de la setmana, així com dels espais pròxims al mateix per si es poden completar usos i/o activitats. Caldrà plasmar la informació resultant en una fitxa tipus per cada grup participant i finalment, redactar un quadre que resumeixi totes les aportacions.

Espai públic: Plaça de Camilo José Cela
Àmbits:

A- Confort

- Tota la plaça és dura i 3 dels límits són tancats per plantes baixes d'habitatge, mitgeres o locals tancats i no ajuda a la seguretat
- Plaça molt dura, un sol material continu. Imatge estètica molt poc agraïda i gens atractiva.
- Bona visibilitat, però és un espai molt tancat

B- Vitalitat

- No hi ha res i per això no hi va ningú, hi ha alguns bancs i una escultura que no té placa i no se sap el significat
- Hi ha un aparcament soterrani i limita les opcions de verd i el pes total del mobiliari
- Cal reactivar els locals comercials en planta baixa
- Recentment han tancat la biblioteca de Santa Eulàlia de manera temporal

C - Sostenibilitat

- No hi ha quasi res de verd al marge d'algunes jardineres de petit format

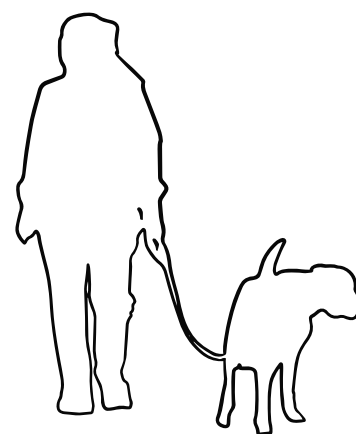
D- Inclusivitat

- Solament s'observa un parell de persones passejant el gos
- Caldria explicar el significat de l'escultura o treure-la (representativitat)

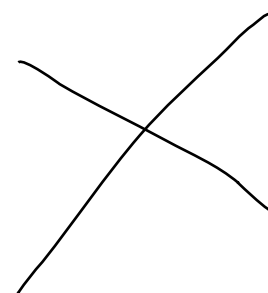
Quadre resum exemple de diagnòstic participat

3.

2.3. Observar i registrar els moviments de les persones, traçats, així com perfil de les persones que es queden i utilitzen aquell espai (edat, gènere...) i activitats que realitzen, sempre en diferents moments del dia i de la setmana. Aquesta informació es resumirà en un croquis que permeti visualitzar els diferents elements.



- 1 - Accés cotxes
- 2 - Entrada Pàrquing soterrani
- 3 - Escultura
- 4 - Jardineres
- 5 - Bancs



Fase 3: Codisseny i propostes

En aquesta fase es faran tallers amb diversos grups organitzats i diversos per recollir propostes de millora per l'espai, basats en la informació recollida del diagnòstic.

1.

3.1 Sessions de codisseny dinamitzades per una tècnica experta en participació perquè la ciutadania faci propostes, acompanyant a les participants per garantir la viabilitat de les idees tot complint amb els indicadors qualitatius i quantitatius. Es poden utilitzar presentacions, plànols, fotos i gomets, enquestes, etc. Les eines a fer servir en aquestes sessions es decidiran en funció del grup de treball.

2.

3.2. Tallers Pop-up: sessió realitzada in situ amb persones que van o passen per l'espai, es poden emprar diverses eines, com fotos i gomets, papers i post-it per dibuixar i escriure, etc. Aquestes eines es poden fer servir en la fase propositiva per recollir idees i/o per votar propostes preferides que s'hagin treballat anteriorment amb la comunitat.

3.

3.3 Sessió codisseny final: D'aquesta sessió participada s'extrauran conclusions per fer la proposta final que caldrà validar de nou amb el grup motor, equip tècnic i polític. Les eines a fer servir poden ser plànols, renders o fotomuntatges, il·lustracions, etc. perquè la comunitat pugui imaginar-se les propostes indicant les accions de millora. Finalment, un cop decidit la proposta final acordada amb totes les parts, es farà el projecte d'execució per part de l'administració.



Un cop realitzades les sessions de codisseny, la persona tècnica responsable passarà a net les idees per definir una o diverses propostes, que es treballaran i discutiran amb l'equip motor i equip tècnic. Un exemple per sintetitzar les propostes rebudes podria ser un informe, amb un quadre resum per àmbits:

Exemple de proposta no real, cal fer un procés in situ de cada espai

Espai públic: Plaça de Camilo José Cela
Àmbits:

A- Confort

- Millorar la qualitat dels materials de la plaça, col·locar materials més agradables a la vista i tacte.
- Transformar aquest indret en un espai més verd
- Millorar la il·luminació nocturna
- Obrir una connexió amb el C/ de Santa Eulàlia a través del solar que hi ha al final perquè hi hagi més accessos i pas de gent

B- Vitalitat

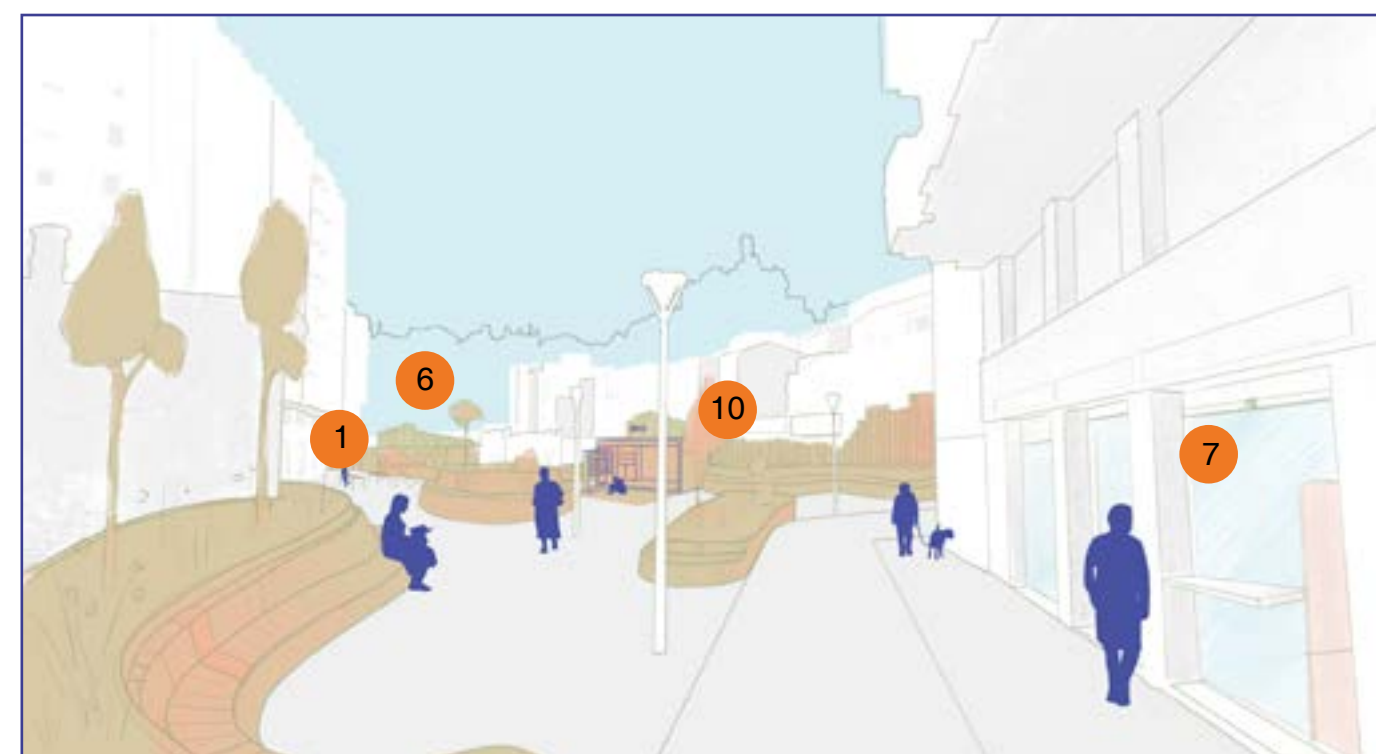
- Col·locar equipament esportiu que permeti paviment dur de la plaça, exemple: taules de ping-pong i/o màquines d'exercici per a gent gran
- Parc infantil
- Més espais per seure, agradables i en ombra
- Col·locar elements d'ombra tipus pèrgola
- Espai biblioteca – homenatge al nom de la plaça i que dinamitzi l'espai
- Promoure l'activació dels locals en planta baixa amb comerços diversos

C - Sostenibilitat

- Col·locar jardineres que ajudin a ordenar l'espai i a donar ombra als bancs
- Obrir al públic el solar tancat mentre no es faci cap intervenció i així la comunitat pot aprofitar l'espai verd
- L'espai biblioteca / ludoteca podria ser congestionat (AFA, Esplais, etc.)

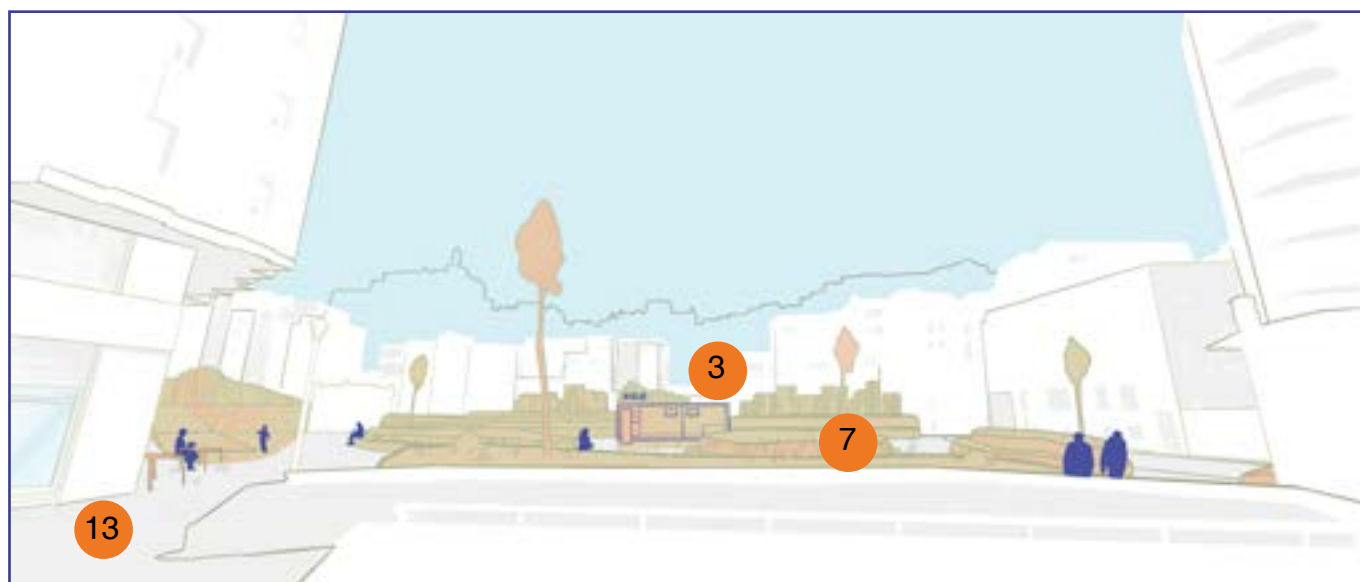
D- Inclusivitat

- Transformar aquest indret en un espai comunitari, íntim i tranquil per la gent del barri.



Llistat de propostes de millora que s'han realitzat:

1. Habitabilitat: S'ha creat un nou refugi climàtic exterior, gràcies al verd, arbrat i ombreig que s'incorpora, a la vegada que col·labora en reduir l'efecte d'illa de calor.
6. Flexibilitat d'usos gràcies al tipus, quantitat i qualitat de mobiliari urbà, amb mobiliari multifuncional que permeti varietat d'usos i activitats, com passejar, llegir, prendre el sol, socialitzar, jugar, etc.
7. Es millora el comerç local mitjançant una acció de millora de les activitats en planta baixa, amb ajudes per impulsar l'economia social i solidària i productes de primera necessitat i locals.
10. Es reforça la xarxa d'economia social i solidària



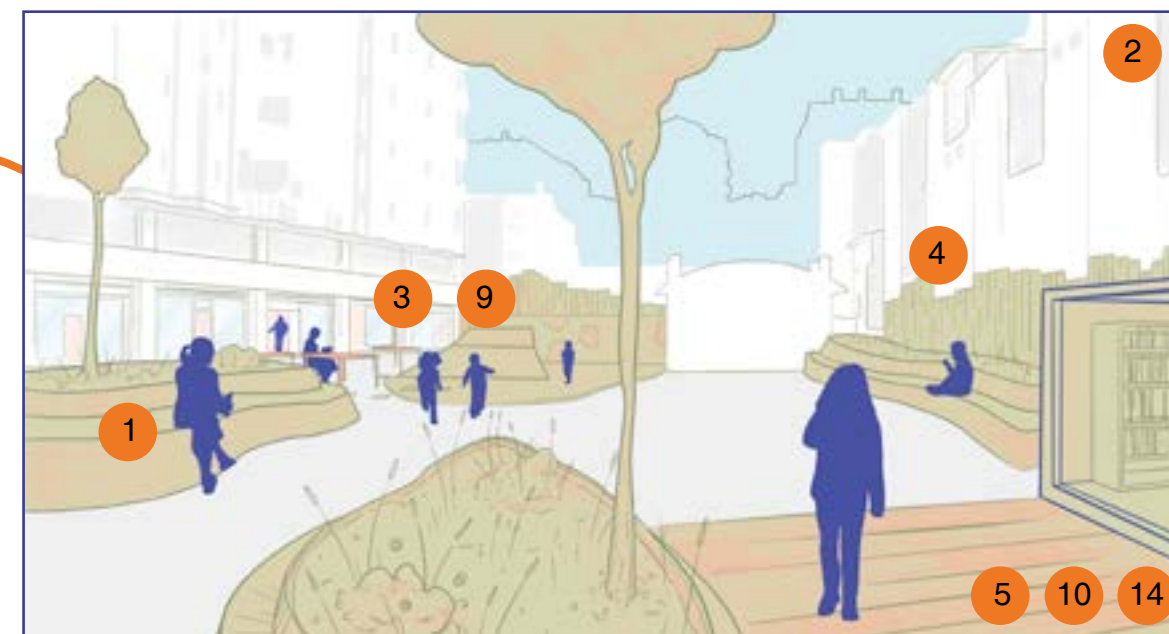
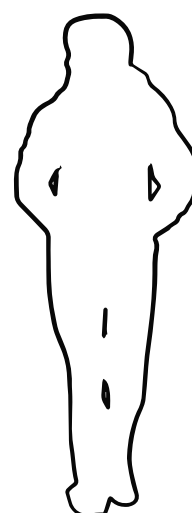
Llistat de propostes de millora que s'han realitzat:

3. Seguretat: es millora l'espai mitjançant la dinamització a través d'una biblioteca cogestionada amb agents del barri, com ara AFA de centres educatius de la zona, un grup organitzat d'antics usuaris de la biblioteca de Santa Eulàlia o fins i tot un grup de persones grans del Casal de gent gran de Santa Eulàlia. D'aquesta manera es fomenten activitats amb diferents horaris i persones diverses, i s'augmenta la vigilància informal amb la presència de persones a través d'usos cívics.

Canviar la sortida de ventilació de l'aparcament actual per un sistema que millori la visibilitat transversal, garantint un espai sense obstacles visuals, des de l'interior de la plaça com des dels accessos.

7. S'incrementa el verd urbà de la ciutat i es promou la biodiversitat, així com verd productiu.

13. Es promou l'autonomia gràcies a l'espai accessible i segur que es proposa, amb mobiliari, paviments i accessos adequats. Col·locar una senyalització perquè les persones puguin ubicar-se a la plaça, on s'indiquen accessos a l'espai, noms dels carrers, equipaments, parades de transports i serveis de l'entorn a 5/10 min caminant amb un llenguatge inclusiu i no sexista.



Llistat de propostes de millora que s'han realitzat:

1. Habitabilitat: es proposa col·locar mobiliari ergonòmic i accessible per a totes les persones, bancs vinculats a espais en sol/ombra i verd, així com elements de joc per a totes les edats.

2. Confort visual: es proposa col·locar una varietat de materials sostenibles, com la fusta amb un disseny atractiu i no estàndard, primant la diversitat d'usos.

3. Seguretat: a través de la cogestió d'aquest petit equipament biblioteca es fomenta la participació

4. Gràcies a la implicació d'aquests agents es fomenta la creació de xarxes comunitàries que milloren el teixit social fort

5. Es millora l'oferta d'equipaments a la zona, ampliant la diversitat d'activitats i proximitat

9. La millora de la gestió eficient gràcies a la corresponsabilitat de la comunitat en la neteja i cura de l'espai

10. Permet fomentar programes comunitaris d'intervenció, a través dels grups implicats en la gestió de l'equipament

14. Gràcies a la programació, possibilitat d'usos i activitats, es pot promoure l'espai com un espai públic quotidià, amb tota mena de perfils d'usuaris, que millorin la cohesió social.

Fase 4: Execució obres

En aquesta fase, l'administració executarà les obres de millora. En el cas que s'hagi valorat que algunes de les tasques poden ser realitzades per la ciutadania, caldrà establir un programa d'intervenció de la comunitat, indicant tasques, equip i calendari d'execució dels tallers. Aquestes sessions es faran amb l'acompanyament de professionals que puguin guiar a la ciutadania i si és possible, dur a terme en paral·lel aquestes activitats amb els professionals de l'administració.

Tot i que és complicada aquesta implicació, per garantir homologacions, es proposa que sempre que sigui possible, es faciliti la participació de la comunitat, per l'alt grau de corresponsabilitat que es pot assolir.

Fase 5: Seguiment i avaluació

Un cop executada l'obra, s'entregarà el pla de manteniment. En el cas que hi hagi un petit equipament per dinamitzar l'espai públic, també s'haurà de valorar si una entitat es pot fer càrrec i cogestionar l'espai conjuntament amb l'administració.

En aquesta fase caldrà establir un programa d'avaluació continuada, on es fixaran dates per reunir-se l'equip tècnic i motor per revisar i vetllar per l'espai. És en aquestes trobades de seguiment on s'analitzarà l'estat actual de l'espai públic, així com els interessos, usos i activitats dels usuaris, per si han canviat en el temps i, per tant, si cal fer una altra petita intervenció per respondre a les necessitats de la societat en aquell moment.

Aquests programes de manteniment, dinamització i avaluació, caldrà que es redactin expressament en cada cas.



4.5.2 Cas pràctic de dinamització:

Pl. Llibertat

Aplicuem en aquest exemple no real la metodologia de treball que s'hauria d'aplicar per transformar i millorar els espais públics sense resoldre a través d'un cas pràctic. S'enumeren i explicaran les passes a seguir per garantir que tant el procés com el resultat incorpora la perspectiva de gènere.

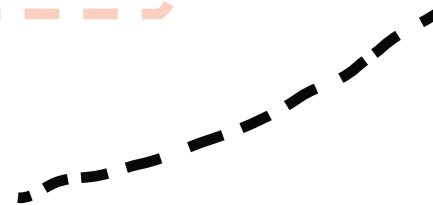
Fase 1: anàlisi de l'àmbit al voltant de l'espai públic sense resoldre

1.

1.1 Cal analitzar un radi aproximat de 10-15 min a peu al voltant de l'espai públic no resolt i estudiar aquella zona encara que inclogui diferents barris o districtes. Ha d'incloure unes dades que ens permetin una aproximació social, física i econòmica de l'entorn d'aquest espai públic.

2.

1.2 Campanya de difusió i comunicació del projecte. Creació del grup motor i mapatge d'agents locals que podrien participar en el projecte en qualsevol de les seves fases així com equipaments pròxims a l'espai que podrien dinamitzar o fer-ne ús puntual.



Fase 2: Codisseny i propostes

En aquesta fase es faran tallers amb diversos grups organitzats i diversos per recollir propostes de millora per l'espai, basats en la informació recollida del diagnòstic.

1.

2.1 Sessions de codisseny dinamitzades per una tècnica experta en participació perquè la ciutadania faci propostes, acompanyant a les participants per garantir la viabilitat de les idees tot complint amb els indicadors qualitatius i quantitatius. Es poden utilitzar presentacions, plànols, fotos i gomets, enquestes, etc. Les eines a fer servir en aquestes sessions es decidiran en funció del grup de treball.

2.

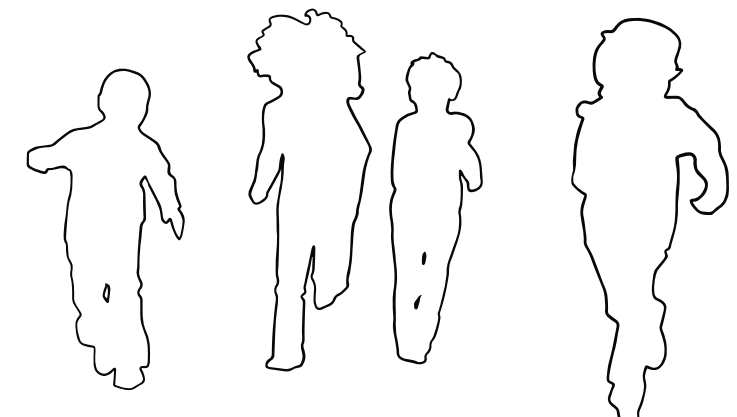
2.2. Tallers Pop-up : sessió realitzada in situ amb persones que van o passen per l'espai, es poden utilitzar diverses eines, com fotos i gomets, papers i post-it per dibuixar i escriure, etc. Aquestes eines es poden fer servir en la fase propositiva per recollir idees i/o per votar propostes preferides que s'hagin treballat anteriorment amb la comunitat.

3.

2.3 Sessió codisseny final: D'aquesta sessió participada s'extrauran conclusions per fer la proposta final que caldrà validar de nou amb el grup motor, equip tècnic i polític. Les eines a fer servir poden ser plànols, renders o fotomuntatges, il·lustracions, etc. perquè la comunitat pugui imaginar-se les propostes indicant les accions de millora.

Finalment, un cop decidit la proposta final acordada amb totes les parts, es farà el projecte d'execució per part de l'administració.

Plaça Llibertat, estat actual



Impacte de la dinamització d'espais públics



Llistat de propostes de millora que s'han realitzat:

1. Dinamització /activació local: Es proposa reactivar un local comercial en planta baixa per ser utilitzat com espai activador de la plaça. Des d'aquest espai s'impulsa un procés d'activació, es programen i fomenten activitats i nous usos i serveix com a punt de trobada i d'informació del procés / projecte.
2. Elements mòbils: Alguns elements de joc, esport o per acomplir activitats culturals seran mòbils i seran fets servir pels dinamitzadors de l'espai en activitats programades. La resta del temps se situaran al local de dinamització.
3. Millora de la convivència i foment dels bons usos: La dinamització potencia uns usos responsables i una bona gestió de l'espai, així com la millora de la convivència dels usos actuals.
4. Reactivació locals comercials i transparència: L'activació de locals comercials per projectes comunitaris o de dinamització fomentarà l'obertura de més espais que restaven tancats.
5. Millora de la zona de joc: Per tal d'ampliar i millorar la zona de joc s'instal·len nous elements que facilitin el joc lliure.



Recomanem destinar recursos a la dinamització de l'espai públic com a estratègia de sostenibilitat social, econòmica i cultural de la ciutat. La dinamització sociocultural no només redueix la inseguretat, fomenta la corresponsabilitat, promou accés gratuït a la cultura i l'oci, enforteix l'oferta d'activitats al barri i genera impacte econòmic i laboral.

Aquesta solució a més és preventiva dels mals usos i de l'incivisme a l'espai públic, en lloc de punitiva (sancions) o de conservació (manteniment i neteja) i impactarà positivament reduint el nombre de sancions i la neteja / reparacions que s'efectuïn en un espai.

4.5.3 Anàlisi de passos subterranis

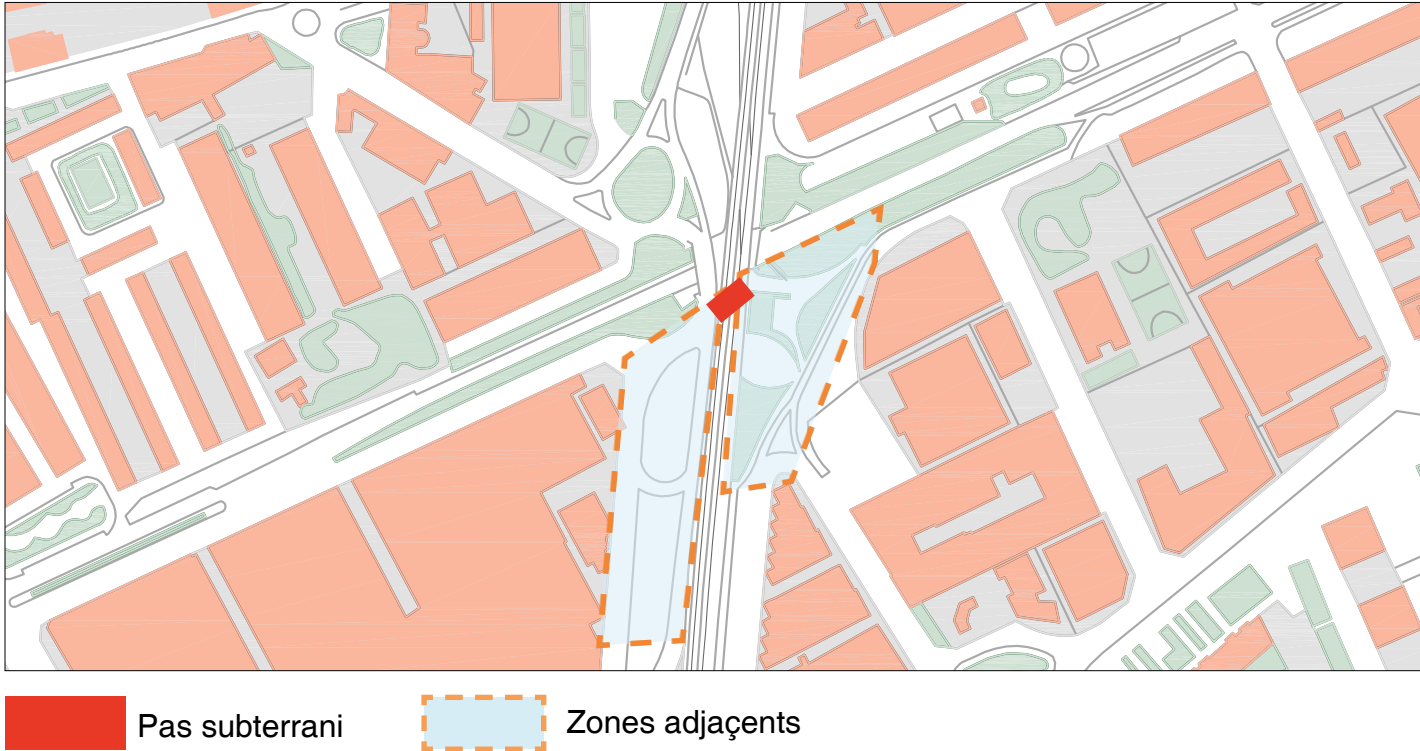
Els passos subterranis són un dels espais que per la seva configuració i estat de manteniment generen més inseguretat i insatisfacció. Espais d'ús obligat per una part elevada de la població que no poden prescindir del seu ús, són espais no resolts per definició.

Aquests espais residuals, però molt transitats són sovint l'únic que connecta a peu els diferents barris de la ciutat i un eix de molta importància en la mobilitat urbana. La situació de les vies de Rodalies i la Gran Via de L'Hospitalet fa que la ciutat hagi estat dividida durant molts anys. Els projectes de soterrament de les vies i de cobriment de la gran via, auguren un futur pròxim sense aquestes barreres, molt esperat per la ciutadania de L'Hospitalet.

Fins que aquests projectes no s'executin, algunes millores d'accessibilitat i il·luminació poden efectuar grans impactes en els passos subterranis, tot i que l'única solució definitiva és la seva eliminació.

Proposem, doncs, una mirada no només al pas subterrani, sinó també a les zones adjacents, que en la majoria dels casos també són espais no resolts i que generen molta inseguretat i insatisfacció. Identificar i millorar aquests espais dotarà entorn dels passos subterranis de millor percepció, s'aprofitaran espais actualment en desús i recaptarem informació que ajudarà a dissenyar projectes sobre aquests espais un cop es realitzi el soterrament.

Exemple pas subterrani Av. Carrilet



Estat actual zona adjacent pas subterrani Av. Carrilet



Claus per a projectes en passos subterranis

1. Entendre aquests espais residuals com a espais d'oportunitat on una inversió reduïda per reconfigurar l'espai de manera temporal tindrà un impacte molt elevat en la qualitat de l'espai, en la mobilitat de les persones i la percepció de seguretat i netedat.
2. Dur a terme projectes temporals, que reconfigurin l'espai per dotar-los de nous usos que pacifiquin, dinamitzin i realitzin mediació comunitària per tal de reduir la conflictivitat, l'incivisme i la inseguretat. Aquests projectes temporals són ideals per analitzar l'espai en profunditat i fer un futur disseny que inclogui els usos que han resultat adients.
3. En definitiva, els espais adjacents són zones que si podem transformar sense necessitat d'un projecte de grans dimensions com és el soterrament i que acompanyat de millores en la il·luminació, càmeres de seguretat o altres mesures preventives, farà que aquests espais perdin l'estigma actual i siguin més segurs i inclusius.

4.5.4 Exemples de mediació comunitària

Un objectiu prioritari i una demanda molt estesa en les sessions amb la comunitat és la de millorar la gestió de la diversitat i la mediació comunitària per tal de reduir la conflictivitat social i comunitària a la ciutat. Una de les necessitats sobre la qual parteix el projecte és un augment de la conflictivitat i la sensació d'inseguretat (preocupació principal en el baròmetre municipal els últims cinc anys) així com la necessitat de cercar solucions col·lectives i comunitàries per fer front a aquests problemes. La ciutat i en especial els barris de la zona nord de la ciutat es troben amb una població preocupada per la convivència i l'incivisme. En alguns barris també es fa un ús intensiu de l'espai públic a causa de les característiques de la població i dels seus habitatges. Això genera una conflictivitat social i comunitària que ha escalat des de l'inici de la crisi sanitària de la COVID-19 i que comporta nombroses actuacions policials, inseguretat i conflictes de convivència, incivisme, etc. Aquesta situació és extrapolable a gairebé tota la ciutat els últims anys i la capacitat integradora de la societat no és capaç d'absorbir una convivència cada vegada més individualitzada i tensada.

Per tal de fer front a aquesta preocupació per la inseguretat i la convivència, l'estudi proposa augmentar la mediació comunitària com a mesura que ajudi a reduir aquest problema amb les següents mesures:

1.

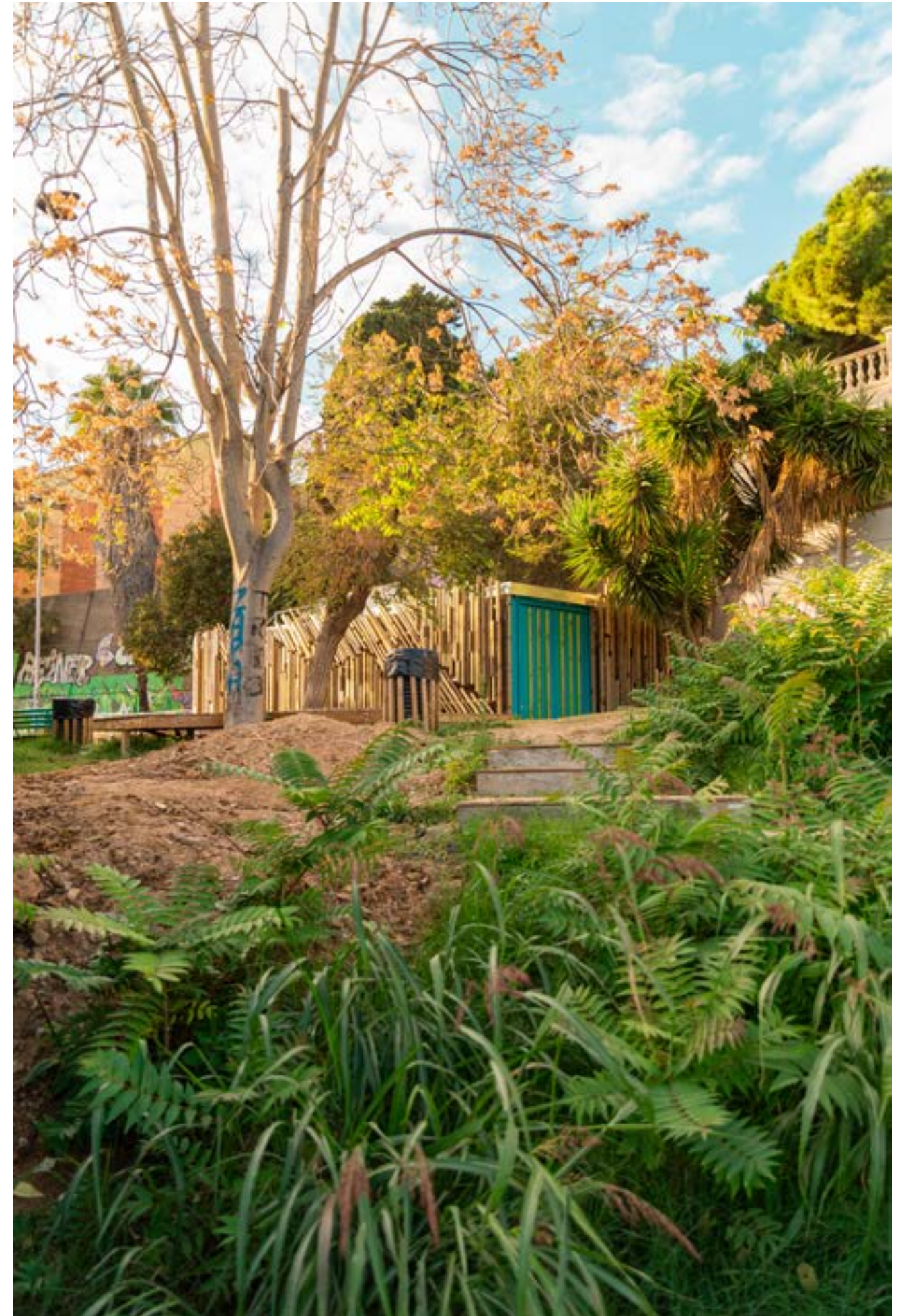
Reforçar els programes d'agents cívics. Aquest programa millora la vigilància formal i informal en horari diürn i especialment a les tardes i realitza una mediació comunitària a peu de carrer individualitzada molt valuosa. Aquest programa també pot actuar de manera flexible, derivant recursos humans a zones o duen a terme campanyes específiques amb una capacitat d'impacte elevada.

2.

Reforçar el servei de mediació nocturna en les zones més tensades destinant recursos humans i econòmics adients pel compliment d'objectius. Un servei de mediació nocturn estable, proporcionaria una eina flexible i d'alta capacitat d'impacte a la ciutat que complementaria perfectament la seva tasca de prevenció amb els cossos policials sent més efectius els recursos destinats a ambdues iniciatives.

3.

Reforçar els projectes comunitaris transversals, on els espais de trobada, cura de l'entorn i prevenció de conductes incíviques enforteixen la cohesió comunitària i poden resoldre conflictes abans que es produeixin. Aquests espais ajuden a reduir la conflictivitat social i generen espais segurs molt importants.



4.5.5 Actuacions transversals

Molts dels espais públics de la ciutat no es consideren no resolts dins del marc d'aquest estudi, però no vol dir que no requereixin algunes actuacions de millora transversal que acompanyin les accions més concentrades d'aquest projecte.

Es proposa redactar una guia de criteris urbanístics per la redacció de projectes d'espai públic amb perspectiva de gènere.

En paral·lel, identifiquem tres grans actuacions transversals que han de ser objecte d'un procés propi més exhaustiu i s'han d'impulsar des de processos propis que ajudin a identificar i a realitzar la planificació adient per ser resolts. Aquests àmbits s'apliquen a tota la ciutat i han de contribuir amb la millora de l'espai públic, la sostenibilitat social i econòmica i la representativitat.

Il·luminació

La il·luminació és un factor important en la percepció de seguretat i que afecta directament a la visibilitat (veure i ser vistes) i la mobilitat. En aquest aspecte i com ja s'ha comentat en les conclusions de l'anàlisi elaborada amb la ciutadania, es recomana realitzar de manera freqüent una revisió de la lluminositat dels espais, tant per manca de llum instal·lada com possibles avaries. Alguns dels punts amb baixa il·luminació ja s'han detectat a l'estudi i seria una primera mesura transversal que cal aplicar com més aviat millor. Alguns d'aquests espais sense prou il·luminació no es troben només a espais indeterminats o passos subterranis, sinó a zones amb trànsit i utilitzades per la vida quotidiana.



Plantes baixes i locals comercials

En l'apartat de transparència i visibilitat, volem destacar les plantes baixes i els comerços com una actuació transversal que ha de ser prioritària a tota la ciutat. Tota activitat comercial en planta baixa, així com l'oferta educativa, cultural o de lleure que es promogui en la cota 0, incrementa exponencialment la percepció de seguretat, el confort visual, la sostenibilitat econòmica i social així com la vitalitat dels carrers i places. Per tant, entenem que cal un pla específic de revitalització de plantes baixes i locals que incidirà directament en un gran nombre dels indicadors i d'objectius que es vol assumir amb aquest estudi. Les plantes baixes opaques, sense ocupació i en estat de degradació, embruten la imatge dels espais, creen percepció d'inseguretat i no contribueixen a crear ciutats compactes i vitals.

Representativitat i interseccionalitat

Molts espais indeterminats a la ciutat que no disposen de nom són espais d'oportunitat per augmentar la representativitat de la dona i la memòria interseccional en la ciutat. Entenem això com una mesura transversal que identifiqui aquests espais i fomenti un procés per anomenar aquests espais amb una perspectiva de gènere utilitzant el nomenclàtor. De la mateixa manera, cal augmentar la representativitat amb una mirada interseccional a l'art públic i al patrimonial de la ciutat molt desigual i que pot representar millor a la diversitat dels habitants de la ciutat de L'Hospitalet de Llobregat.



5.



Desenvolupament

Un cop hem desenvolupat la metodologia d'anàlisi dels espais públics, de diagnòstic i les accions recomanades amb exemples pràctics, necessitem establir una metodologia d'implementació. En aquest apartat proposem de quina manera podem prioritzar les actuacions, quin és el calendari previst i els resultats esperats.

5.1 Estratègies de desenvolupament

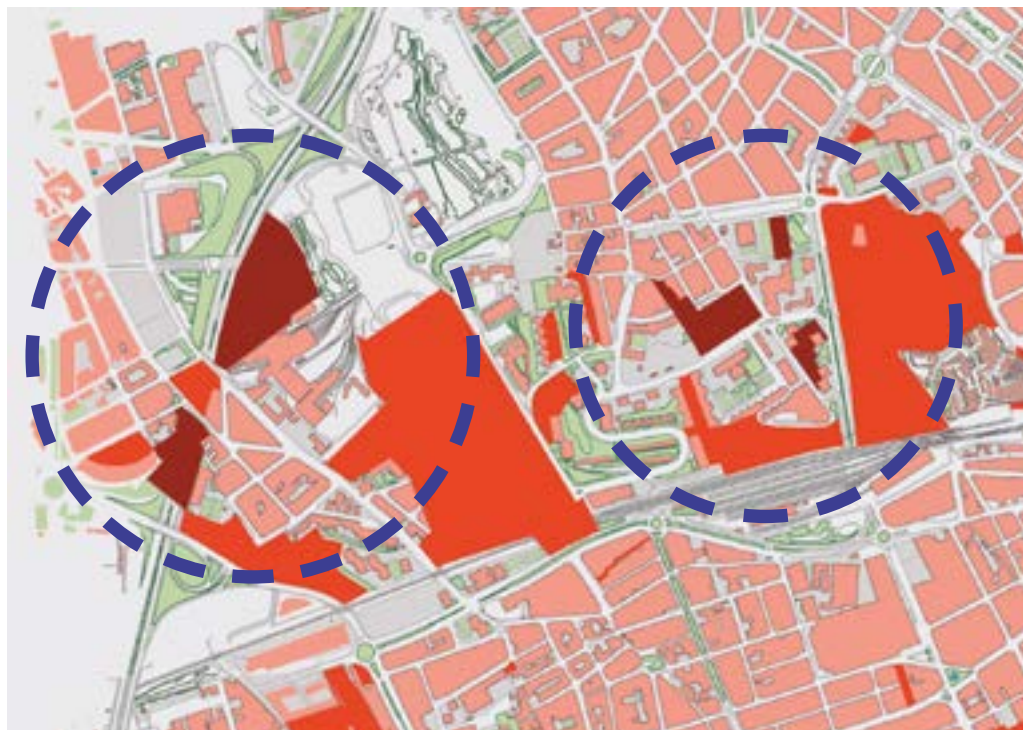
Es proposen 4 estratègies per intervenir als espais segons cada zona



Espais d'esquerra a dreta: Plaça de les palmeres, Espai indeterminat c/ del Gasòmetre, Espai indeterminat c/ Uva amb c/ Muns, Espai indeterminat Av. Carrilet amb c/ Muns, Pl. Camilo José Cela i Pl. dels Avis.

Per proximitat

Aquesta estratègia vol potenciar l'impacte del projecte en una àrea i realitzar el procés simultàniament en diversos espais pròxims per dissenyar-los en conjunt. D'aquesta manera, aconseguim un alt impacte en una zona que contingui molts espais sense resoldre i resollem millor els conflictes d'usos.



Espais d'esquerra a dreta: Plaça dels Cirerers, Espai indeterminat sortida del metro Can Boixeres i Ronda de Dalt, Espai Indeterminat Pl. de la Font i Av. Can Serra / Av. La Carpa, Pl. Jardins Antonio Machado i Espais indeterminats C/Molins (Terrasses)

Per desús

Localitzar els espais amb menys ús i infraestructura i dotar-los de la capacitat d'acollir usos, millorar la seva habitabilitat i aconseguir que aquests espais que no aportaven opcions ni solucions a les carències detectades, siguin punt d'inflexió en la millora de les condicions de vida dels ciutadans.



Espais d'esquerra a dreta: Jardins de Francesc Pedra i Lola Peñalver, Plaça Espanyola, Plaça pirineus i espai indeterminat C/ del Montseny

Per espais amb més incivisme

Els serveis municipals mitjançant el nombre d'espais amb més queixes i denúncies per usos incívics localitzen espais d'actuació prioritària. Aquest ús incívic pot anar vinculat a l'ús diürn o nocturn de l'espai, netedat de l'espai, etc.



Espais d'esquerra a dreta: Plaça Granada, Espai indeterminat Av. Catalunya i Av. Torrent Gornal i parc de La Torrassa.

Per impacte

Prioritzem els espais que puguin tindre un impacte més immediat en una àrea major o en un sector de la població més elevat. Actuem d'aquesta manera quan detectem espais d'oportunitat molt clars, on la intervenció tindria un impacte immediat i positiu en l'entorn.



Espais d'esquerra a dreta: Pl. Federico Garcia Lorca, Pl. Llibertat, Pl. de La Granota i Parc de rius.

Per m² d'espai públic o zones verdes

En aquest cas, iniciem el projecte millorant les zones amb menys espais públics o zones verdes per tal de dotar aquella àrea de millors condicions i fer-la més saludable i sostenible per la seva població. Prioritzem zones d'alta densitat, per dissenyar espais flexibles i compactes.

5.2 Estratègia de seguiment

A continuació, es proposa el calendari d'implantació de l'estudi. És important tenir en compte que el nombre d'intervencions anuals es recomanable que sigui entre 5 i 10 intervencions anuals.

2023

Definició d'indicadors de seguiment
Treballar almenys 5 intervencions

2028

Avaluació dels primers 5 anys de projecte, pla revisat
Grau d'assoliment dels resultats esperats.



Inici del projecte

Primera fase

Segona fase

Tercera Fase

Tancament

2022 - 2023

Aprovació d l'estudi
Creació comissió de seguiment
Aprovació llista de criteris per projectes d'urbanització

2025

Consolidació del projecte
Reunions de la comissió de seguiment

2032

Avaluació final i tancament del projecte. Grau d'assoliment dels resultats esperats.



Festes majors del barri
de Sanfeliu

5.3 Resultats esperats 2032

La implementació del projecte comportarà uns resultats d'alt impacte de manera progressiva a tota la ciutat. Aquests resultats estan directament vinculats als indicadors d'anàlisi de l'apartat 2.4 i a la llista d'actuacions que han sortit reflectides a l'anàlisi i diagnosi dels espais públics sense resoldre de la ciutat.

“ Augmentant la percepció de neteja, seguretat i confort visual ”

Hem de ser conscients que aquests resultats s'han d'avaluar anualment i l'any 2023 en la fase de tancament. Cal posar en crisi periòdicament les solucions que hem aportat per comprovar si la hipòtesi que va promoure aquest canvi o actualització encara és vàlida o necessitem fer ajustos. Per tant, entenem el projecte i les seves actuacions com un conjunt de propostes vives, ja que actuen sobre espais no estàtics i que estan sotmesos a canvis constants com són els carrers, places i parcs d'una ciutat.

Aquest estudi promou intervencions econòmicament responsables, flexibles i d'alt impacte per sobre d'actuacions urbanístiques que han demostrat carències i costos elevats respecte als seus resultats.

L'impacte generat per aquesta metodologia és exponencialment superior a la gestió i disseny actual de l'espai públic, augmentant la percepció de neteja, seguretat i confort visual molt per sobre de l'actual. Acomplir aquests resultats han de ser una prioritat per qualsevol administració que vetlli per la salut, el confort i la seguretat de la seva ciutadania.

A continuació es proposen possibles resultats esperats a mesura que s'implementa el projecte per àmbits:

1. Àmbit confort: 3 resultats esperats
2. Àmbit Vitalitat: 4 resultats esperats
3. Àmbit Sostenibilitat: 4 resultats esperats
4. Àmbit Representativitat: 3 resultats esperats

Resultats esperats

Àmbit confort



Habitabilitat



Confort Visual



Seguretat

Espais no estàndards i que es percebin nets

Les rutes i enquestes amb la ciutadania transmet que aquesta no vol espais estàndard i que cal dissenyar espais atractius perquè es percebin com a nets

Incrementar la percepció de seguretat

Millorant la visibilitat, la il·luminació i la transparència dels espais públics millorem la percepció de la seguretat entre la ciutadania i reduïm situacions de risc

Reducció de la conflictivitat social

La mediació nocturna i la dinamització dels espais comporten una reducció de la conflictivitat i de l'incivisme, millorant la seguretat

Resultats esperats

Àmbit vitalitat



Teixit social fort



Diversitat d'oferta, qualitat i proximitat



Flexibilitat d'usos



Ocupació i força econòmica

Enfortiment del teixit comunitari

Crear espais vitals i flexibles capaços d'acollir activitats i nous usos, genera oportunitats i xarxes de col·laboració que enfortiran el teixit comunitari de la ciutat

Accés universal a la cultura, oci, educació i esports

La dinamització dels espais i la nova configuració ajudarà a garantir l'accés a cultura, oci, educació i esports reduint el risc d'exclusió social de la població

Promoure espais més vitals

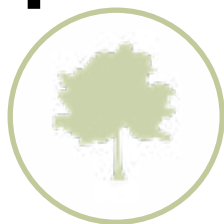
Els espais que s'utilitzen i tenen moviment comporten una reducció dràstica de l'incivisme i la conflictivitat. Els espais vitals són la millor eina de prevenció

Reducció dels locals buits en planta baixa

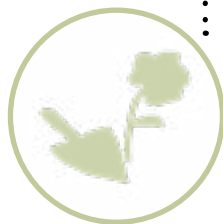
Activar espais i dotar-los d'activitat millora el valor comercial de la zona d'actuació i promou noves oportunitats que milloren l'ocupació i la força econòmica

Resultats esperats

Àmbit Sostenibilitat



Biodiversitat i qualitat de l'aire



Gestió eficient i millora de la percepció



Sostenibilitat social



Ciutats sostenibles

Augment de la biodiversitat

Augmentar la biodiversitat urbana d'aus, insectes i flora autòctona és una prioritat absoluta per les ciutats sostenibles i dissenyem espais amb aquesta missió

Promoure espais comunitaris

Els espais que utilitzen la mediació, que promouen la corresponsabilitat es percebran com més segurs i seran més econòmics de mantenir

Augment de les xarxes de suport

Les xarxes de suport entre persones són una part essencial de la reducció de la pobresa i la millora d'oportunitats. Una ciutat flexible i activa promou aquestes xarxes

Millora de la salut de la ciutadania

Gràcies a l'increment i qualitat de zones verdes, la pacificació de carrers adjacents a espais de convivència així com la promoció d'activitats saludables.

Resultats esperats

Àmbit inclusivitat



Diversitat i convivència



Autonomia



Representativitat

Millora de la convivència

Millorem la convivència i avancem cap a una ciutat intercultural on la diversitat no només es tolera sinó que es valora i promou

Espais accessibles i inclusius

Millorar l'accessibilitat física, visual i econòmica dels espais és imprescindible per millorar la inclusivitat i qualitat dels mateixos

Memoria interseccional

Reivindiquem la memòria interseccional i la representativitat per fer una ciutat més inclusiva i empoderadora



1. Habitabilitat

1.1. Espais protegits del clima

- 1.1.1 Nombre d'illes verdes totals a la ciutat
- 1.1.2 Qualitat de les illes verdes: aforament total, accessibilitat horària
- 1.1.3 Espais públics dotats d'infraestructures d'ombreig, en especial parcs infantils i places.

1.2 Confort ambiental, sonor i ergonomia

- 1.2.1 Compliment de les previsions del pla director de verd urbà
- 1.2.2 Mesures totals per la reducció de l'illa de calor (infraestructures d'ombreig, augment de l'arbrat, etc.)
- 1.2.3 Nombre de carrers convertits en zona de vianants i reducció estimada del trànsit rodat, especialment al voltant de centres educatius, equipaments i places.



2. Confort visual

2.1 Estat de conservació

- 2.1.1 Grau de satisfacció amb el manteniment dels espais públics per part del ciutadà (rapidesa, qualitat, etc.)
- 2.1.2 Serveis de reparació i manteniment totals realitzats anualment en comparativa anual

2.2 Qualitat i varietat de materials

- 2.2.1 Nombre de nous espais públics o mobiliari urbà amb materials sostenibles i de baixa empremta ecològica
- 2.2.2 Grau de satisfacció en enquestes d'avaluació sobre el disseny dels espais urbans i el seu confort visual

2.3 Disseny atractiu i no estàndard

- 2.3.1 Nombre d'espais públics no amb disseny i mobiliari estàndard
- 2.3.2 Nombre d'espais dissenyats amb la participació de la comunitat



3. Seguretat

3.1 Ús cívic

- 3.1.1 Mesurar la reducció de la conflictivitat d'usos dels espais més sobreutilitzats
- 3.1.2 Identificar els usos dels espais públics: usos residuals, incívics, lúdics, socials, esportius, culturals per tal de monitorar l'augment, si existeix, dels usos i resultats esperats
- 3.1.3 Percepció ciutadana de la netedat dels espais
- 3.1.4 Nombre total d'actuacions de reparació i manteniment en espais dinamitzats o que reben mediació comunitària i/o nocturna

3.2 Mediació i dinamització

- 3.2.1 Grau d'assoliment d'objectius dels programes de mediació nocturna en espais d'alta conflictivitat social: reducció de les molèsties, violència, incivisme, nombre de sancions, etc.
- 3.2.2 Monitoratge del consum de substàncies als espais públics de la ciutat, especialment alcohol en espais públics, parcs i places.
- 3.2.3 Nombre de projectes de dinamització dels espais públics i parcs, activitats i destinataris totals impactats

3.3 Transparència i visibilitat

- 3.3.1 Augment de la percepció de seguretat per part de la ciutadania en espais que es consideraven insegurs per la falta de transparència i visibilitat
- 3.3.2 Nombre total d'actuacions de reconfiguració de l'espai públic per eliminar barreres visuals que generaven baixa visibilitat o transparència

3.4 Il·luminació

- 3.4.1 Quantitat i qualitat de l'enlluernat públic: mesurem l'augment i les zones il·luminades
- 3.4.2 Temps de resposta davant d'avaries o deficiències en l'enllumenat



4. Teixit social fort

4.1 Agents locals

4.1.1 Nombre d'agents de l'entorn quotidià dels espais detectats i seguiment de l'augment o disminució dels mateixos

4.1.2 Nombre de noves entitats sense ànim de lucre, comunitats d'interès i altres agrupacions informals, però actives a la ciutat

4.2 Diversitat d'agents locals

4.2.1 Nombre total de xarxes comunitàries que incloguin agents locals diversos

4.2.2 Nombre d'actuacions o col·laboracions bilaterals o multilaterals en activitats conjuntes entre diferents actors locals



5. Diversitat d'oferta, qualitat i proximitat

5.1 Equipaments públics, privats i horaris

5.1.1 Horari dels equipaments i de les activitats que s'ofereixen a la ciutat

5.1.2 Nombre d'activitats gratuïtes

5.1.3 Mesurar la quantitat total d'activitats que s'ofereixen a la ciutadania des dels equipaments públics i privats, espais de dinamització sociocultural, etc.

5.2 Activitats d'oci, culturals, esportives i educatives

5.2.1 Accessibilitat de les activitats oferides: geogràfica, econòmica, cultural i grau de conciliació.

5.2.2 Diversitat de l'oferta per diferents destinataris en especial joves, infants, dones, persones cuidadores i gent gran

5.2.3 Oferta total en un radi de 10 minuts, grau d'interès, valoració i demanda per part de la població

5.2.4 Transport públic i horari per accedir a aquests equipaments i serveis



6. Flexibilitat d'usos

6.1 Infraestructura i mobiliari urbà

6.1.1 Tipus, quantitat i qualitat del mobiliari urbà

6.1.2 Instal·lacions totals de nou mobiliari multifuncional i adaptable

6.1.3 Diversitat d'usos dels espais públics: mesurar i catalogar per efectuar plans específics de foment i ordenació dels mateixos

6.2 Diversitat d'activitats

6.2.1 Agenda d'activitats culturals, d'oci, esportives o educatives programades de manera puntual o habitual

6.2.2 Enfortiment d'activitats que involucrin a la comunitat i nombre total d'agents que programen i promouen actuacions a l'espai públic i parcs de la ciutat.



7. Ocupació i fortalesa econòmica

7.1 Locals comercials amb activitat

7.1.1 Nombre de locals ocupats i amb activitat econòmica

7.1.2 Nombre de locals ocupats i amb activitat econòmica que ofereixin serveis o productes de primera necessitat

7.1.3 Mapatge i foment d'ocupació de locals buits mitjançant un pla de distribució en els diferents espais públics per garantir l'accés

7.2 Comerç local detallista, productes de primera necessitat i horaris

7.2.1 Nombre de programes de dinamització i suport al comerç local i assoliment dels seus objectius

7.2.2 Nombre de programes de protecció del comerç detallista d'autoocupació local i assoliment dels seus objectius

7.2.3 Grau d'implicació de les associacions o agrupacions de comerciants en activitats comunitàries, festives o en teixit d'agents locals de la zona

7.2.4 Augment del comerç cooperativista i d'altres empreses de l'economia social i solidària



8. Biodiversitat i qualitat ambiental

8.1 Verd urbà

8.1.1 Compliment dels objectius i indicadors del pla director de verd urbà de la ciutat de L'Hospitalet

9.2 Zones verdes productives

8.2.1 Nombre d'horts urbans i espais verds comunitaris



9. Smart City

9.1 Cost manteniment i neteja

9.1.1 Nombre de projectes orientats a executar actuacions preventives i digitalització dels serveis
9.1.2 Recursos destinats a millorar la percepció de la ciutadania amb relació a la neteja dels espais públics

9.2 Corresponsabilitat amb agents locals

9.2.1 Projectes impulsats que promoguin la corresponsabilitat en la neteja i cura dels espais
9.2.2 Establir programes de dinamització comunitària



10. Sostenibilitat social

10.1 Programes comunitaris

10.1.1 Mesurar l'augment de programes comunitaris d'intervenció integral als barris amb més conflictivitat social i persones en risc d'exclusió social
10.1.2 Mesura de l'augment de pressupost dels projectes comunitaris existents
10.1.3 Nombre d'àrees de l'administració com cultura, educació, esport, civisme, salut comunitària que duguin a terme activitats en col·laboració amb projectes comunitaris.

10.2 Xarxes d'economia social i solidària

10.2.1 Mapatge del paper i la participació de les xarxes d'economia social i solidària locals en els plans estratègics municipals
10.2.2 Adhesions totals a les xarxes d'economia social i solidària de les entitats de la ciutat
10.2.3 Nombre de taules sectorials que afavoreixen projectes multilaterals entre agents locals del mateix sector



11. Ciutat eficient

11.1 Aprofitament de recursos

11.1.1 Promoure programes de reutilització dels residus generats per l'administració per transformar-los en mobiliari urbà
11.1.2 Instal·lar més sistemes de captació solar als diferents espais públics (mitgeres, pèrgoles, etc.)

11.2 Eficiència energètica i gestió de residus

11.1.1 Nombre de programes de reutilització dels residus i monitoratge de compliment d'objectius
11.1.2 Sistemes de captació solar als diferents espais públics i equipaments instal·lats anualment



12. Representativitat

12.1 Patrimoni i elements de memòria

12.1.1 Destinar els recursos necessaris per conservar i fer difusió del patrimoni local i elements de memòria

12.1.2 Promoure la inclusió de més elements d'art públic amb dones com autores i protagonistes

12.2 Memòria interseccional

12.2.1 Nombre total de noves inclusions de dones, persones migrades i del col·lectiu LGTBIQ+ en noms de carrers, equipaments i altres espais públics

12.2.2 Grau de representativitat assolit en el patrimoni cultural i l'art públic a la ciutat segons enquestes i avaluació en profunditat



13. Autonomia

13.1 Mobilitat sostenible i accessos

13.1.1 Actuacions totals per la millora de l'accessibilitat i la capacitat d'auxili

13.1.2 Compliment dels objectius d'augment del servei i horaris de transport públic de proximitat com els autobusos interurbans i línies locals amb relació a equipaments i serveis

13.1.3 Nombre total de transport públic elèctric a tota la ciutat i el seu augment sostingut

13.1.4 km totals destinats a mitjans de transport individual sostenible

13.2 Accessibilitat física i visual i senyalística no sexista

13.2.1 Mesures totals per garantir l'accessibilitat als espais públics especialment amb relació al mobiliari, paviment i accessos així com escales mecàniques o ascensors, etc.

13.2.2 Conversions totals en zones de vianants de carrers al voltant de centres educatius, places, parcs i equipaments especialment als barris més densos

13.2.3 Senyalitzacions inclusives i visibles a tots els espais públics i accessos

13.2.4 Ús de llenguatge no sexista i inclusiu en la senyalització



14. Diversitat i convivència

14.1 Persones o grups

14.1.1 Diversitat i nombre dels usuaris de l'espai amb espacial atenció a l'edat, procedència, gènere

14.1.2 Problemes freqüents detectats de convivència a l'espai i línies d'actuació establertes

14.1.3 Nombre total de programes estables de dinamització matins, tardes i caps de setmana dels espais públics per millorar la cohesió i reduir la conflictivitat social

14.1.4 Destinataris totals directes impactats pels programes estables de dinamització

14.2 Característiques d'usuàries i grau de relació

14.2.1 Actuacions totals als espais públics quotidians o comunitaris en clau de gènere que hagin suposat una millora substancial de la qualitat de l'espai, la seguretat i la sostenibilitat

14.2.2 Pluralitat d'usuaris (edat, gènere, procedència, etc.) i d'activitats (esportives, culturals, lleure, educació, etc.) als espais públics més utilitzats de la ciutat.

14.2.3 Grau de l'apropiació, cohesió social i participació comunitària als espais dinamitzats socioculturalment i mitjançant programes comunitaris i de mediació.

